

Latwifka

Gadda = Brahmeta.

Ohtrais Gaddagahjums.

2. Zettorkfnis.

Sullu, Lappu, un Seedu = Mehnesis. 1798.

No

M. Stobbe.

Mit Bewilligung der Kaiserl. Rigaischen Censur.

Zelgawâ,
pee Jahna Wridrikka Steffenhagen.

1840

1840

1840

1840

1840

1840

1840

1840

Deewabihjaschana.

Sums mihti lassitaji, Ewëreem par lab-
 bu ihpaschi schi grahamata rakstita
 tohp, jums labbi waijag sinnaht un saprast,
 kas ta Deewabihjaschana irraid, ka juhs
 to paschu mihleht, un eelsch wisseem dsihwibas
 notikkumeem peh; tahs paschas isturretees un
 laimigi buht warrat. Zo bes Deewabihja-
 schanas juhs ne muhscham labbi, taisni, goh-
 digi neds laimigi laudis buhseet; bet buhs
 schis tiklums juhsu firdim mihsch, dsihwoseet
 juhs allasch eelsch tahs, buhseet juhs ihsti

deewabihjigi laudis; tad juhs arridsan wissu
to ar preeku un patikschanu darriseet, kas
jums peenahkajs, juhs allasch un weenumehr
zittu ne ko ka to ween darriseet, kas kristigeem,
labbeem un gohdigeem laudim darriht klah-
jahs, un zaur ko juhsu pascha un zittu zilwe-
ku laime un labklahschana wairota un stipri
dibbinata tohp. Preeksch wissahm leetahm ne
buhjums dohmaht, ka ta Deewabihjascha-
na tikkaï basnizã derr un tur ween rahdahs,
jeb ka tas jau ihsti deewabihjigs zilweks buhtu,
kas swehtdeenãs basnizã un brihscham pee
Deewa galda eet, lai mahjãs dsihwo ka grib-
bedams, lai arri rehjigs, neshahdsigs, ne-
meerigs, neshahdigs, zeetsirdigs, netaisns
jeb skaudigs buhtu. Ne peewillatees manni
Mihli! ta eeschana basnizã un pee Deewa
galda irr lohti waijadfiga un kristigeem
laudim peeeklahjama leeta; bet kad mehjs zaur
to gudrafi un labbafi ne tohpam, kad zaur
to muhsu sapraschana apgaismota, muhsu
firds us labbeem gohdigeem tikumeem moh-
dinata ne tohp; kad zaur to mehjs ne tohpam

paklausigi Deewam un muhsu Waldineekeem,
 mihligi, rahmi, laipnigi un taisni; kad mehš
 basnizā ne mahzamees, kà mums buhs mahjās
 eefsch wisseem dsihwibas notikkumeem isturre-
 tees; ar wahrdu sakloht, kad zaur to ne roh-
 nahš Deewabihjaschana eefsch muhsu siidim;
 tad tas leelakais labbums wehl truhkst, mehš
 tahdi paliksim, kahdi bijuschi, mehš neds gu-
 draki neds labbaki, ne schein neds muhscham
 laimigi buhsim. Tapeh; sakka tas swehts
 Apustuls Pahwils (1 Timot. 4, 8.): Ta
 Deewabihjaschana derr pee wissahm leetahm,
 kurrei irr ta apsohlischana schahš klastbuh-
 damas un tahš nahkoschahš dsihwoschanas.
 Eefsch wissahm leetahm, eefsch wisseem dsih-
 wibas notikkumeem, pee wissahm muhsu
 dohmaschanahm, gribbeschanahm, wehle-
 schanahm un darrischanahm, mahjās jeb lau-
 kōs, irraid ta Deewabihjaschana mums
 lohti waijadfiga un derriga, bes ka mehš lai-
 migi buht ne warram, jeb ko labbu padarriht;
 un Deews, sakka tas Apustuls, irr winnai
 to sohlischanu dewis, ka ta muhs schein un

tur muhscham warr laimigus darriht. Ta
 Deewabihjaschana lai irraid ta dwehsele muh-
 su dwehseles; ta ta ta dwehsele schahs mee-
 fas walda, ta ta pehz winnas prahta un
 gribbeschanas darra, ta buhs tai Deewabih-
 jaschanai muhsu dwehseli waldiht, tikkai to
 ween dohmaht, eegribbeht un wehleht, fas
 Deewam patihkams un pee muhsu un zittu
 zilweku ihstenas labklahschanas derrigs un
 isdewigs irraid. Tahda wihsé warrefim
 mehš eeksch dohmahm, wahrdeem un dar-
 beem, basnizā un mahjās, eeksch labbahm un
 launahm deenahm, eeksch wesselibas un
 flimmibas, eeksch baggatibas un truhkuma,
 eeksch lihgsnibas un behdahm, eeksch dsihwi-
 bas un mirschanas rahdiht, ta ta Deewa-
 bihjaschana muhsu firdi miht, ta schi muhsu
 prahtu un dohmas walda un us to ween groh-
 sa, fas Deewam patihkams un pee muhsu
 un zittu zilweku labklahschanas derrigs irraid
 Kad Deews jums swehtibu un pilnibu mah-
 jās un laukōs dohd, kad juhsu darbi labbi is-
 dohdahs, juhsu nopelnumš un krahjumš au-
 gu

gumã aug un wairojahs, tad baudiseet juhs
to ar preezigu pateizigu firidi, juhs ne tapseet
zaur to lepni neds tehrigi, bet pateizigi prett
Deewu no ka ween wiffa swehtiba nahk, mih-
ligi un dewigi prett nabbageem brableem, koh-
pigi un wairak wehl ruhpiigi, Deewa dahwa-
nas gudri un prahtigi walkaht, sinnadami
ka wiff tas no Deewa nahk, ka mehsh paschi
gan mas spehjam ko sagahdaht kad Deews ne
swehti, un ka mehsh tikkai nammaturretaji
to Deewa dahwanu effam, kam atbildeschana
iadohd, ka mehsh tohs walkajuschi effam, un
ka pee negudras walkoschanas Deews tik pat
lehti mums sawu swehtibu atraut un atkal
par nabbageem darriht warr. Leel Deews
mums truhkumu un behdas zeest, tad mehsh
wiffai ne noskumfim, bet to arridsan ta wal-
kosim, ka mehsh zaur to gudraki un labbaki
tapt warresim; sinnadami, ka katrais dsih-
wibas notikkums no Deewa nahk, ka nekash
mums bes Deewa sinnas ne warr nokift, ka
Deews labbu darr ko darridams un ka teem
kas Deewu bihstahs un no firds mihlo, wif-
kas

fas leetas par labbu isdohdahs. Ta irraid
 ta Deewabihjaschana pee wiffahm leetahm
 derriga, tik labbi muhsu preekus wairoht un
 paaugstinaht, ka arri muhsu behdas pawee-
 glineht, mums drohschibu un stipru palau-
 schanu us Deewu doht, un muhs us wisseem
 labbeem, gohdigeem tikumeem mohdinaht.
 Bet fas irr ta Deewabihjaschana? zaur ko-
 rohnahs ta eefsch muhsu firdim? ka warram
 mehsh manniht, ka ta patti muhsu firdis miht?
 Ka buhs mums pehz tahs paschas isturretees?
 un kahdu labbumu mums ta Deewabihjascha-
 na dohd? — Us schahm jautaschanahm
 gribbam mehsh wehl ar ihseem wahrdeem at-
 bildeht. Ta kristiga Deewabihjaschana ne-
 waid weena bailiga bihjaschana jeb bailoscha-
 na no Deewa, ka mehsh Deewu ar bailehm
 un drebbschenu peeminnam jeb no winna
 dusmibas, bahrsibas un sohdiabas bihstamees;
 un tas newaid ihsti deewabihjigs zilweks, fas
 tapehz ween labbu darra jeb no launa fargahs,
 lai no Deewa sohdihts jeb muhschigi pasuddi-
 nahts ne tohp. Ta ihstena kristiga Deewa-
 bih-

bihjaschana irraid weena preeziga, mihlesti-
 bas un palauschanas pilna Deewa peeminne-
 schana un augsta Deewa zeenischana. Tas
 pehz fakka tas swehtais Apustuls Pahwils
 (Roem. 8, 15.) Juhš ne effat dabbujschi to
 garru tahš kalposchanas, ka jums atkal ja-
 bihstahš; bet juhš effat dabbujschi to garru
 tahš behrnibas, zaur ko mehš sauzam, Abba,
 Tehtih. Zaur Jesus mahzibahm, gribb
 winsch fazziht, effat juhš labbaku atsichcha-
 nu no Deewa dabbujschi, ka jums wairs ne
 wailaga bailigi no Deewa bihteš, ka kalpi
 no bahrga lunga bihstahš; bet ka juhš pree-
 zigi un drohschi, ar mihlestibas, zerribas un
 palauschanas pilnam firdim Deewu peemin-
 neht, ar Deewu farunnateš un Deewu pee-
 luhgt warrat, ta ka behrnini kas labbi sinn,
 ka tee no sawa mihla tehwa mihloti, apgah-
 dati un kohpti tohp. Tas irraid ihsti kristigs
 deewabihjigs zilweks, kam Deews allasch un
 weenumehr firdi un preeksch azzim irr, kas
 Deewu labprahht un ar preeku peemin, kas
 wissu ko winsch dohma, eegribbahš, runna
 jeb

jeb darra, tapeh; darra, ka tas Deewam
 patihkams un pee paschas jeb zittu labklahfcha-
 nas derrigs un iedewigs irraid. Bet sin-
 name, kas peh; Deewa prahta un patihfcha-
 nas dsihwoht un darriht gribb, tam arriidsan
 waijag atsiht un labbi sinnaht, kas Deewa
 prahts jeb kas Deewam patihkams irr. Tas
 deewabihjigs zilweks tapeh; labpraht Deewa
 wahidu klausih; un mahzisees, winsch lab-
 praht basniza ees, sawu atsihfchanu wairoht
 un sawu firdi us swehteem tiklumeem muddi-
 naht; winsch labpraht pee Deewa galdu ees,
 sawu tizzibu zaur to swehtu peeminneschanu
 tahs dahrgas dsihwibas un mirfchanas Je-
 sus stiprinaht, un sawu firdi us Deewa mi-
 lestibu, palauschanu un zerribu mohdinaht.
 Zo zaur schahdu swehtu Deewa un Jesus
 peeminneschanu rohdahs un wairojahs ta
 ihstena kristiga Deewabihjaschana. Deewu
 peeminneht irr wisseem prahtigeem un wisswai-
 rak kristigeem zilwekeem lohti peeklahjama, un
 pee ihstenas labklahfchanas wissai waijadsga
 uu derriga leeta. Tapeh; sakka tas swehtais
 Alpu-

Apustuls Pahwils (1. Tess. 5, 17.) Lohdseet
 Deewu bes mitteschanas; jeb, lai ta Deewa
 peeminneschana jums ne kad no juhsu sirdim
 ne suhd, turrait weenumehr Deewu preeksch
 azzim un sirdi; kà jau Dahwids darrija, kad
 winsch (Dseesm. 63, 7.) sakka: es peeminnu
 Lewis gulleht eedams, un usmohsdamees
 dohmaju es no Lewim. Un tahdu labbu
 padohnu dewe tas wezzais Tobijas sawam
 dehlam, sazzidams (Tob. 4, 5): Mans dehl,
 dohma us to Kungu muhsu Deewu wiffa ta-
 wa dshiwiba. Ko warretu arridsan tas
 prahstigs zilweks wairak peeminneht kà Dee-
 wu? us ko warretu winsch wairak dohmaht
 kà us Deewu? kas winnam wiffur klahit ir-
 raid, kas winnam eeksch fatweem darbeem
 un radditahm leetahm wiffur un wiffas wee-
 tas redsams preeksch azzim irr. Wiffur fur
 mehš effam, Deewš mums klahit irr, wiff
 ko mehš redsam irr Deewa darbs, Deewa
 raddijums; wiff kas pasaulé noteek, pehz Dee-
 wa prahsta noteek; katra weeta pasaulé, il-
 katra leeta, katrais notiffkums usfauz mums
 ar

ar flaidru, faprobhamu balfi: fcheitan ir-
raid Deems, fcheit irraid Deewa darbi, fcheit
Deems pats eefsch faweem darbeem redsamß
un manuijams; peeminni tawu Deewu, zil-
weß, no ka wiffa dabba leezibu dohd un tew
preefch azzim fahda. Ja, tu pats zilweß,
effi Deewa raddijums, Deewa darbs; zeel-
lahrt tu pats fewi eerauga, tew waijag Dee-
wu peeminneht, no ka tew buhfhana un dñh-
wiba un wiff tas irraid, kas pee ufturrefcha-
nas, pee dwehfeles un meefas labflahfhanaß
waijadfigs un derrigs irr. Kad mehß ta
eerohnamees, wiffur un wiffas weetas Dee-
wu peeminneht, jeb ka ar azzim redseht, ne-
ween basniza, bet arri mahjas un laukos;
kad ta Deewa peeminnefhana mums tif weeg-
la irraid, ka ta allafch muhfu dwehfele roh-
nahß, lai buhtum fur buhdami, lai darram
fo darridami; tad arridfan mehß labpraht
to darrifim kas Deewam patihkams, tas
buhß muhfu firdim weegla un patihkama
leeta, pehß to prahtu un patihfhanu ta Deewa
dñhwoht un darriht, kas mums wiffur flahht
irr,

irr, kas wiffas muhsu dohmas, nomanni-
 fchanas, wehleschanas, wahrduß un darbus
 reds, sinn un proht, ta Deewa, kas muhs
 wiffus kà Tehws sawus behrnus mihto, wal-
 da, farga un usturr; kas labpraht gribb, ka
 mums wiffseem buhs laimigeem un preezigeem
 buht, un kas muhs un wiffus zilwekus sawa
 wahrda un ihpaschi zaur Jesum Kristum irr
 lizzis mahziht, kas mums jasinn, jatizz un
 jadarr irraid, kad mehs scheitan un muhschi-
 gi laimigi buht gribbam. Schi irraid ta
 ihstena kristiga Deewabihjaschana, un mehs
 to lehti warram manniht, woi ta patti ar-
 ridsan eeksch muhsu firdim miht. Gan muhs-
 fu pascha firds muhs brihscham peewill; mehs
 labpraht gribbetum deewabihjigi buht jeb no
 zitteem par deewabihjigeem turreti tapt, jo
 mehs sinnam un atsihstam, ka tas zilweka
 leelakais gohds un augstaka flawa irraid, kad
 no winna warr fazziht: tas irraid ihsti dee-
 wabihjigs zilweks. Tapehz dasch no ahrenes
 gan deewabihjigs isleekahs un zaur to zittus
 un daschubahn few paschu peewill. To dar-

ra tee, kas dauds basnizā un pee Deewa gal-
 da eet, ir mahjās paštarus turr, dohmada-
 ma ka eefsch ta wiffa Deewabihjaschana pa-
 stahwetu; bet tomehr eefsch negausibas, ee-
 naidibas, meesas neschkihstibas jeb zitteem
 negohdigeem un fristigeem zilwekeem neklahja-
 meem netikkumeem dshwo. Ne peewilletees
 manni Mihli! Deews ne leekahs apfmeetees;
 Deewu ne warr peewilt, winsch wairak us
 muhsu sirdi, us muhsu dohmahm, manni-
 schanahm un wehleschanahm skattahs, ne
 ka us muhsu ahriku isturreschanu, un mehš
 effam leekuli, kad muhsu eefschkigs prahts
 ne falihgst ar muhsu darbeem, un ka tahdi
 rewarram mehš Deewam patikt neds laimigi
 buht. Zsmeklejeet tapeh; ka preefch Deewa
 azim, woi ihstena pateesa Deewabihjaschana
 juhsu sirdis irr. Kad tu mihlais draugs,
 ar patifschanu un preeku warri Deewu pee-
 minneht; kad tu Deewu peeminnedams ne-
 kahdu bailibu tawā sirdi ne juhti; kad tu pee
 wiffahm tawahm dohmaschanahm, eegribbe-
 schanahm, wehleschanahm, apnemfchanahm
 un

un darrifchanahm ar patiffchanu un firde pree-
 fu warri apfinatees, ka Deewes tew flaht irr
 un wiffu finn un reds fo tu dohma jeb darri;
 kad tas tawas firde gahrdakais preeks irr,
 tahs Deewa labdarrifchanas apdohmaht, fo
 winsch tewim pee meefas un dwehfeles darri-
 jis irr; fewifchli to labbumu fo Jesus zaur
 fawahm dahrgahm mahzibahm mums irr
 darrijis; kad tu daudsfahrt pee fewis apdoh-
 ma: kahds nelaimigs noschehlojams zilwels
 buhtu es, kad ne buhtu Jesus man tahdas
 dahrgas labbas mahzibas dewis, zaur fue-
 rahm es jo deenas jo gudraks, labbaks, lai-
 migs un muhscham fwehts tapt warru; ka
 paggans es tad wehl eefsch tumfibas, nesin-
 neschanas, netizzibas un grehkeem malditohs
 un nelaimigs muhscham buhtu; bet nu irraid
 man flaidri mahzihts, kas man jafinn, jatizz
 un jadarra, kad es laimigs un fwehts tapt
 gribbu; kad tawa firde no schahdahm doh-
 mahm ar pateizigu preefu fildita tohp un tu
 tad stipri apnemmahs: es gribbu to mahzitees,
 tizzeht, darriht un pehz to dsihwoht un mirt,
 fo

fo Jesus man fluddinajis un mahziis irr,
 es gribbu to jo deenas jo dsillaki sawa firde
 eespeest, un jo deenas jo skaidraki atsiht mah-
 zitees, jo es atsihtu un tizzu to teescham, ka
 tas tas ihstenais un weenigais zelsch us laizi-
 gas un muhschigas labklahschanas irraid.
 Kad tu basniza buhdams dohma: es esmu
 schein atnahzis Deewam par wissahm tahm
 labdarrischanahm, fo winsch pee dwehseles
 un meefas mannim darrizis irraid un wehl
 deenischfigi darra, firsnigi un preezigi pateikt,
 schein gribbu es Deewa wahrdu klausidams
 mahzitees un labbi patureht, fo fristigam
 zilwekam waijag sinnaht, tizzeht un darriht,
 kad winsch laimigs un muhscham swehts tapf
 gribb. Kad tu pee Deewa galda eedams
 dohma: sche gribbu es wissu to labbumu fo
 Jesus dsihwodams un mirdams man darrizis
 irraid, labbi apdohmaht un pee firde nemt;
 preezigi gribbu es winnam par to pateikt,
 preeksch wissas draudses apleezinaht ka es
 wianna mahzellis esmu; schein gribbu es stip-
 rinatees eeksch tizzibas, mihlestibas un zer-
 ri

bas, eeksch wisseem labbeem tikkumeem us
 taisnas, gohdigas un deewabihjigas dsihwo-
 schanas; es gribbu preeksch Deewa, kas
 wissur klast irraid, un preeksch wissas draudses
 apleezinaht, ka tas man no wissas sirds schehl
 irr, kad es ko ne pareisi esmu darrjis, un
 gribbu Deewam un mahjitajam to sohlischa-
 nu doht, zif spehdams no grehkeem atstah
 un sargatees. Kad tu pee saweem darbeem
 buhdams dohma: schis darbs, schi dsihwibas
 kahrt man no Deewa uslikta, es daru
 Deewa prahnu, kad es to gohdigi un pareisi
 padarru, Deews kas man wissur klast irr,
 sinn un reds, ko un ka es strahdaju; es gribbu
 tikluschi un gohdigi strahdast, ne us wiltibu
 heb us krahpschamu, ne par garru laifu, bet
 ta ka es pehz Deewa likkumu, eeksch swee-
 dreem manna waiga sawu maisi pelniht un
 ehst warru, ka tas man un zitteem par labbu
 nahk, un ka es to preeksch Deewu un mannu
 paschu sinnamu sirdi warr atbildeht. Kad
 tew mahjas tawa istaba buhdamam dauds-
 kahrt Deews prahna nahk, un tu dohma:
schei-

fcheitan fchinni weetá esmu es Deewa mihle-
 stibu un winna labdarrischanas baggatigi bau-
 dijis; scheid esmu es daschkahrt Deewu pee-
 luhdsis, un Deews scheidligi mannu luhg-
 schanu paklausijis; scheid esmu es deenischfigi
 Deewa dahwanas baudijis, scheid appaksch
 Deewa fargaschanas un glabbaschanas to
 saldumu tahs duffeschanas pehz nobeigteem
 deenas darbeem, Deewa flehpi, ka behrens
 pee sawas mahtes kruhtim gulledams baudi-
 jis; scheid irr Deews man spehku pee man-
 neem darbeem dewis, scheid irr winsch man-
 nus sweedrus swehtijis, un manneem darbeem
 labbi isdohtees lizzis. Kad tu eelsch lihgs-
 moschanas un preeku deenahm warri Deewu
 peeminneht un dohmaht: kahds mihligs un
 scheidligs irraid Deews, kas man scho lihgs-
 mibu un preeku dahwana, es winnam sirsni-
 gi pateikdams to gribbu baudiht un fargatees,
 ka es kahdu launumu ne darru; es gribbu
 sahtigs eelsch ehschanas un dserschanas buht,
 ka es allasch pee pilna prahta paleeku un sinnu
 ko es runnaju jeb darru. Kad tu eelsch beh-
 du

du deenahm un noskumschanaš warri doh,
 maht: arridsan behdu deena no Deewa nahk,
 un wiff kas no Deewa nahk irraid labš un
 mums isdewigs, jo Deews labbu darr ko dar-
 ridams, winsch newarr mums launu darriht,
 kad es to arri taggad labbi wehl ne atsishstu;
 es gribbu pazeetigs buht, ar rahmu prahtu
 to krustu panest, ko Deews uslizzis, un dsih-
 tees zaur to gudrafs un labbafs tapt, ir zit-
 teem labbu preekschisimi tahs pazeeschanaš
 un padohschanaš doht, tad teescham tas man
 un zitteem par labbu isdohsees. Kad us
 tahdu wihsi, mihtajs draugs, tas tew par
 eeraddumu buhs tappis wiffur un wiffas wee-
 tas, fur buhdams jeb eedams, ko gribbe-
 dams jeb darridams Deewu peeminneht jeb
 ta la preeksch azzim redseht, un zaur scho
 Deewa peeminneschanu fwehtas nomannis-
 schanaš tawá firdi mohdinaht; tad irr ihste-
 na kristiga Deewabihjaschana tawá firdi, un
 tas buhs tewim weegla un patihkama leeta,
 pehz tahs paschas dsihwoht un darriht, jeb
 tawu Deewabihjaschanu eeksch wiffas dsihwo-

fchanas israhdiht. Wiffahm muhsu doh-
 mahm un nomannifchanahm waijag eefich
 darbeem un dsihwofchanas israhditees, un
 tas arridsan noteel teefcham, kad fchahs doh-
 mas fkaidras un dsihwas, kad fchahs noman-
 nifchanas ftipras un fpehzigas gan irr, ka
 tahs par apnemfchanahm un eegribbefcha-
 nahm tohp, kas muhsu firdi lohziht, muhsu
 prahtu walidiht jeb muhs us darbeem flubbi-
 naht spehji. Tapeh3 fakka Jesus zaur lihdsi-
 bu (Matt. 7, 18.) weens labs kohks newarr
 niknus auglus nest; jeb tas zilweks kurrea
 firdi labbas un swehtas dohmas un noman-
 nifchanas irraid, tas newarr launus darbus
 darriht. (w. 20.) Tapeh3 pee winnu aug-
 leem buhs jums tohs pasiht; jeb pee darbeem
 warr redseht, kahdas dohmas un nomanni-
 fchanas weena zilweka firdi miht. Un tas
 irr arridsan teefcham teef; kam launas doh-
 mas firdi irr, tas launu darra, kam labbas
 dohmas irraid, tas labbu darrihs. Za
 warram peh3 Jesus mahzibas zilwekus pahr-
 baudiht un pasiht mahzitees: kas labbus dar-
 bus

bus darra, tam irraid labba apskaidrota sapraschana un labba mihliga firds; kas launu darra, tam irr tumfcha sapraschana un launa, nikna firds. Darbi irraid allasch tee augli no muhsu dohnrahm un nomannischanahm. Kas zittadi darra, nekà wianna dohmas un nomannischanas irraid, kas no ahrenes labs israhdahs un tomehr launas dohmas firdi turra, tas irr leekulis un gribb Deewu jeb sewi paschu jeb zittus zilwekus peewilt. Nahdi tapehz mihlais draugs, kad tahdas labbas un fwehtas dohmas tawá firdi irraid, to eeksch taweem darbeem, eeksch wiffas tawas dsihwoschanas un isturreschanas prett Deewu, prett tewi paschu un prett wiffseem zitteem zilwekeem. Mihlo Deewu tawu radditaju, tehwu un labdarritaju par wiffahm leetahm, no wiffas firds, no wiffas dwehfeles un no wiffa spehka. Parahdi scho tawu Deewa mihlestibu zaur to, ka tu daudsfahrt un labpraht Deewu peeminni, eeksch fwehtahm luhgschanahm ar Deewu farunnajees, un weenumehr to darri kas Deewam patih-

fams un kas Deewá wahrda pawehlehts ir-
 raid; mahzees tadehl weenumehr un kamehr
 dsihwodams no Deewa wahrda, Deewu un
 winna swehtu prahtu un gribbeschanu labba-
 ki atsiht un saprast. Lai ta tawa gahrda
 un wiffmihlaka darboschana irraid, Deewa
 darbus apluhfoht, apbrihnoht jeb no teem
 redseht un manniht, kahds spehzigis, gudrs,
 labs, mihligis, taisns un scheligis Deews
 irraid. Teiz un flawe Deewu ar swehtahm
 luhgschanahm rihtos, wakkaros, preefsch un
 pehz ehschanas, basniza un pee Deewa galda,
 ka ta Deewa peeminneschana nekad no tawas
 firds ne suhdahs. Effi pasemmigs un pade-
 wigs appafsch Deewa prahta un gribbescha-
 nas, meerigs ar winna liffchanahm, drohsch
 eeffsch tawas zerribas, pilns palauschanas
 eeffsch behdahm, un preezigi pateizigs par wif-
 fahm Deewa labdarrifchanahm. Effi mee-
 rigis un peetizzigs tawa kahrtá un buhschaná,
 paklaufigs taweem Waldineekeem, Wirsnee-
 keem un Kungeem ka Deewam pascham; jo
 wiffa waldischana irr no Deewa, un ne wee-
 na

na waldischana newaid, kas ne buhtu no Deewa. Utsihsti to labbumu kas no tahs nahf, un paneffi ar rahmu padewigu prahtu to nastu kas tew janess. Darri gohdigi un peetizzigi kas tew pawehlehts, ka preeksch Deewa azzim, un ne effi kuhtrs eeksch ta kas tew jadarr. Turri Deewa wahrdu allasch augsta gohdâ un jeenischana, ka tu to nekad neapdohmigi ne walke neds isfakki. Kristigam deewabihjigam zilwekam tas pa wissam neklahjahs neprahstigi lahdeht, swehrecht jeb us kaut kahdu wihsi Deewa swehtu wahrdu neleetigi walfoht; jo Deews to nesohditu nepamettih, kas winna swehtu wahrdu nepareisi walke. Ta swehtdeena lai tewim irraid jauka duffeschanas un sawada Deewa peeminneschanas, slawas un pateizibas deena. Duffi no taweem darbeem, ne zauru deenu gulledams, bet ne strahda tahdus darbus, kas us darba deenahm liktas irraid, un stiprinajees zaur to us nahkamas neddelas darbeem. Basniza buhdams pateizi Deewam par wissu labbumu ko winsch tew darrijis irr; klausees apdohmigi ko mah-

zi-

zitais fakka, eespeedi to dsilli tawá firdi, zaur
 to, ka tu to daudsfahrt apdohmigi atminnees
 un tuhdat pehz tahm mahzibahm darri. Kad
 tu newarri basnizá eet, tad lassí kahdu spred-
 diki teem fawejeem preekschâ, apmekle kahdu
 kaiminu, jeb kad tewi kahds apmekle, tad
 usnemmi winnu mihligi un farunnajees ar
 winnu no prahtigahm, derrigahm un pee-
 klahjamahm leetahm. Jeb mahzi tawus
 Behrnus Deewu atsicht, Deewu mihleht,
 eeksch Deewu tizzeht un eeksch wissahm lee-
 tahm us Deewu palautees. Apstaiga tawus
 laukus un raugi kas darbu deenâs darrams
 buhs, jeb lassí kahdu labbu grahmatu, kas
 gudru laikaweschanu, mahzibu un firds
 islusteschanu dohd. Tâ darridams tew ne
 nahls prahtâ, frohgôs apkahrt wasatees,
 un tur sawu naudu, gohdu, laiku un weffelibu
 saudeht un pohsticht. Wehl ihpaschas labbas
 mahzibas tu schinni grahmatina atraddisi, kâ
 kristigam zilwekam peeklahjahs swehtu deenu
 Deewam par gohdu un pascham un zitteem
 par labbu swehticht. Gahda par sawu dweh-
 feli;

feli; apdohma zilweks! ka Deems tem aug-
 staka kahrtá preefsch wisseem zitteem redsameem
 pafaules raddijumeem lizzis irraid; ka winich
 temim nemirstamu dwehseli dewis, furra zaur
 gudribu un mihlestibu muhscham lainigi tapt
 warr. Dsennees tapeh; jo deenas jo wairaf
 eefsch wissadahm waijadsigahm atshhschanahm
 un labbeem tikkumeem peeaugt, ar weenu gud-
 draks un labbaks tapt. Ne dohma nefad,
 ka tu jau gudrs un labs gan effi, bet preeza-
 jees, kad tu fo labbu wehl warri peemahzitees,
 jeb kahdu labbu tikkumu sawá firdi pamohdi-
 naht. Turri tapeh; labbas grahmatas un
 lassfi tahs kad wallas irraid; farunnajees lab-
 praht ar mahzitajeem un gudreem Kungeem
 par to fo tu lassfijis effi, un luhdsi winnaus,
 lai tee temim isstahsta, fo tu ne effi labbi gan
 saprattis. (Wihlipp. 4, 8.) Wiff kas irr
 pateefigs, wiff kas gohdigs, wiff kas taifns,
 wiff kas schlihsstis, wiff kas mihligs, wiff
 kam labba slawa irr, ja tur irr kahda patih-
 fama leeta, un ja tur irr kas teizams, to ap-
 dohmait, to darrajt, peh; ta dsennatees.

Tahs

Tahs irr tas pastahwigas mantas, wiffas
 zittas paleef scheinan kad meh's mirstam, bet
 tahs nemmam meh's lihds, un tahs darra muhs
 schein un muhscham laimigus. Ko tas zil-
 welam palihds, fakka Jesus (Matt! 16, 26.)
 kad winsch wiffu pasauli samanto, un tam
 tomehr sawa dwehsele suhd jeb nelaimiga
 tohp. Gahda par tawu gohdu, par tawu
 labbu flawu. Tas newaid ta saprohtams,
 ka tew buhs pehz augstaku kahrtu dsichte's jeb
 pah'r zitteem isjeltees; bet ka tew zaur gudru
 un labbu isturreschanu tawâ kahrtâ buhs
 gohdu pelniht. Arri'dsan semmeja kahrtâ
 warram meh's gohdu pelniht, kad meh's gudri,
 labbi un derrigi zilweki effam. Kamehr meh's
 eeksch beedribas ar zitteem dsihwojam, tas
 newarr mums weena alga buht, ko laudis no
 mums dohma jeb par ko tee muhs turr; meh's
 wehlejamees un gribbam, ka meh's no zitteem
 par gudreem, labbeem un derrigeem zilwe-
 keem turreti tohpam. Bet meh's buhtum lee-
 tuli un tas gohds buhtu neezigs, kad meh's
 tahdi ne buhtum, par kahdeem meh's gribbam
 tur=

turreti buht. Tas leelafais un pateefigs gohds irraid tas, fo Deews un muhsu pascha sin-
 nama firds mums dohd. Kad tu tapeh; no
 wiffas firds dsihsees tawa fahrtá gudrs, labs
 un derrigs zilweks buht, kad tawa pascha
 sinnama firds tew labbu leezibu dohd; kad
 tu no wisseem netikkumeem, negantibahm un
 besdeewibas fargafees; tad tu arri no wif-
 seem prahtigeem zilwekeem gohdinahts un
 mihlehts fluhfi, un taws gohds, tawa labba
 flawa nefad ne suddih; kad tu arri patš
 wairš ne buhfi bet fenn kappá duffesi, tad ta-
 wi peh;nahkami, behrnu behrni tawu wahr-
 du ar gohdu peeminnehš un tawu duffescha-
 nas weetiau fezen eedami fazzihš: tas bija
 labs, gohdigs un teizams wihrš! Gahda
 par sawu dsihwibu un wesselibu. Tahš ir-
 raid tahš dahrgakas no wiffahm laizigahm
 mantahm fo Deews mums dewis. Schahš
 fargaht, usturreht un prahtigi walkoht, il-
 fatram zilwekam lohti peeeklahjahš. Ne doh-
 dees tapeh; tihfchi un bes leelas waijadšibas
 eefsch nelaimes jeb nahwes breefmá, jo dsih-
 wi-

wibu kad weenreis saubeta irr, newarresi
wairs ardabbuht. Dsihwo kamehr Deews
few dsihwoht leef; tas irraid leels grehts un
besdeewiba, pats sawu dsihwibu pahsinah
jeb few gallu darriht; jo Deews kas mums
to dsihwibu dewis, arridsan atbildeschanu no
mums prassih; ka meh's scho dsihwibu wal-
kajuschi effam. Sai tapeh; tawa dsihwiba ka
jauks augligs lauks irraid, kurrea dauds augli
redsami irraid, kurreus tu scheid dsihwodams
un wehl muhschiba bandiht warresi. Sawu
wesselibu tu zaur strahdaschanu, gauisibu un
tuhribu wisslabbaki usturrehs; tiklai zaur
slinkumu, negausibu un neschlichstibu rohnahs
simmibas; bet kas tikluschi strahda, meesas
un lohzehtus dauds skaidra gaisa kustina, kas
sahrigs eefsch ehschanas un dserfchanas, kah-
rumus un meesas prahtu sinn pahrwaldiht,
kas tihrs un spohdus eefsch wissahm leetahn
irraid, un meesai to wajadsigu dusseschanu
un atspirgchanu dohd, tas warr ilgi dsih-
woht un wessels buht. Wesseliba un meesas
spirgtums irr weena dahrga Deewa dahwa-
na,

na, fo mehß nekad gan fargahht un taupihht
warram. Ko palihds wiffi zitti pafaules
preeki, gohds jeb baggatiba, kad meesa wah-
ja, neweffela un wahrga irr; kam derr tahds
zilweß, kaß wahjich, nespehzigß, frohpls
jeb gaudens irr; winsch few un zitteem par
nastu dshwo. Mahzast tapehß, wezzaki un
flohlas mahzitaji! famus behrnus no jau-
nahm deenahm, famu dshwibu un wesselibu
fargahht un taupihht, un lai tee tapehß to wes-
selibas grahmatinu, fo es ihpaschi winneem
par labbu esmu rakstos drikkcht lizzis, no gal-
was ismahjahß. Gahda arridsan pehdigi
mihlais draugs! par tawu laizigu pahrtif-
schanu; ne ar behdahm un bailehm, bet ar
stipru pa:auschanu un zerribu us Deewu, ka
pee gohdigas, tikkuschas un peetizzigas strah-
daschanas, Deewß tawus sweedrus nesweh-
titus ne pamettihß. Lai tew ne reebjahß ta
fahrta kurea Deewß tew dshwoht lizzis,
nedß tas darbs kaß tanni pascha jadarra.
Strahda to paschu gohdigi un tikkuschi, ap-
fohpi famas mahjas, laukus un lohpus,
au-

aubfimi famus behrnus, un darri wiff notal
 lo ween darridams tà là preeksch Deewa az-
 zim. Ne mekle leelu baggatibu, ne dsennees
 pehz dahrgahm mantahm jeb kahrigu dsihwo-
 fchanu, bet effi meerigs un preezigs, kad
 Deews tewim tik dauds dohd, ka tu patš
 pahrtift, un ir nabbageem kahdu paligu pa-
 sneegt warri. (1. Tim. 6, 8.) Kad mums
 sawa barriba un apgehrbs, tad lai mums
 peeteek. Pee deewabihjaschanas, tikfuschas
 strahdaschanas un gudras pataupifchanas, tew
 allasch tawa pahrtifschana un wehl wairak
 buhs. Ne ischkehrsi tawu mantu, ne effi
 tehrigs, bet baudi un walko to prahtigi, sin-
 nadams ka tew Deewam atbildeschana ja-
 dohd, là tu wiina dahwanas, lai buhtu
 dauds jeb mas walkojis effi. Dsennees pehz
 Jesus mahzibas (Matt. 6, 33.) papreekschu
 pehz Deewa walstibas un pehz wiina taifni-
 bas, tad tew wiffas wajadsigas laizigas
 leetas no Deewa taps peemestas. Effi dee-
 wabihjigs, gudrs, labs, taifns un mihligs,
 tad tu pee pilnas baggatas tik labbi, là pee
ma-

masas pahrtifschanas allasch pateizigs, meerigs, preezigs un laimigs buhfi. Ur tahdu paschu gudribu un mihlestibu isturrees arri-dsan, mihlais draugs! prett tawu tuwaku, jeb katru zilweku. Ikkatrs zilweks, lai buhtu kas buhdams, irr taws tuwaks, taws brahliis; jo Deewa wahrds (Mal. 2, 10.) fakka: mums irr wisseem weens tehws, weens weenigs Deews muhs wiffus irr rad-dijis. Isturrees terehz prett ikkatru ta, ka tu gribbi ka zitteem prett tew buhs isturrees. Ko tu gribbi, ka zittam buhs tew darriht, ta darri tu zittam; un wiff notal ko tu ne gribbi, ka zitteem tew buhs darriht, to tu arri zitteem ne darra. Ta irr Jesus mahziba (Matt. 7, 12. Luf. 6, 31.) un eeffschscheem ihseem wahrdeem irr wiffa gudra un labba isturreschana prett zitteem zilwekeem skaidri mahzita. Effi pasemmigs, paklaufigs un peetizzigs taweem augsteem Waldineekeem, Rungeem un Tehweem; atsihsti to labbumu winnu waldischanas un apghadschanas, darri gohdigi kas no winneem tohp
pa-

pawehlehts un neffi pazeetigi, ar rahmu
 prahtu to nastu kas tewim tohp uslihts. Zee-
 ni un gohda tawu mahzitaju, effi winnam
 paklaufigs un eespeedi tahs mahzibas kas te-
 wim basniza jeb mahjas dohtas tohp, dsikli
 tawâ firdi, ka tu tahs allasch warri atmin-
 neetees un pehz tahm dsihwoht un darriht.
 Turri allasch wezzakus jeb gudrakus zeenâ un
 gohdâ, jo no teem kas ilgal dsihwojuschi jeb
 wairak redsejuschi, allasch ko labbu warram
 mahzitees. Effi tu patš wezs jeb dsihwodams
 dauds redsejis un mahzijees, tad farunnajees
 labpraht ar jaunakeem, un dohdi teem labbas
 sinnas, gudribas un mahzibas. Isturrees
 taisni un gohdigi prett wisseem, ne apstaudi
 to kam Deews wairak dewis, ne tihko pehz
 sweschahm leetahm un mantahm, fawalbi fa-
 wu mehli, ka tu neko runna, kas neklahjabs,
 greesi rehjigeem, nefalihdsigeem zilwekeem
 labpraht zellu, un ne tinnahs ar sweschahm
 leetahm. Effi mihligs, rahms, gohdigs un
 taisns prett wisseem zilwekeem, wisswairak
 prett teem kas tew klachtumâ irraid, prett ta-
 wu

wu laulatu draugu, behrneem, raddinee^eem
 un mahjas laudim; dohdi wisseeni labbu
 preekschihmi weenas gudras, mihligas un
 deewabihjigas ieturreschanas eeksch wahrdeem
 un darbeem; ta tu par wiinu dwehselehm
 gahdadams, tohs gudrus, labbus un laimi-
 gus darrisi. Audsini tawus behrnus eeksch
 Deewabihjaschanas, gudribas un wisseem lab-
 beem tikkumeem, par wesseleem, gudreem un
 strahdatajeem zilwekeem; lai tee skohla un
 mahjas mahjabs kas teem sunnaht, tizzeht un
 darriht waijaga, un effi tu pats allasch tas
 pirmajs mahzitajs tawu behrnu ar wahrdeem
 un darbeem. Effi mihligs, rahms un taisns
 prett taweem faines laudim, dohd kas pee-
 nahkabs un darri kas darrams irr; ne at-
 rauti strahdneekam sawu pelnitu algu, bet
 strahda arridsan gohdigi, ka tu sawu algu ar
 grehkeem ne nemmi. Dsihwo meerigi un fa-
 lihdsigi ar taweem kaimineem; palihdsi teem
 eeksch waijadsibas, apmelle tohs eeksch behdu
 deenahm, eepreezini wiinrus eeksch noskum-
 schanas, isglahbi tohs no nelaines, preeza-
 jees

jees ar teem preezigeem un raudi ar noskum-
 muscheem. Effi dewigs un labdarrigs prett
 nabbageem, dohdi zif tawa rohka paspehj, un
 palihdsi kur tu waijadsibu un truhkumu redsi.
 Ne beedrojees ar negudreem, dufmigeem, ne-
 taisneem, besdeewigeem, kahrigeem, flins-
 keem; sagleem, dsehrajeem, beskaunigeem
 jeb zitteem tahdeem kam kahds nejauks netif-
 kums peemiht, bet ismeklejees gudrus, mih-
 ligus, taisnus, gohdigus, deewabihjigus,
 sachtigus, tiklus un tahdus draugus, no kur-
 reem tu ko labbu mahjitees jeb ar teem farun-
 nadamees pats gudrafs un labbafs tapt war-
 ri. Tas deewabihjigs zilweks, mihlais
 draugs! kas ta ar mihlestibas pilnu sirdi wif-
 sas Deewa radditas leetas apkampj, tas ar-
 ridsan prett lohpeem mihligs, labprahtigs un
 schehligs buhs. Tas taisnais gahda par sa-
 wa lohpa dsihwibu, salka Salamans (Salk.
 wahrd. 12, 10.) Jo kas Deewu mihlo, tas
 arridsan Deewa raddijumus mihlohs un
 schehlohs, jo Deewa azzis arridsan us win-
 neem skattahs, ir winnu nopuhshanas
 winsch

winsch dsird. Ne effi tapeh; bahrgs un zeet-
 firdigs prett lohpeem; ne mohzi, ne wahrdsi-
 na tohs; dohd teem to waijadfigu barribu un
 atpuhschanas laiku, ne darri teem pahri, ne
 usleezi teem leelaku nastu ne kà wiannu spehki
 paspehji. Nowehli arridsan zitteem mescha
 un lauka putnineem un lohpeem to weetu ko
 pats radditajs teem eerahdijis, to graudinu
 ko tee sawas dsihwibas usturreschanas dehl
 mekledami atrohn; ne trenko, ne kauj, ne
 trauzina tohs, wisswairak perrejama laika,
 kurrà tee to truhkumu atkal atlihdina, ko
 meh; pa wissu gaddu paschi padarrijuschj ef-
 sam. Delauj tadehl behrneem putnu lihgs-
 das usmekleht un pohstih, bet mahzi tohs
 no masahm deenahm katru lohpinu mihleht,
 kohpt un audsinaht. Tà dohmadams, dsih-
 wodams un darridams, tà gudri un mihligi
 isturredamees prett Deewu, prett few pa-
 schu, prett wisseem zitteem zilwekeem, ja
 patt prett lohpeem; tà Deewa preekschà stai-
 gadams un allasch Deewu prahà un peemin-
 neschanà turredams, buhfi tu ihsti deewabih-

ligš zilwešs, un dšihwodams un mirdams,
 ſcheit un tur muhſcham tohš augluš tawaš
 deewabihjaſchanaš baudiši. Tu buhſi miſh-
 lehtš no Deewa, no taweem augſteem Kun-
 geem un Waldineekeem, no tawa Mahzitaja
 un wiſſeem gudreem, labbeem zilweekeem,
 tu buhſi zeenihtš un gohdinahtš no taweem
 behrneem, raddineekeem, paſiſtameem un
 draugeem, un tawa labba flawe, tawš gohdš
 wehl paſtahwehš, kad ir tawaš meeſaš jau
 ſenn ſemmé duſſiſh. Deewa ſwehtiba tew
 pawaddiſh uš wiſſeem taweem zelleem, un
 tew klaht buhš pee wiſſahm tawahm apnem-
 ſchanahm un darbeem. (5. Mohſ. gr. 28,
 2:6.) Un wiſſaš Deewa ſwehtibaš nahkš
 par tewim, un notikš tew, kad tu ta Kunga
 tawa Deewa baſi klaufiſi. Swehtihtš
 buhſi tu pilſſatā, un ſwehtihtš buhſi tu lau-
 kā. Swehtihtš buhš tawaš meeſaš augliš,
 un tawaš ſemmeš augliš, un tawu lohpu
 augliš, un tawu wehrſchu augumš, un tawu
 ſihku lohpu gannami pulki. Swehtihtš buhš
 tawš nopelnumš un frahjumš un tawš atlee-
 fumš.

kumš. Swehtihš buhš tu ee-eedamš, un
 fwehtihš buhš tu iseedamš. Swehti un
 Deewam patihkami buhš tawi preeki un ta-
 was lihgfmoschanas; kad zitti eeksch saweem
 preekem prett Deewu grehloseeš, tad war-
 resi tu drohschi preeksch Deewu un zilwekem
 sawas azzis pazelt. Swehtas un augligas
 buhš tawas behdas; jo kad zitti eeksch beh-
 dahm noskummuschi, famiffuschi buhš, jeb
 prett Deewu kurnehš, tad tawa firds meeri-
 ga, drohscha, preeziga, pilna fwehtas pa-
 lauschanas un zerribas us Deewu buhš.
 Swehta buhš tawa dsihwoschana, fwehta
 tawa mirschana. Tawa pascha sinnama
 firds tewim to jauku apsinneschanu dohs, ka
 tu labš un Deewam patihkams effi. Schi irr
 ta ihstena un pastahwiga labklahschana, ko
 neweens zilweks, ko patti nahwe tew ne warr
 atraut. Schi apsinneschana tew muhschiba,
 winna pasaulé pawaddihš, un ta atminne-
 schana, ka tu sawas dsihwoschanas beenas
 eeksch Deewabihjaschanas, Deewam par goh-
 du un few un zitteem par labbu walfojis effi,

fchi atminneschana dohs tawai dwehselei muh-
 schigu neisteizamu preeku. Ta, mihlais
 draugs! tu dsihwodams un mirdams, scheid
 un tur muhschigi to pateesibu nomannisi: ka
 ta kristiga Deewabihjaschana pee wiffahm lee-
 tahm derriga irr, un ka Deews patš tai to
 apfohlichanu dewis irraid, muhs schinni klast-
 buhdama un winna nahkoscha dsihwoschana
 aplaimoht, jeb scheid un muhscham laimigus
 un swehtus darriht. Schahdu pamahzi-
 schanu dohmu es jums, manni mihli Lassit-
 taji schihš grahmatinas, kurreus es no wiffas
 mannas sirds labprahht wiffus, gudrus, lab-
 bus un laimigus darriht gribbetu. Las-
 fait to ar prahhtigu, apdohmigu sirdi, lassait
 to daudsfahrt, ka ta jums dsilli prahhta un
 sirdi eespeeschahs, un juhs tahs pee wiffseem
 dsihwibas notikumeem atminnetees, pehs
 tahs paschas dohmaht un darriht, dsihwoht
 un mirt warrait. Tas lai irr juhsu waddons
 un padohmadewejs eeksch preekem un beh-
 dahn, eeksch dsihwoschanas un mirschanas.
 Un Tu swehtais un augstais Deews, Tu
 muh-

muhſu Kungs un Tchwſ! dohd mums wiſſeem tarweem behrneem tahdu ſirdi un prahtu; dohd tawu Bihiaſchanu eekſch muhſu ſirdim, kaſ muhſu dſihwibu jauku un augligu, muhſu preekuſ gahrduſ un tew patihkamus, muhſu behdas weeglaſ un ſaldas, un muhſu miſſſchanu laimigu un ſwehtu darriht warr.

M. Stobbe.

Pawaffaras = ſaulite.

Tu mihta Deewa = ſaulite,
 ta tu man prahtu atdſemde!
 Du atkal tawu ſiltumu
 mehſ nomannam jo tuwaku.

Ak! jauka debbes = gaiſmiaa,
 ak! eſſi no man ſlaweta,
 tu wiſſu plaſchu paſauli
 ar jaunu preeku peepildi.

Tu ſilta eſſ' un ſkaidri ſpihd.
 Woi tahda ſirds eekſch mannim miht?
 ar mihleſtibu ſiltita,
 no wiſſahm blehnahm ſkaidrota?

Tu ſpohſchâ gaiſmâ gehrbuſeeſ,
 no tawa jeſka ne maldees.

Woi

Woi es ar gaischu prahtinu
arr taisnuš žekus staigaju?

Us tewi meegš ne muhscham kriht,
tu allasch atnahž labbdarriht
pehž gohd' un mantahm ne raugi,
pahrlabbeem, šauneem uslezzi.

Uf! mihslestibas = gaisminia,
tu Deewa bildē raddita,
es Deewa gihmiš arr fà tu,
ja tewim lihds es labbdarru.

Kaut tu man allasch atrastu
us labbeem darbeem mudrigu!
Tad allasch tarwōš štarrinōš
ar lihgsmu firdi šilditošš.

Tad muhscham waigu ne šlehptu,
nedš šaunišš preeksch tew aišbehgtu.
Šo tas, šam firdš negohdiga,
naw šeenišš tawa špihduma.

J. G. Magewsky.

Preekscha lassami wahrđi, pee jau-
nu istabu eeswehtišchanas.

Mihli draugi un weesi!

Preeksch mums wišseem tas weens ittin
labš padohmš, weens šwehtš un no mums
wiš-

wiffeem peenemmams wahrds irraid, kad tas
 Deewa kalps Pahwils ta raksta: „Wissu,
 fo juhs darrat ar wahrdeem jeb ar darbeem,
 darrait wissu eeksch ta wahrda ta Kunga Je-
 sus, pateikdami Deewam tam Tehwam zaur
 winnu.“

Pehz schihš swehtas pawehleschanas gribb
 arri tas gohdigs, kristigs namma-tehws, kas
 muhs schodeen mihligi pee fewi aizinajis, fa-
 wu jaunu istabu tam augstam Deewam par
 gohdu eeswehtih un fewi, fawu mihligu lau-
 latu draudseni, fawus peederrigus un wissus
 fawus sehtneekus tam schehligam Debbefu teh-
 wam jo prohjam pawehleht; winnam firsnigi
 pateikdams, ka tas winnam wehlejis un pa-
 lihdsėjis, scho jaunu, fohschu ehlu eeksch lab-
 bas wesselibas, eeksch meera un wissadas lab-
 klahschanas ustaisiht un pabeigt.

Kurri preeki gan warr kaldaki buht par
 teem, fo weens namma-tehws, jeb weena
 fainneeze fawas paschās mahjās bau-
 da; kurra laime, kurra labklahschana gan
 warr pastahwigaka buht, par to, kas pee
 mumš

mumis pascheem mahjo, kas newaid tahlu, nedf
 gruhti meklejama, bet ko mehš ikdeenās eefsch
 muhsu paschu dsihwofkeem warram atrast! —
 Tā tā weens zilweš lohti nelaimigs buhtu,
 kas eefsch wiffas ahrigas pilnibas dsihwodams,
 tomehr eefsch sew pascha ne kahdu firds meeru
 jeb preeku ne fajustu, bet no nesahtigahm,
 skaudigahm un zittahm launahm dohmahm
 taptu mohzihts; tā arri tāš pateesi nelai-
 migs zilweš buhtu, kas sawās mahjās nesa-
 derrigi, nejauki, behdigi dsihwotu; un wiff
 trohšnis, wiffa luste, ko zittur, sweschās
 weetās, tahdam buhtu ja mekle, ne warretu
 winnu eelihgsmoht — ne warretu winnam
 tahš behdas atlihdsinaht, kas winnu ar ween
 sawā paschā mahjās weetā gaiditu. Bet jif
 laimigs irr tur pretti tāš zilweš, kas droh-
 schi warr zerreht, sawā mihlā mahjās weeti-
 nā, widdū starp saweem mihligeem peederrig-
 eem, saldu duffas weetū pehž gruhteem dar-
 beem; pawehni prett nelaimes wehtrahm un
 weenu gattawu preeka awotu atrast, no ka
 wiasch sawai apbehdinatai firdi eepreezina-
 scha=

fchanu warr dabbut, — weenu preeka awo-
tu, no ka winsch lehti warr smeltees un no
jauna atspirdsinatees, pasaules gruhtibu pa-
nest un ar drohschu prahtu tai muhschibai
pretti eet.

Kursch nu wehlahs (un ne weens gan buhs
tik negudris, ka to ne wehletohs) kursch weh-
lahs, falku es, ka winna sehtha, winna mah-
joklis buhtu tahda preeka weeta, tas lai preeksch
wiffahm leetahm pehs taisnibas un Deewabih-
jaschana irr wiffas swehtas gudribas, wiffas
pastahwigas laimes eefahkums, un Sa-
lamans falka pareisi: „Ka to besdeewigu
nams taps nopohstihks, bet to taisnu
mahjoklis falkohs.“

Zil taisni un pateefigi schi wahrdi irraid,
to ikweens samannigs zilweks lehti atsihs.
Lai winsch jelle tik kai apdohma, woi naw
teesa, ka ta jauka un preeziga dsihwoschana
mahjas wiffuwairak zeltahs no firsnigas mihs-
lestibas skarp laulateem draugeem un behr-
neem; no saderrigus dsihwoschana ar teem
mah-

mahjas laubim un eedfihwotajeem un no tahs waijadfigas pahrtifichanas. Wiffas fchahs leelas mantas rohnahs wairaf pee taisneem un Deewabihjigeem, ne lã pee netaisneem un launeem.

Sirfniga mihlestiba stary laulateem draugeem ne nahf no meefas flaiſtama ween, bet wiffurwairaf no firds tiffumeem; no labba un lehna prahta, no taisnas dſihwofchanas. Zaur tahdu labbu prahtu walditi, ar tahdeem jaukeem tiffumeem puſchkoti, paness weens ohtru ar lehnprahtibu, weens ohtru augſtikurr un zeena. Kad pehz arri meefas flaiſtumſ ar gaddeem suhd, tad paleef tomehr ta mihlestiba, kas pehz labba prahta, pehz taisnas un mihligas firds ranga. Tahda mihlestiba sawa laulata drauga firmus mattus lã weenu gohda frohni luhko. Bet schis frohnis, schi ſupra mihlestiba us taisnibas zelleem ween tohp atraſta. Paſtahwiga mihlestiba ne warr buht bes uſtizzibas, bet kurfch tam gan warrehs uſtizzicht, fo wiaſch us netaisnibas zelleem atraddis.

Deewabihjigi taisni wezzafi arvidsan
 zaur labbu preekschihmi un mahzibu sawus
 behrnus labbi audsina — un no gohdam au-
 dsinateem behrneem ween, warr tahdu patei-
 zigu un paklausigu prahtu, tahdu mihlestibu
 un gohdu sagaidiht, kas pehz saderrigas un
 laimigas dsihwoschanas leeti derr.

Deewabihjaschana eedohd mums arri
 lehnu, peedewigu, saderrigu prahtu, un
 mahza muhs wisseem zilwekeem labbi istikt.
 Zaur Deewabihjaschanu un taisnibu wadditi,
 ne weenam pahri darrifim, un ta arri zitti
 muhs lehti ne apkaitinahs, bet muhsu labbu
 prahtu atsihs un apzeenihs.

Pee wisseem laizigeem darbeem eepreezina
 un spehzina Deewa swehtibu to taisnu un
 Deewabihjigu. Binnam ne kad ne truhks
 taisni un gudri padohmi, winnam ne truhks
 sirds drohschiba un zerriba us Deewu, zaur
 to mums wiffi muhsu darbi labbi schkireahs,
 wiffi padohmi labbi isdohdahs.

„Kas taisnajs, kas irr sirdi spohsch,
 tas paleek muhscham swehti drohsch

Un kad ta pasaul' sakristu

Jrr Deems tam wehl par drohschibu.“

Tadehl taps Salamanna wahrdi teesham papilviti: „To taifnu mahjotlis falkohs, bet to besdeewigu nams taps nopohstihst — un — ja arridsan ne taptu pagallam nopohstihst — tad tas winnam tomehr buhs par weenu nelaimes un mohkas weetu.

Nu tu Teshws tahs gaismas, no ka wifas labbas dahwanas jellahs, darri jelle schim fainneekam sawu mahjas weeta wehl ar ween par weenu laimes un preezas awotu! Swehti un eefwehti, al Deems! tewim par gohdu wiffu scho jaunu istabu un nammu. Lai scheinan ne kahdi besdeewigi wahrdi, ne kahdi lahsti ne taptu dsirditi, bet lai taws' wahrds, lai gudra, mihliga drauga wakkoda schein ar ween atskann. Pasargi scho ehku par uguns grehku, par wiffadu apskahdeschanu un nelaimu.

Lai tawi swehti engeli been' un nakti pahr scho fehtu un pahr winnas eedsihwotajeem
wal-

wakti turr, un atgreesi to blehdineefu kahjas
 tahlu no wiakas nohst. Swehti un eeswehti
 wiffus darbus un wiffadas darrifchanas, kas
 schinni jaunâ ehkâ tewim par gohdu un teem,
 kas tē dsihwo, par labbu taps padarritas.
 Wildi wiffu scho mahjas weetinu ar taru
 gohdu un baggatu swehtibu. Pasargi to
 namma-tehwu, wiaka fainneezi, wiaka
 behrus un mahjas laudis par grehtahm
 flimmibahm un noskummibahm. Lai wiffi,
 kas schē dsihwo, zur saderrigu prahtu un
 mihlestibu saweenoti, sewi to pasauli, ne
 par weenu behdu semmi, bet par weenu pa-
 radihsi padarra. Buhš weenam jeb ohtram,
 pehz taru schehligu prahtu, scheitan ja zeesch,
 tad lai winsch tikku ne zeesch kâ kauna-
 darritajs, bet kâ kristigs zilweks, un dohd pa-
 zeetigu prahtu us taru paligu gaidiht. Wis-
 seem, kas no schihš mahjas weetas us sawu
 duffeschanas weetinu, kapfehros, taps pa-
 wadditi, dohd weeglu schkierfchanu no schihš
 pasales un usnemm wiakus par debbes
 mantineekeem.

Mums wisseem lai Deew's tahdu labbu
 prahtu dohd, ka sawu lainu wairaf sawas
 paschās mahjās usmeklejam, ne kà zittur,
 eeksch leela pasausēs trohksna, kur labbi ar
 sauneem fajukkufchi un dauds kahrđinaschanas
 us grehkeem rohnahs. No jauna lai meh's
 schodeen to apnemfchanu turrām, wairaf
 peh' gohdigas, mihligas dsihwofchanas, peh'
 gudras namma waldischanas dsihtees un lab-
 bal' zaur to eelihgsmotees, ne kà zaur dahr-
 geem preekeem, sweschās weetās, kas dauds-
 reis ar affarahm beidsahs.

Kade.

Dantschu dseefmina us wezztehwa dsimtas
 deenu.

Sanahzeet brahli mahfinas
 tam tehvam prettim eet,

Saleezeet wiffi rohjinas
 un winnu eeflehdseet.

Nu preezajtees juhs behrmini
 ta mihla wezztehwa,

Un effect winnam klausigi
 schi jaunā gaddinā.

Lai

Lai wiff Lew fchogadd Iaimojahs,
 lai Deems Lew apfwehti,
 Un ufturr tawas aztinaas,
 tad buhfm Iaimigi. —

A. J. Stender.

Prezzineeks.

Weenam Wahzsemmes prezzineekam eegribbejahs zittá semmes gabbalá fawu Iaimi mefleht, jeb us Amerika noeret un tur bagga-tibu un mantas fakraht; gan winna gaspascha, raddineeki un draugi luhdse, lai to ne darra, lai fawá tehwiu semmé paleek, un gohdigi ká warredams pahrteekoht; bet winsch naudufahrigs buhdams ne klaufija winnu luhgschanu, pahrdewe wiffas fawas prezzes, mantas un fawu nammu, un taifijahs us zellu. Winnam bija diwi masi behrnini, dehlinsch kam Zannis, un meitina kurrat Trihne wahrds bija. Ar scheem diwi behrneem un fawu gaspaschu winsch kuggi nogahje, gribbedams us Amerika nobraukt. Bet juh:

juhrā buhdams, breefmigs wehtra laiks ar
 auku un weesuli zehlees, kas to kuggi nescheh-
 ligi schur tur mehtaja, brihscham ar wilneem
 lihds padebbescheem pazehle, brihscham juh-
 ras dibbeni nogahse. Jau kuggineeks ne
 mas newarreja wairs to kuggi waldisht, nedz
 pehz sinnas grohsiht, masta kohki bija nolau-
 sti, waldamajs irklis saplohsihits un sehgeki
 gabbalu gabbalos faraufstiti. Nu jau weh-
 trai un wehjam bij japadohdahs, nesinnada-
 mi kurrā semmes gabbalā tee aisdsihti jeb us
 kurreu smilshu jeb afmina kalnu tee fatreekti
 taptu. Gan nu prezzineekam jau schehl bija,
 un sawu negantu naudasfahribu nolahbeja;
 bet ko palihds wehla noscheloschana! Jau
 kuggineeks sawze, lai glahbjahs, kas sinn un
 warr glahbtees, jo kuggis jau reisu reisehm
 pee afmineem peedausijis, sahze plihst un dib-
 beni uhdeni smelt. Eeksch tahdahm bailehm
 usfehja tas prezzineeks sawu gaspaschu ar
 teem diwi behrnineem us leelu garru balki,
 un gribbeja pats fewi arri peeseet, bet pat-
 labban peespehre wehjsch to kuggi til breefmi-
 gi

gi pret weena afminu kalna, ka wiäsch drup-
 pu druppôs fatreefts, un wiff par leelu juh-
 ras flaijumu isputtinahfts tappa. Tas bal-
 kis, fur ta gaspascha ar teem behrneem usfeeti
 bija, liddinaja par uhdens wirfû kâ kahda
 laiwina, un tappa gan drihs pee mallas is-
 mests. Ta gaspascha atfehje sawus behrni-
 nus no ta balka, un us saweem zelleem pa-
 trittusi Deewam par sawu un sawu behrnu
 schehligu isglahbschanu sirsniigi pateize. Pee
 meefas un dwehfeles wiänaï zits ne kas nebija,
 kâ tahs drahnas ar fo ta apgehrbta bija, un
 weena pahstaru grahmata, fo ta allasch kab-
 batâ turreja. Kad no pirmajahm isbailehm
 maggeniht atspirgusees bija, staigaja wiäna
 garr juhreas mallu, raudsidama moi ne atrastu
 zilweku pehdas jeb kahdu mahjas weetu, fur
 ta paglahbtees jeb paligu atrast warretu.
 Bet kas to dohs! ta bija tufschâ falla, fur
 ne weens zilweks, un par leelu laimi arridsan
 nekahdi plehsigi swehri ne bija. Zauru decnu
 tâ isstaigajusees un welti kahdu zilwezigu paligu
 meklejusi, behrneem un paschai ehst gribbe-

jahs, ir peekuffuschi ar tahm wehl flapjahm
 drahnam staigadami, fur paduffetees un
 pasilditees gribbeja. Rahdas ohgas, fo win-
 na staigadama atradde, un kohka auglus, kas
 gan gahrdi un smeekigi bija, jebchu winna
 tohs nepasinne, dewe ta saweem behrnineem
 paehst, un pehz ilgas staigaschanas atradde
 winna arridsan weenu leelu dohbju kohku,
 kurrã patti un behrnini warreja apgulletees.
 Zanni paschã apnehmahs winna palikt, un
 zik spehdama par paleekamu weetu sataisihst,
 winna sapluhze sahles un lappas, taisija gul-
 lu weetu, pawehlejahs appaksch Deewa
 schehligas glabbaschanas, un pahrgulleja tẽ
 pat rahmi un meerigi ar saweem behrneem.
 Ohtrã deenã atkal isstaigajusees winna wai-
 rak wehl gahrdas ohgas ir kohku auglus
 dasch daschadus atradde, fo gan ne pasinne,
 bet kurri tomehr smeekigi un ehschanai derrigi
 un gahrdi bija. Nu winna gan redseja, ka
 schein baddu ne mirs, neds no plehsigeem sweb-
 reem norihtti taps, bet zilweku nekahdu ne-
 warreja ne redseht ne mannihst. Pamasam

winni arri eeraddinajahs siwis, fo juhra is-
 mette, pee saules kalteht, un tahs, kà arri put-
 nu un brunnu-rupputschu ohles newahitahs
 ehst, un tà sawu dsihwibu usturreht. Echi
 falla bij tanni karsta semmes johstà, kur see-
 ma nemas newaid, bet tiklai brihscham lee-
 tus kahdas neddetas lihst, un semmes un koh-
 tu augli zauru gaddu aug, seed un eenahkahs.
 Da starpam mahzija winna sawus behrnus
 no tahs grahmatah, kas winnai klaht bija,
 lassihst un dseedaht, farunnajahs daudskahrt
 ar winneem no Deewa, no Deewa mihlesti-
 bas un apgahdaschanas, ka Deews wissur
 klaht irr, wissu reds, sinn un proht, tohs ne
 atstahj kas winnu mihlo un gohdà rurr, un
 mohdinaja tohs us deewabihjaschanas, pa-
 lauschanas us Deewu, us firsni gas mihlestibas
 un saderribas sawà starpà. Tà farunnada-
 mees fazzija Trihnina us sawu mahti: es
 wehl atminnohs, ka mums leels kohsch namš
 bija, kà tehws wissu pahrderwe un mehš us
 juhru gahjam, bet kur palikke tehws un tee
 zitti sweschi laudis, kas ar mums us juhru

bija? Tas irr Deewam sinnamś, mans
 behrns, atbildeja ta mahte raudadama, tu
 to brihdi gulleja, kà leelś wehsch to kuggi sa-
 plohsija, un muhs wiffus juhra eemette.

Trihn. Kur tad tehws palikke, kapehş ne-
 waid pee mums? es wehl atminnohs, kà
 winsch manni mihloja, brihscham flehpi tur-
 reja un butschaja. **Mahte.** Deews sinn

woi ne buhs juhra noslihsis, jeb pee zittas
 kahdas fallas ismests; tewim newaid taggad
 wairs nekahdu tehwu kà ween Deews, kas
 muhsu wiffu Tehws irr, kas muhs mihlo, us-
 turr, un wiffu to dohd kas mums waijaga
 irr. **Trihn.** Bet kur irraid Deews? es

wianu ne redsu. **Mahte.** Deewu newar-
 ram redseht, mans behrns, bet winsch muhs
 reds, winsch irr wiffas weetas, winsch sinn
 un proht wiffu, so tu dohma jeb darri; kad
 tu buhsi labba un gohdiga, kad tu dauds Dee-
 wu peeminnesi, wianu peeluhgfi, kad tu buhs-
 fi paklaufiga, mihliga, saderriga, tad Deews
 tew arri mihlu turrehs, tu usaugfi leela, di-
 schana un kohscha, un buhsi allasch laimiga

un preeziga. Tà schi gohdiga mahte dauds-
 kahrt ar saweem behrnineem mihligi farunna-
 jahs, tohs zil spehdama mahzija, eeksch wis-
 feem labbeem tikfumeem audsinaja un meerigi
 dsihwoja. Pehz astoneem gaddeem tappe
 winna lohti flimma, un jau mannidama ka
 buhschoht jamirft, litke winna sawus behr-
 nus pee sewis nahkt un fazzija: juhs redseet,
 manni mihli behrnini, ka es ne spehju wairš
 lihds ar jums isstaigatees ohgas jeb ahbolus
 mekleht, es esmu flimma, un ka es prohtu
 gan drihs mirschu; tad buhseet juhs ittin
 weeni, bes mahtes, un jums pascheem ja-
 ranga few usturretees. Bet kad ir es pee
 jums wairš ne buhschu, tad ne aismirsteet,
 ka Deewš jums klahrt irr, kas par jums gah-
 dahs, un dohs kas jums waijaga; peemin-
 neet Deewu weenumehr, luhdseet winnu,
 lassait ikdeenas tanni grahmatina, mihlojee-
 tees weens ohtru; tu effi wezzaks par tawu
 mahsi, Zanniht! gahda par winnu un palih-
 dsu winnai darriht ko winna ne spehji. Win-
 na wehl gribbeja ko fazzihht, bet newarreja
 wai-

wairaf, un nomirre. Tee behrni, kas wehl
 ne bija mirronu redsejuschi, dohmaja ka mahte
 oismiggusi gulleht, isgahje ahrá, apsehde-
 jahs un gaidija ilgu laiku flussi, lai mahte
 atmohstohs; bet walti — pehz peegahje pee
 winnas flah, raudaja, luhdse lai jel zekahs,
 dohmaja ka mahte dusmiga, ne gribboti ar
 winneem runnaht, un isgahje behdigi un no-
 f'ummuschi atkal ahrá. Pehz kahdahm dee-
 nahm Trih'na atkal peegahjusi raudsiht, ko
 mahte darra, eeraudsija, ka jau tah'pi sah-
 ze ehst. Nu eebrehjahs gauschi, atsaufe
 brahlu sazzidama: skattees Zanniht, ka tah-
 pi muh'u mihlu mahti ehd! Pehz jau ne-
 warreja to nelabbu smakku wairs zeest, is-
 meklejahs tee zittu weetiau, un palikke tur
 kohpa wehl kahdu gaddu. Us weenu reis
 Zannihts gare juhvas mallu staigadams red-
 seja, ka leels pulks laiwiau ar melneem lau-
 dim par juhru atnahze, un ne tahli no tahs
 weetas iskahpe, fur tee behrni dsihwoja.
 Winsch aistezzeja tuhdat pee mahses, teize
 winnai ko winsch bij redsejis, un abbi uslah-
 pe

pe us leelu kuplu kohlku skattitees to schee dar-
 rischoht. Scheem melneem laudim (kas arri
 Mohri tohp faukti) tahds besdeewigs netif-
 kums un nejauks eeraddums irraid, ka tee
 weenumehr sawa starpa karrus turr, un kad
 kahdu no prettineekeem nofer, tad winnu no-
 kauj un apehd. Ta irr winneem leela islu-
 steschana, pee ka winni aplam kauz, brehz,
 danza un ka neprahrtigi plohsahs. Kad nu
 to ne drihst tanni pascha weetâ darriht, fur
 tas karsch bijis, tad tee zittâ kahdâ fallâ, kas
 tulscha irraid nobrau, un tur sawu besdee-
 wigu meelastu un preeku turr. Tapehz arri-
 dsan schee bija atnahkuschi, un tee behrnini
 warreja skaidri redseht, ka winni diwi melnus
 zilwekus, kas zeeti faseeti bija, no laiwâs is-
 nesse, tohs nokawe, pee leelas ugguns is-
 zeppe un norihja. To redsoht newarreja tee
 behrni sawalditees, bet sahze gauschi brehkt
 un raudaht. Tee melni to pamannijuschi
 sanehme winnus, un aistwedde tohs us sawas
 fallas, fur tee tam wirsneekam nodohti tappe,
 kas winnus ne lifle kaut neds apehst, tapehz
 ka

ka tee wehl jauni un lohschi behrni bija; bet
 winneem tappe tas darbs usdohts weenu lee-
 lu negantu pehrtiki ko tee ka elkadeemu turre-
 ja, ehdinahht un barroht. Tas wirsneeks
 gribbeja Trihninu par gaspaschu apnemt; bet
 schi fazzija us sawu brahlu: es newarru
 schohs negantus zilwekus eeraudsiht, ne ta-
 pehz, ka tee melni irraid, bet tadehl, ka tee
 sawa starpa laujahs un ehdahs, un Deemu
 neatsiht, kas muhsu Tehws irraid, bet tah-
 du negantu pehrtiki par Deemu turr un
 preelsh winna us zekkeem mettahs; un es
 dohichu winnam tahdas sahles, ka winnam
 buhs nosprahgt. To winni arri darrisa un
 pehz kahdahm deenahm tas pehrtikis nosprah-
 ge. Tas wirsneeks par to lohti fadusmojahs,
 un buhtu Trihninu lizzis nokaut, bet zitti
 melni, winna eenaidneeki, nahze winnam
 witsi, fanehme winnu un wiffus winna
 laudis, un aiswedde tohs, un arri Trihninu
 ar sawu brahlu, us zittu fallu. Schis mel-
 nais wirsneeks, kas par scho fallu waldija,
 bija jau wezzigs wihrs, un paturreja Trih-

ninn par kalponi pee sawas gaspaschas, kas
 Trihninu gauschi mihloja, tapeh3 kà winna
 tif mihliga un paklaufiga bija, un jau ittin
 labbi ar winnas warreja farunnatees. Win-
 nam bija dauds zeetumneeki, ko winsch karrà
 bija sagrahbis, jo winsch par wisseem speh-
 zigs bija; schohs likke winsch wehl barroht
 un eh dinaht, lai trekni tohp, jo zitti bija pa-
 wahji un jau wezzigi. Trihnina peegahje
 weenà deenà arri pee scheem zeetumneekem,
 un eeraudsija weenu baltu zilweku no Euro-
 peëru tautas, un schehlodama isfauze: af tu
 nabbags zilweks, tu gan drihs tapsi nokauts
 un apehsts. Tas baltais zeetumneeks wai-
 zaja: kas tew wahju wallodu ismahzija,
 mihla meitina! Trihnina atbildeja: es ne
 finnu kahdu wallodu es runnaju, bet manna
 mahte man to ismahzija. Kur irr tawa mahte?
 Winna tahli no scheijenes aismigge un newar-
 reja wair3 atmohstees, un tahropi peh3 apeh-
 de; winna arri man un Janninu lassihht mah-
 zija, un meh3 wehl turram to grahmatinu fur
 meh3 mahzijamees lassihht. Rahdi mannim
 luh-

Iuhdsama, fazzija tas zeetumneek's, scho grah-
 matu, es arri zittahrt sinnoju lassih't. Man-
 nam brahlam irraid, fazzija Trihnina, bet
 es eeschu winnu atsauf't. Zuhdal aistezzeja
 winna, atnahze ar Zanniau atpakkal un ee-
 dewe tam zeetumneekam to grahmatu. Zil
 fo winsch scho grahmatu bij rohká nehmis,
 iesauze winsch raudadam's: ak manni behrni,
 manni mihli behrni! kà irr Deews juh's tif
 ilgi usturrejis? kà esseet juh's scheid atnahku-
 schi? Nu sahze wiffi gauschi raudaht un
 weens ohtram waizah't un isteikt, kà teem
 lihds schim gahjis, un fo tee iszeetuschi.
 Schis zeetumneek's bija pateesi Zannina un
 Trihninas tehws; winsch pasinne to grahma-
 tu, kurrá winsch pats ar sawu rohku sawu
 un sawas gaspaschas wahrdu bij eerakstijis;
 winsch ne bija nostlihzis, bet zaur brihnisch-
 figu Deewa isglahbschanu ar behles gabbalu,
 pee kurra winsch peekehrees, zittá fallá pee mal-
 las ismests. Nu sahze dauds farunnatees un
 spreest, fo darriht, woi buhschoht behgt, jeb
 zits zittam gallu darriht; bet Trihnina gau-
 schi

ſchi preezajufees, ſawu tehwu atradduſi, neh-
 mahs drohſchu firdi, gahje pee ta wirſneeka
 gaſpaſchas un ar gauſchahm luhgſchanahm
 luhdſe, lai to baltu zeetumneeku kaſ wahſich
 un wezzigs effohts iſlaiſchoht, un winnu tan-
 ni weeta nokaujoht. Ir Zannihts zaur ſawu
 mahſi eedrohſchinahts, to paſchu arri no ta
 Kunga iſluhdſe. Schi behrnu mihleſtiba
 pret ſawu tehwu, tam melnam wirſneekam un
 winna gaſpaſchai tik lohti patikke, ka winni
 wiſſus trihs brihwiba palaide, teem weenu
 laiwinu dewe, un iſmahzija fur buhſchoht no-
 braukt kahda fallá, fur tee ſawas ſemmes
 laudiſ atraddiſchoht. To darrija winni ar-
 ridsan preezigi un pateizibas pilni pret Deewu
 un ſaweem labdarritajeem; winni aiſbrauze
 un tappa gan ahtri tahda fallá, fur Wahz-
 ſemmes laudiſ dſihwoja. Scheit atradde taſ
 prezzineekſ wezzus paſiſtamus draugus, fur-
 xi winnu mihligi uſnehme, winnam drahnas
 un naudu dewe, un arridsan tohs behrnus
 audſinaht un fo wehl waijadſeja mahziht likke.
 Trihnika bij kohſcha un daila meita, un jo
 dee-

deenas jo gudrafa un labbafa tappa, tà ka
tas semmes waldineeks, wehl jauns lungs
buhdams, winnu eemihloja un par gaspa-
schu apnehme. Tehws jau wezzigs buhdams
ne gribbeja wairaf ar prezzibas puhletees, bet
palikke pee Trihninas, sawu behlu dewe
winsch pee weena pasihstama prezzineeka, kas
winnam tahs waijadsigas sinnaschanas is-
mahzija un palihdseja, ka winsch pats warre-
ja cetaisitees un ihfa laika turriks un boggats
tapt.

Zuhs mihti lassitaji, no schi stahsta
lehiti warrait redseht un mahzitees, ar kahdu
mihlestibu un schehlastibu Deews par zilwe-
keem gahda. Tas prezzineeks tappa par sa-
wu pahrlaeku naudas kahribu pahrmahzihts,
ka tas winnam wairs prahta ne nahze, swe-
schas semmes eet, naudu un mantas kraht;
tomehr Deews winnu neds arri winna bes-
wainigu gaspasehu un behrnus ne atstahje,
bet tohs schehligi usturreja, to gaspasehu deb-
befis usnehme, un tohs behrnus gohda un
laimé pazehle. Urriksan schis stahstinsch
eeksch

eeksch mums wisseem to pateesibu apstipri-
nahs: Kas Deewam tizz un pakaujahs, no
ta Deewos muhscham ne atstahs.

M. Stobbe.

Preezas dseeßmina.

Brüder laßt uns lustig sein ic.

Brahli, lai mehß lustigi
seedu laikâ eßam,
Kamehr wehl tà jaunekki
kaulôs preeku neßam.
Kaps drihs wedd no scheijenes,
Kas pluhz taggad rohßites
tam buhs wainaks wehlehts.

Kur tee tehwi, fakfak man
irraid palikkufchi,
Kas preeksch mums tà arridsan
preeôs dangajufchi? —
Muhfu azs tohs wairs ne reds,
Winnu kaulus semme fedf,
pafchi preeku mahjäs.

Ihfa muhsu dsihwiba,
tà tà duhmu = twaijinfch,
Ko wehifch drihs isputtina;
tà irr dsihwes laizinfch —

Lai

Lai tapeh; fchahs stundinas
 Kas irr preekam wehletas
 pawaddam ar dseefmahm!

Brabliht, sweiks! tew usdferru
 es fcho allutinu,
 Dferr us muhsu preezibu
 bet ar gudru sinu!
 Dferr, lai dshwo weffeli
 Kungi, Tehwi, Waldneeki
 wiffi Kunga laudis.

H. J. Stender.

Wehl no Dahrsneeka. Weena farunnaschana.

Arè! jau peekta neddela buhs, ka Tohm's
 mannis apmekleja, un no ta laika, es winnu
 ar azzim ne esmu redsejis, — woi winsch kas
 sinn baidahs, lai es schim ar mannu dahrs-
 neeka ammatu atkal wirsu nespeeschohs, jeb
 fashimmis irraid? jaeet man tatschu redseht
 kahda waine tè warretu buht; — tà fazzija
 Padohmu Ehwarts un taisijahs sawu
 kaiminu apmekleht. Istaba eegahjis to ne-
 at.

atrohn, un ta fainneeze us winna sautaschanas, fur tad Tohm's effoht, pasmeedamees atfakka: fur tad zittur là dahrsá! pee sawa jauna ammata. Zuhdalin Ehwarts' us dahrsu steidsahs, un fluffinam eegahjis, eeranga ka Tohm's salihjis pee weena kohzina aptuppees to apskattahs.

Padohmu Ehwarts'. Tohmin, Tohmin! fo es redsu, neggi mannas azzis mello? tu pee tahda knibbekka darba!

Eherschla Tohm's. Smeijees tikkai gudrineeks, tahdá puhliná tu jau mannis eewihlis effi — bet nu tewis arridsan eekant nelaidischu walkam, kamehr man buhsi wiffas tawas shkolas ismahzjis.

B. E. Labpraht! ittin no wiffas firds, es tew gibbu wiffu fo ween sinnu teikt un eerahdiht, bet lai jelle redsu, fo tu teitan strahdaji.

E. T. Ko ta — neeki — es kashkad no tewim pahrnahjis, eedohmajohs mehginahht arrig es pohchteht warretu, un tahdu kesberes
riht-

rihkfitti te' pohteju, fo tahdu neeku waijagu
fkattitees —

B. E. (palohziies.) Nu redsi brahlit!
tas eefahkums jau ittin labs — tewis es ah-
tri ismahzifchu.

E. Z. Wiffam papreefch, falki man,
fur es tahdus jaunus kohkus nemschu, fas
preefch pohteschanas geld, muhsu mescha
tahdi nerohnahs. —

B. E. Un kaut arridsan buhtu, es tah-
dus tew newehleju nemt; mescha ahbeles gan
warr pohtecht, un es pats tahdus pohtejis ef-
mu, bet pirmâ fahrtâ tohs newarr lehti
dabbuht, un winni tahdi lihki farraini paau-
gufchi, fa retti tahdu ihsti lihdsenu weetu
atrohn kurrâ to farrinu labbi peelikt dabbutu,
bes tam winni arridsan tà nesteidsahs augt,
là dahrsa ahbele. Dhtrâ fahrtâ. Tahdas
mescha ahbeles arridsan daschureis dahrsa
femmê nemas ne gribb augt; pirmâ gaddâ
gan fakto, pehz nihkft un nihkft, kamehr fa-
kalt, un tà tew ilgi irr jagaida kamehr tu
drohschi sinni, fa winnas irraid eefaknoju-
fchees,

fchees, jo zittadi tas pohteschanas darbs sad-
dis buhtu. Gribbi tu bes leelas meklescha-
nas ittin labbus kohzinus dabbuht, tad tew
irraid ja:audsina no fehklas, prohti no ahbola
jeb bumbera graudineem, jeb pluhmes uu kes-
beru faulineem.

E. T. Kur tad tohs dabbuschu?

B. E. Schoreis es tew kahdu puff-fau-
jinu gribbu eeschkincoht, bet turpmaß tew
waijaga no katra ahbola un bumbera, tohs
graudinus glabbaht, un taweem behrneem pee-
teikt, lai winni to paschu darra. Dascham
ahbolam irraid pa 10 lihds 12 graudini, zit-
tam 6 lihds 8, tatschu tu ar behrneem pawis-
sam kahdus 20 — 30 ahbolus un bumberus
apehdisi par gaddu, no teem, lai mas irr
kahdi 100 graudini atliß, ko tu warresi
seht, tahdi tew irraid jaglabba pee zittas
dahrsu fehklas.

E. T. Rà tad winni irraid jafeshi? woi
lauka jeb lezzekli?

B. E. To es tew arridsan mahjischu.
Papreeksch tew dahrsa ihpascha weeta jaisme-

lle; to waijaga labbi usraft, isstrahdaht un
 no wiffahm sahles faknehm skaidroht; tad
 buhs tew kahdu kahrtinu ittin ispinischus suh-
 dus, jeb satrunnetas skaidas no tahs weetas
 fur arween malka stahw, wirsu behrt, un
 wehl weenreis labbi zauri ezzeht. Du tew
 dohbi jamett tif gauri ka ta weeta idoneff, bet
 no ohlektes plattuma, tapeh; ka tu no abbas
 pusses warri widdu atsueegt kad jarawe, un
 starp teem dohbeem zellischi no $1\frac{1}{2}$ pehdu plat-
 tumã japamett, ka tu teem kohzineem turp-
 maß labbi peekluht warri. Zas sehjamais
 laiks irraid ruddena gallã, kad jau naktsfal-
 na rohnahs; nu tew katra dohba, peh;
 schnohres diwi rohbini jawelf no ta dsilluma
 ka ihfichku plattums, tanni rohbina leez tohs
 graudinus rohkas plattumã weenu no ohtra,
 un peespeedi katra ar pirkstu, lai nekahda
 alla nepaleef, peh; aisberri tohs rohbimus
 ar semmes, un aplahj wiffu to dohbu ar
 plahnu suhdu kahrtinu. Scho tew waijaga
 pawassarã atkal nokemt, bet lehnem, ka tu
 neisewelzi jeb aplausi kahdu asminu kas jau
 buh-

buh tu islihdis; nu tew preeks buhs redseht, kà ikdeenas wairak asmini rahdisees. Brihscham swirbuli mehds wirsu krist; tohs tu warri tapat nobaidiht kà no sirneem, un tad tew pirmâ waffarâ tikkai tee dohbi no niknas sahles skaidri jaturra. Ja warren fauf laiks rahditohs, tad starp teem sanahkuscheem kohzineem, alkschnu jeb zitti sarri ar lappahm jafasprausch kas winnus apehno, lai wiini neiskalst.

E. T. To nu es gan tik tahli noprohtu, un padarriht spehschu, bet nu gan nahks ta gruhtha skohla. —

B. E. Tik pat lehtha — ja tu tikkai labbi paturri ko es tew teikschu. Ohtrâ Baraffarâ, jau warretu tohs prahwakus kohzinus laulaht, un tas irraid jadarra lappu mehneschâ, eekam tahs lappinas saht plaukt; bet eekam es tew to mahzu, tew pas preeksch jafinn kas tew preekschlaika jafagahda. Pirmâ kahrtâ tew jau pee laika tee sarrini jamekle, ko tu taweem kohzineem peelaulaht gribbi; tohs wajjaga Sullu mehne-

fcha eefahkumâ, no tahdeem kohleem, faß jau
 auglus neff, un kam nefahda wain: irraid
 nolauft. Tahdi farri janemm, faß pehrnâ
 gaddâ augufchi, un kam feedu pumpuri
 wehl newa, jo no fcheem jauni farri newarr
 isaugt; tee wifflabbaki farri irraid tahdi,
 faß teem wezzeem farreem paschâ gallâ isau-
 gufchi, un us seemeka puffes stahw. Tu
 warri tohs lihds tam laikam, kad waijadfigi
 buhs, smiltis fabahst, jeb apflappinatâs fuh-
 nês eelikt un tahdâ weetâ glabbaht, fur tee
 nefakalst. Ohtrâ fahrtâ tew jagahda ka
 tew labß pohtwasks pee rohkas; kâ to ittin
 labbu un lehti taifiht warr, es turpmaß saz-
 zifchu. Ar scho pohtwaske apsmehre baltu
 papihru lappas, lihdseni un plahni kâ plahk-
 steri, un pehz no tahß lappas isgreesch schau-
 ras bantites no pirksa plattuma, til garras
 kâ wiffa ta papihru lappa. Treschâ fahr-
 tâ, smalks un labbi istrihts nasinjch waija-
 dfigs irraid.

Kad tew nu wiffas schahß leetas pee roh-
 kas, tad warri tu tawu darbu fahst; nemm

nu weenu no teem sarrineem, eij pee tatweem
 kohzineem, un ismekle tahdu, kas ar to ween-
 adi refns, effi tu tahdu atraddis, tad nemn
 to sarrinu freisâ rohka, un nogreesch tahdu
 gabbalu kurrum 3 — 4 pumpuri; schim gab-
 balam nu wehl ihpaschi to appasichaju gallu
 paslihipi, bet ittin lihdseni janogreesch, tà ka
 tas paslihips greesums treschu dalku til garsch
 kâ taws pirksts paleef, un ta misa, arridsan
 neatlez. To darrijis, eij nu atkal pee ta
 kohzina, fo tu bij ismeklejis, un nogreesi to
 tapat paslihipi, kâ to sarrinu, bet prohti, ih-
 sti tanni weetâ, fur tas kohzinsch ar to sarrin-
 nu weenada refnumâ rahdahs, un tà, ka abbi
 tee paslihipi greesumi ittin lihdseni kohpâ sa-
 friht, un weens ohtru aplahji, til pat plat-
 tumâ kâ garrumâ. Peeleez taggad to sarrinu
 pee ta kohzina, bet lihdseni! to es tew salku;
 tà ka winsch wisszauri labbi peelaists, faturri
 abjus kohpâ ar to ihkschki un garzaja tahs
 freisas rohkas, un arr labbas, aptinni to
 weetu ar teem papihru plahkstereem, tà ka wiff
 tas greesums aplahts un zeeti sawilks tohp.

Za tew tinnoh't, taß farrinſch maggeniht
 pahrgrohſitohß, tad tew tuhdaſin to atkal
 eegrohſiht waijaga, zittadi winſch newarr
 ſaauht ar to kohzinu, ar wahrdu ſakkoht, tew
 ta jadarra, ittin ka tu kaulahdu bohſiti wid-
 du puſcham greesiß buhtu un to atkal uß taßß
 paſchaß weetaß ſaſeet gribbetu, ka wairß ne-
 warretu paſiht, ka winna puſcham greesta bij.

E. T. Tu effi aiſmirſiß man ſazziht, zi
 augſti no ſemmes taß kohzinſch bußß jano-
 greesch.

B. E. Ka taß kohzinſch to paneff, zitiß
 garrakß, zitiß ihſakß; prahwam kohzinam,
 kaß jau lihßß 2 ohlekteß garſch, tu warri kah-
 du pußß ohlekti nogreest, teewaku un maſu ar-
 ridſan ſemmak i waijaga nonemt. Paſchã
 gallã laulaht, taß tapehß negeld, ka tur ta
 mißa warren mißßta, tai fullai kaß no ſakneß
 nahß taßßakß zeliſch lihßß to greesumu, un taßß
 peelaulahtß farrinſch daudſreif ſakalßß, kad
 tam mißlumßß peetrußßßß. Bet warren ſemmi
 pee ſakneß arridſan newa jagreesch, un eß to
 tapehßß labpraht nedarru, ka neween ta loh-

zifchana man nepatihl, un es lohjidamees to
 sarru nedf lehti peemehroht, nedf labbi aptiht
 warru, bet man arridsan negribbahs to koh-
 zianu famaitah; jo warr buht, ka tas pee-
 laulahts sars neisdohbahs, un tad man ilgi
 jagaida, kamehr tas nogreests kohzinsch atkal
 no jauna isaug. Bes tam tew arridsan pa-
 preeksch tawi sarri jaapluhko, un tad ta wee-
 ta laismefle fur tu tohs wisslabbaki peelikt
 warresi.

E. T. Kas nu man wehl janemm wehrâ,
 kad es til tahli gattawâ esmu?

B. E. Wiffam papreeksch, ikweenam
 laulatam kohzianam meetinsch japeesprausch,
 pee ka to diwjâs weetâs ar luhku peeseet wai-
 jaga, lai winsch ne warretu lohbitees. Pehz
 tew il pahrbreenas, lai ir buhtu il neddelas,
 weenreis sapahrskattahs tee kohzini, neggi tee
 pumpuri kas tam kohziaam appaksch ta gree-
 suma, irraid isplaukuschi; tahdi tuhda lin
 janofneebj, jo ja tu winneem wallas lautu,
 sarrôs isaugt, tad winni to sullu nowilkin,
 ka ta nespehtu us augschu fahpt, un to pee-
 lil-

liktu sarrinu atfneegt. Wehl tew arriðsan turpmað, tad tee peelikti sarri jau nemmahs plaukt un aukt, ja-usskattahs, arrig tas papihru plahlsterinsch no sewis pascha pahrsprahðsis, ja ne, tad buhs tew ar smalku nasi to garreniski zaurigreest, bet tà, ka tu tanni misa ne eegreesi, un eekam ne, kamehr tu drohschi sinni ka tas sarrinsch jau peeauðsis irraid.

E. T. Kapehz to waijaga darriht?

B. E. Tapehz, ka brihscham tas plahlsteris par zeeti salihpis, un to kohzinu fashnauds, ka winnam tanni weetâ eerohs pa-leel, un tur pehz zitta waine eemettahs. To es wehl aismirsu fazzih, ka pee ta sarra ko tu peeleezi newa wairak kâ 3 lihðs 4 pumpuri japamett, tapehz tew arriðsan tahdi sarri jamefle, kam dauds pumpuri, tad tu no weena sarrina 2 lihðs 3 gabbalus warresi isgreest, un 2 lihðs 3 kohzinus aplaulaht.

E. T. Bet es esmu redsejis, ka tu zittu kohzinu pahrschelli un tad to sarru tanni plihsumâ eeleezi, kas tad ta par skohla?

B. E. To es tew fazzifchu. Ko es tew taggad mahjiu, tas bij ta laulaschana; bet ko tu sinnaht gribbi, tas irraid ta pohteschana. Pohteht warr us diwjadu wihsi, jeb paschâ kohlâ, jeb arridsan misâ ween; ne kaites neneeka, ka tu abbejadi prattisi, klausees tapehÿ. Papreefsch nogreesi to kohzinu ar nasi, jeb jo winsch pafesns buhtu ar masu sahgi tanni weeta fur tam ittin gluddena misa un ne kahdi sarri; bet ne paslihipi, ihstiteescham zauri un plakkaini tew jagreesch, un ta misa wiffapfahrt janolihdsina, ihpaschi tad, kad tas kohzinsch ar sahgi nogreests un ta misa saplehsta buhtu. Memm nu tarwu nasi, un pahrschkelli to kohzinu paschâ widdu zaur ferdes, ta ka tas plihsums puff pirksta garumâ; iswelz pamasam to nasi, bet tuhdalix eebahsi tanni plihsumâ, paschâ widdu masu kihliti, kas winnu walkam faturra, to tew jau waisjaga gattawu turreht. Zsmelle taggad labbu sarriau, un nogreesi tahdu gabbalu kam 3 lihds 4 pumpuri — woi prohti?

E. T. Prohtu gan.

P. E. Schim sarrinam nu tas gals, lo
 tu gribbu tanni plihsumá eebahst, ja-aggreesch,
 ne tà paslihipi, kà preeksch laulaschanas, bet
 no abbejas pusses kà khliti; nu tu wehl war-
 ri to pussi kas eeksch ta kohka nahks maggeniht
 plahnaku isgreesst, bet us ohtras pusses lai
 paleek muggura, tà kà nascham, un tikfai
 fargees, ka ta misa ne atlez. Scho sarrinu
 eebahst tanni plihsumá, paschá mallá, tik
 dsilli kà winsch aggreesst, un tà ka ta mug-
 gura ittin lihdseni ar tahs kohyina misas fee-
 tahs, neds ahra stahw, neds us eekschu muhk,
 iswelz tad to khliti, lai tas plihsums kohpá
 eet un to eebahstu sarrinu saspeesch, aptaisi tik
 labbi to weetu fur tas kohyinsch nonemts klie,
 kà arridsan to plihsumu wiffnotal ar poht-
 wasku, tà ka winsch wiffu apklahj, un arri-
 dsan tanni plihsumá eespeesst tohp; beidscht
 ar audekla sbrandas wiffu aptinni, un tad ar
 luhku tik tahli kà tas plihsums redsams, pah-
 seeni. Ea nu bij ta pohteschana eeksch pa-
 schá kohká, nu wehl kahdu wahrdiru no tahs,
 eeksch misas. So kohku, lo tu pohtest grib-
 bi

bi, tew atkal tapat waijaga nogreest jeb no-
 sahgeht, un peh̄ tam, to greesumu aplihdsi-
 naht, kà es patlabban mahjiju; zitti mehds
 to gallu wehl tà apgreest, ka tas kà stabbules
 galwa isflattahs, un tas irraid gan labbi,
 jo tad ta misa lehtaki pahraug, bet ihsti wai-
 dsigi tas newa. To darriis, peeleez to nasi
 tam kohzinam tanni nogreestâ weeta us pa-
 schas mallas un welz ittin teescham us ap-
 pakschu, tà, ka ta misa ween lihds pascham
 kohkam zaurigreesta tohp; atlohzi tad ar nasi
 ittin lehnam abbas puffes tahs pahrgreestas
 misas, til tahli kà tas greesums eet, prohti
 puff pirksta garrumâ, un nu steidsees to sar-
 rinu fataisih̄t ko tu peelikt gribbi. Tas ir-
 raid tapat paslihpi jagreesch, kà laulajami
 farri, bet tikkaic tanni weeta, fur tas gree-
 sums sahlahs, mass eerohbs jataisa. Scho
 sarrinu aisbahsi ais tahs atlohzitas misas pa-
 schâ widdû, tà ka tas eerohbs us ta kohka
 mallas wirsû gull, un to sarrinu faturra, ka
 wiasch ne warr dsillaki eemukt, tad aptinni
 to weetu fur ta misa pahrgreesta, un tas sar-
 rinsh

rinsch aishahst, ar to papihru plahsteri, tapat kà laulatu sarru, labbi zeeti un wiffnotak kà tas greesums teff, bet ta nogreesta kohzina gallu apraiji labbi ar pohtwasku, lai ne kahds mißlums tur peekluht warretu. Nu tas arribsan gattaws, un taggad tew tiffkai wiff tas wehrà janemm, ko es tew jau paprecksch mahziju pee laulateem kohzineem darriht.

E. T. Kad tad irraid tas pohteschanas laifs?

B. E. Misà tu ne warri zittadi pohteht, kà ap to laifu, kad ta misa lehti un labbi atlez, tas mehds lappu mehneschà notikt. Gekich pascha kohka tu gan warretu jeb agraki jeb wehlaki pohteht, bet tatschu es to laifu, kad lappas jau plaukt taifahs, par to wifflabbaku turru, tapeh, ka tad ta fulla eeksch ta kohka wiffwairak darbojahs, us augschu kahpi, un tam peeliktam sarram spehku pasneeds. To wehl gribbeju peeminneht, ka teem kohzineem preeksch pohteschanas wajaga maggeniht prahwakeem buht par teem ko tu laulaji, un ka tew tohs arribsan ne buhs warren semmi

nogreest, tà ka tu, ja schogadd tas sarrinsch
ne isdohdahs, ohtrá gaddá no jauna to poh-
teht warretu.

Voigt.

(Turpmat wairat.)

No Prahtneeku Janna behrnu-
audsinaschanas, ohtr adakta.

Septita nodakka.

Kristapinsch mahzahs staigacht un
gribb par fkaugi tapt.

Manna seewa bija Kristapinu jau fenn
eeraddinajusi, pee semmes sehdeht, un ar
fohzineem, rippinahm un zittahm leetinahm
spehleht. Labbá rahmá gaisá tuppeja winsch
ahrá, wehtras = jeb leetus = laiká istabá us
plahnu. No eesahkuma apkritte winsch da-
schu reisu; bet tas ne kaiteja ne neeku. So
appakschá bija allasch lahds dekkis nosegtš,
ka winsch ne warreja sadausitees, un tad tap-
pe winsch, kad winsch apkrittis bija, atkal
pa-

pazeltš. Zo kad ir mums waktas ne bija,
 tad bij allasch weena wezza seewina pee ta
 behrna flacht, to bijam mehš eenehmuschchi fa-
 wās mahjās, un schi bija tik prahtiga, ka es
 winnu warreja eemahziht, wiffadi ar to behr-
 nu tà turretees, kà es pats ar winnu turre-
 johs. Schi glabbaja muhsu masu. Zo sin-
 namš, sikhu behrnu weenu paschu pamest,
 tas naw labbi. — Tà nu Kristapiusch
 mahzijahš, pehz laikā pats pazeltees, kad
 winsch bija apkrittis. Daschu reisu aistezze-
 ja ta rippina tik tahlu, ka winsch to wairš
 ne warreja aishneegt. Tè sahze winsch tai
 pakkal-lihst, un tà mahzijahš winsch bes spee-
 schanas un waddischanas pats pehz sawa
 prahta kaulus lohziht un isstaipiht. Man
 tas bija preelš, kad winsch tà sahze us wif-
 sahmi tschettrahm pahp plahnu rahptees. Un
 kad es itt lustigs biju, tad es gan arri pats
 ar winnu rahpjuš gahju. Tas winnam pa-
 tilke, winsch smehjahš, un lihde tad jo
 tschaklafi.

Weenreis, patlabban, kad es tà ar win-
 nu

nu rahpjuš pahr istabu gahju, eenahze mahzitašs, kas garram braukdamš, muhš apmekleja.

Es. Labdeen, mihlais zeenigš mahzitašs, ne nemmeet jelle par launu, ka juhš manni tahdšs behrna-spehlšs atrohuat. Bet tā jau irr. Es ar to puisenu gan drihš patš par behrnu tohpu.

Mahzitašs. Pareisi, pareisi, mihlais Zanni. Muhšu kungs Jezus fazzija: Kas ne kluhšt, kà kahdš behrninšch, kas tai debbes-walstibā ne nahšs. Un tā gan arri ar taisnibu fazzihšt warr: kas daschu reisu ne kluhšt, kà behrnš, kas arri ne spehšs behrnus pareisi audsinahšt. Kas behrnus kaut ko grihb mahziht, lai nu buhtu staigaschana jeb zitta kaut kahda leeta, tam irr šasinn, ar behrneem behrna-kahrtā dšihwoht, spehlehšt un johkōht. Tahdu behrni mihlu turv, preezajahšs winnu eeraudsidami, un šaproht wianna mahzibas lehti. Bet kas nesinn, ar behrneem behrnā-kahrtā dšihwoht, nō tahda wianni behg, un jo gruhsti mahzahšs.

Kad nu Kristapinsch tà kashdas 3 jeb 4 neddelas lihdis bija, tad mahzijas wansch pee krehsla jeb benka peeturredamees, jau pats pazeltees, un staigaja gar to benki jeb ap to krehslu apfahrt. Ne ilgi, tad warreja wansch jau bes peeturreschanas weens pats stahweht. Un kad wansch arri wairs newarreja turretees, tad ne apkritte wansch, bet nolaidahs sehduš pee semmes.

Weenreis bija man itt leels preeks. — Es sehdeju pee galda, Kristapinsch lihde pee semmes, un pazehlahs daschu reisu. Us weenreis redseju es, ka wansch pahri fohlus weens pats gahje, apsehдахs, atkal pazehlahs, gahje, un pehdigi pahr wiffu istabasplahnu tezzeja. Es ahra pee seewas. „Mahz, seewin, es tew ko jaunū rahdischu; bet tà, ka tu kluffa effi, un ne wahrdinu ne runna.“ So kad winna buhtu runnajuši, jeb smehju sees, tad tas behrns tik buhtu samissees. — Manna seewa eenahze istaba, un likkajs us to behrnu ne luhkojoht. Schis tezzeja schurp un turp, un mehš wezzaki preezajamees. —
No

No ta laika eemahzijahs Kristapinsch allasch jo labbaki tezzeht, un gaddu wezs, warreja winsch jau itt drohschi un knaschi un bes krischanas tezzeht. Mufsu kaiminenes Katri- nes meitina, kas jau 2 gaddus wezza bija, wehl ne warreja tik labbi staigaht, bet klisteja ta pihle, un kritte ikazzumirkli, un tomehr mahte wiannu/gan pee rohkas, gan ar lenzi waddaja.

Weenreis schi arri ar sawu meitinau Kristininau pee mums atnahje. Es spehleju ar sawu dehlinau, apsehdohs, fatwehre ar man- nahm rohkahm wianna rohziņas, likku to us mannu kahju stahweht, schuhpoju wiannu un tralleju. Kristinina to redsedama, issteepe rohziņas, lai es wiannu arri ta schuhpojus. Es likku Kristapinau nokahpt, un nehmu to meitinau. Bet tas schim ne patikke, jau sahē pilnā kalla brehkt, un Kristininau pee swahr- keem sakampis, gribb to semmē wilkt. — Par to tappu es noskummis; mans Krista- pinsch, dohmaju es sawā prahā, irr gan weffels un gudrs behrns, bet ko tas palihds,
 2tra Gadda. 2, 3. F Kad

Kad winnam fkaudiga sirds irr, kas zittam
 ne kahdu preeku ne wehle. Ko nu darriht?
 Sittischi es winnu, tad fahks winsch manni
 eenihdeht. Ne behdaju es par winna bresh-
 fchanu, un schuhpoju Kristiniu tomehr,
 tad taps winsch jo nikas. Us weenreis apdoh-
 majohs es, tralleju, schuhpoju atkal fawu
 kahju. Tuhlin peetezjeja Kristaps klahht,
 uslehze us mannu kahju, likke schuhpotees,
 un Kristinina flattijahs noskummusi us muh-
 fu spehli.

„Ta nabbaga Kristinina“ fazziju es beh-
 digi, „winna arri labprahht spehletu! Kri-
 stapin, laid Kristiniu arri schuhpotees.“ —
 Tuhlin schis nokahpe, un ta meitina uslehze.
 Scho pahri reises schuhpojis, likku es to at-
 kahpt, un nehmu Kristapinu. Bet ne ilgi,
 tad schis pats jau nolehze, rahdija us to mei-
 tinu, tad atkal us mannu kahju, un fazzija
 tē, tē; lai es atkal Kristiniu nemmus. —
 Tā es nu labbu brihdi tē weenu, tē ohtru,
 nehmu un schuhpoju, un kad mans dehlinisch
 papreeksch bija preezajees, kad es winnu lez-
 zi-

zinaju, tad winsch nu jo preezigs bija, Kristiniu preezigu redsedams. — Tas darrija nu arridsan man leelu preeku, ka es ta pee manna behrna to pirmu sfaudibu biju sawaldijis. — No ta laika ataizinaju es to masu meitinu isdeenas pee mums, un liku to ar Kristapinu spehleht. Kad winna schim daschu brihdi laut ko no winna leetinahm nehme, tad winsch gan brehze; bet tad sazzija es ar behdigu balsi: ta nabbaga Kristinina, un dauds reisahm deme tai Kristapinsch tad sawas leetinas. — To peeminnedams, preezajohs es wehl taggad. Jo es taisni sinnu, ka es zaur to sawu Kristapinu wisspirmak mahzjis esmu, par zitta zilweka laimi un preeku arri preezatees. Un ta eeraddinaju es winnu allasch jo wairak pee mihlestibas. Kad Kristininai daschu reisu ne kahds brohlasts ne bija, un es til sazziju, nabbaga Kristinina, tu schodeen ne kahdu brohlastu ne effi dabbutusi, tad es dauds reisahm ar preeku redseju, ka Kristapinsch winnai no sawa brohlasta deme. Bet sin-

namš, eš arri peeluhloja, ka ta meitina winnam pahri ne darrija, un winnam no fama ehdeena jeb leetinahm arri daschu reisu kaut ko bewe.

Es pasazziju to weenreis muhsu mahzitam. Tu effi pareisi darrijis, atbildeja winsch. Ne buhtu tu tawu behrnu pee laika lohzijs un waldijis, tad buhtu winsch skaudigs un nikns behrns tappis, un tew dauds behdas darrijis. Tu buhtu par winna stuhregalwibu un naidibu fuhdsejis, un tomehe buhtu ta tawa pascha waina bijusi, ka tu ne buhtu prattis, tawu behrnu pareisi mahziht un waldiht.

Astota nobalka.

**Tehws farunnajahs atkal ar
Kristapinu.**

Kristapinsch bija nu puff-ohtru gabdu wezs, wessels, gudrs, un warreja tik labbi tezzeht, ka wissi par winnu preezajahs; bet ta walloda gahje wehl gruhsti; winsch tik lohpus pehz winnu balsš apsihmeja. Ta nosauze
winsch

winsch gohwi Mu, aitu Beh, sunni Au, Au. Manna seewa tappe daschu reisu dufmiga un fazzija: tas puisens jau ne muhscham ne mahzisees runnaht. Bet es atbildeju: laid winnu ar meeru, ar to runnaschanu buhs, ka ar to tezzeschanu. Kad winsch weenreis fahks, tad arri jo tschaklali mahzisees.

Weenreis biju es us tirgu jahjis, sirgu pirkt. Kad es pahrnahjis, istaba eegahju, eeraudfija manni tas behrus, preezajahs, tezzeja man pretti, un fauze: Teht, teht. Es winnu butschodams us rohku nehmu, un ta mahte ne sinnaja gallu atrast ar butschoschanu. — No ta laika nosauze winsch ifkatru leetu ar to ihstu wahrdu, bet tomehr wehl ne itt skaidri. Maisi fauze winsch mai, Schehperi, muhsu sunni, Sehpe, nasi asi. Tas skanneja tik ehrmigi, ka manna seewa winnu allasch nobutschoja, tik drihs, ka winsch fahdu jaunu wahrdu isrunnaja, un, taisnibu falkoht, arri no man dabbusa winsch daschu muttiti. — Bet tomehr tas man ta schlit-

fchittahs, ka ta leela butschoschana un glau-
 deschana ne buhs pareisi. Topaschu mahzija
 muhs ir zeenigs mahzitajs. Weenreis pah-
 taros brauzis, atnahze winsch arri pee mums.
 Winsch sehdeja pee galda, un manna seewa
 aukleja muhsu masinu, smehjahs un butschos-
 ja to, tik drihs, ka schis kahdu wahrdinu is-
 runnaja. Mahrijia, Mahrijia, fazzija mah-
 zitajs, tas ne ees labbi. Taggad juhs wif-
 apbrihnojeet, ko tas behrens runna un darra,
 juhs wirnu par to glaudajt un butschojeet.
 Bet zur to eerohn tas behrens, allasch glau-
 dihts un butschohhts un usteikts tapt, kad
 winsch kaut ko darra. Kad tas nu pehz ne
 noteek, tad tohp winsch skundigs un dus-
 migs. Wezzakeem irr jafargahs, ka tee sa-
 wus behrnus ne par leeku glauda un usteiz.“
 No ta laika meh3 nu arri sawu butschoschana
 sawaldijam, bet pagallam meh3 to tomehr ne
 pamettam, Deews jau arri pats wezzakeem
 to mihlestibu prett behrneem firdi lizzis irr,
 kapehz ne buhs winneem tad daschu reisu,
 kad behrni labbi, paklausigi un gohdigi irr,
 tohs

tohs butschocht? Bet tikkai ne par leeku. Skautschu nu Kristapinsch wehl itt skaidri ne runnaja, tad warreju es tomehr ar winnu farunnatees. Daschi par to smehjahs un fazzija: tee irr neeki, ar masu behrnu dauds runnaht; bet es tomehr nomanniju, ka tas itt labbi bija.

Tà bija Kristapinam tas eeraddums, ka winsch tuhlin pehz launaga-laika aismigge, un ilgi lihds wakkaram gulleja. Bet wakkara, kad mehš gribbejam gulleht eet, pamohdahs winsch, lehrmoja, plohsijahs, iskahpe no sawas gultinas, tà ka mehš ne azzj ne warrejam aisdarriht. Ko nu darriht? Manna seewa gribbeja gan winnu atkal eemidsinaht, nehme to us rohkahm, sitte to lehni ar rohku, un dseedaja: „eija, behrnix, eija, ja“. Bet tas ne palihdseja ne ko. Kristapinsch spahrdijahs, un gribbeja no tahm rohkahm wallams tapt, mahte ne lahwe, schis sahze brehkt. Tè tappe manna seewa dusmiga, un fazzija: puisen, ja tu ne gullefi, tad es tewi labbi iskappaschu. — Es peegah-
in

ju klast. Seewin, fazziju es, kà patiftu
 tas tew, kad tu newarretu gulleht, un zits
 temi par to gribbetu iskult, — dohd man
 to behrnu. Es to masu panehmis, jautaju:
 Nu, Kristapin, kà buhs? woi man tew kò
 buhs teift? Zeize, atbildeja schis. Nu
 tad nahz pee man gultâ, es tew kò teifschu.
 Es nehmu winnu gultâ, un fahzu tà ar win-
 nu farunnatees:

Es. Taggad gull wiffi, gailis gull, zah-
 li gull, aitinas gull.

Kristapinisch. Zuhze.

Es. Zuhkas gull, Schehperis gull.

Krist. Memme.

Es. Memme arri gull, un Kristapinisch
 ar tehnu gull arri. Bet rihtâ fazzifschu es:
 Kristapin, woi eesim pee zahleem?

Krist. Zahle.

Es. Tad mehš eetam pee zahleem.

Krist. Wabbe.

Es. Tad mellejam mehš wabbolus, un
 neffam tohs —

Krist. Gaile.

Es.

Es. Tad nah! gailis, Kluk, Kluk.
 Te peeskreen wistinas, un apehd wiffus wab-
 bolus.

Krist. Sehpe.

Es. Ak! Schehperis, tas buhs lustigs,
 kad winsch muhs redseh.

Krist. Au, au.

Es. Sinnams, winsch rees.

Krist. Mai.

Es. Nu ka tad? Tu winnam maifi
 dohfi.

Krist. Memme.

Es. Memme dohs mums to maifi, un
 Kristapinsch dohs to Schehperim, un Scheh-
 peris preezasees, un wehdinahs ar asti.

Ta runnaju es ar winnu, un allasch leh-
 naki un so lehnaki, kamehr winnam azzis ais-
 kritte, un ta mehsh abbi gahr di gullejam. Ta-
 pat darriju es nu ik reises, kad Kristapinsch
 ne gribbeja gulleht, un tad aismigge winsch
 allasch. Un ta nomanniju es atkal, ka tas
 tomehr labbi irr, ar maseent behrneem farun-
 natees.

Dewita nodaka.

Labba preeſchſihme.

Ro tu dohma, jautaju es mannu feewu, woi es ne prohtu behrnus eemidsinaht? „Itt labbi, atbildeja winna, nu mums tomehr meers irr, gulleht. Bet laut tu jelle to behrnu arri warretu ismahyht, ka winsch liktohs masgatees. Man irr mannas fuhras mohkas ar winnu. Ta ka es ar aufstu uhdeni nahku, ta brehz winsch, ka gribb stihws palikt.“

Es biju no mahzitaja dsirdejis, un arri pats pee manna behrna to redsejis, ka behrni wissu pakkaidarra, fo tee peeauguschus laudis un wisswairak wezzakus reds dararam. Kas sinn, dohmaju es, woi es Kristapinu ta ne warreschu pee masgaschanas eeraddinahht. Es biju pats eeraddis, daschlahrt aufsta uhdeni pehrtees. Nu gahju es ar Kristapinu pirti, bet ta pirts ne bija kurinata. Tur likku es spanni ar aufstu uhdeni eenest, isgehrbohs, un masgajohs papreeksch galwu, tad pakausi, un krechtis, un pehdigi

nopehru es wissu meesu ar slohtu aufsta uhdeni. Nopehrees fazziju es: Nu es esnu masgajees, woi tu arri gribbi masgatees, Kristapin? Magga, atbildeja schis. — Labbi, Kristapinam arri buhs masgatees, un tuhlin isgehrbu es winnu, un masgaju un nopehru to ta pat, fa es patš biju pehrees, tad apgehrbu es winnu, nehmu to us rohlahm, un fazziju, nu eesim pee Memmes, un pasazzisim wiannai, fa mehš effam masgatschees. Memme, reds schè, Kristapinsch irr ar tehnu masgajees.

Woi tu effi masgajees, nu, tas irr labbi, fazzija ta mahte, un noglaudeja winnu.

Kad es nu atkal gribbeju pehrtees, fazziju es, Kristapin, woi eesim masgatees? Tuhlin atmette winsch sawas leetinas, issteepe rohkas, smehjahs, un fazzija: Magga, magga. — Ta gahjam mehš smeedamees pee pehrschanas. Kad bijam nomasgatschees, pluntschoja Kristapinsch wehl labbu brihdi ar rohzhahm uhdeni, pazehle weenu kahju pahspanni pahri, un pasmehjahs. Es arri
smeh-

smehjohs un tà eekahpe winsch tad pagallam
 uhdeni, un pluntschoja un spahrdijahs tur,
 zik gribbedams. — Pehrschanu eeraddis,
 tas behrns nu wairs par aukstu uhdeni ne
 bihsijahs, un leelaks paaubsis, pehras
 winsch arridsan ar man uppé. Un zaur to
 irr winsch pateesi tik stiprs un weffels tappis.
 Zo auksts uhdens usturr to meesu tihru un
 skaidru, un stiprina dsihslas un lohzeklus. —
 Un tà noprattu es ir sche, kà labba preeksch-
 sime, fo wezzaki behrneem dohd, wai-
 raf paspehi, ne kà wissas mahzibas.
 Zo behrni darra wissu pakka, fo tee no
 wezzakeem un leeleem laudim reds.

Topaschu noprattu es arridsan wehl zittu
 reisu. Kad Kristapinsch 2 gaddus wezs bi-
 ja, fuhdseja winsch weenreis par galwas-
 fah-
 pehm, un berseja aztinas, kas bahlas iskat-
 tijahs. Kad nu patlabban muhsu kaiminu
 behrni massales gulleja, tad nomanniju es
 tuhdaalin, ka mans behrns arri massales dab-
 buhs. Es teizu to Dakterim. Schis arri
 fazzija, ka tam behrnam massales buhs; bet
 winsch

winsch eedrohschinaja manni, fazzidams, ka
 massales ne mas nahwigas effoschas; bet
 behrnus buhschoht til no wehja un ahriga gai-
 fa fargaht. Skaidrs gais effohts zittadi
 lohti wesselig, bet behrneem, kas massalés
 gull, effohts tas kaitigs. Tapehz effoschi
 tahdi behrni ne ween tai laiká, kad massalés
 gull, bet ir pehz no ahriga gaisa fargami,
 kamehr diwi jeb trihs reises dsennamas sahles
 (Purganz) dabbujuschi irr. Dakteris dewe
 mums wehl zittas mahzibas, ka mums ar to
 behrnu buhs turretees, un mehš darriam
 wissu, ka winsch mums peekohdinaja. Zo
 to biju es jau no manna tehwa mahzitees.
 Tas mehdse allaschin fazziht: Kad es kahdá
 kaité pee Daktera eemu, tad es arri wissu,
 ko winsch peekohdina, wehrá leeku, un pehz
 wianna wahrdeem turrohs. Zo no Daktera
 paligu luhgt, un tomehr atkal no zitteem jukku
 jukkam sahles nemt, jeb pats pehz sawa prah-
 ta pret Daktera wahrdeem darriht, tas jau
 ne warr labbi eet.

Kristapinsch tappe atkal wessels, un kad
 mas-

massales nosubde, suhtija Dakteris dsennamas sahles. — Es eemaisiju to pulweri, tà, kà Dakteris man peekohdinajis bija, ar uhdeni karroté, un gribbeju to Kristapinam eedoht. Bet schis nogreese tuhdaia galwu, un ne gribbeja nemt. Es wiinam rippinas, jaunu pahtagu, wijoli, ko ne ko sohliju. — Kad jau ne nemm, tad ne nemm. Nu, fazziju es, kad tu ne gribbi, tad lai paleek, un islehju tahs sahles zaur lohgu ahra. Te pee-gahle manna mahte klah, sahje rahtees, un fazzija: kas tahdam nebeh dneekam walku laus, tam wajaga rihtes, kad ne klausa. Es ne gribbeju ar mahti strihdetees, un zeetu fluffu. Bet man atkal prahta eekritte, ko mahzitajs man fazzijis bija, ka behrni wissu pakkadarra, ko tee no peeauguscheem laudim reds. — To ohtru rihtu nogahju es atkal pee Daktera, panehmu wehl weenu pulweri, un norunnaju ar mannu seewu, kà mehš nu gribbejam darriht. — Es likku stohpu ar uhdeni eenest, un fazziju tà, ka Kristapinsch to dsirdeja: Schodeen eenem-
schu

ſchu es ſahles. Tad eelehju es kahdas lah-
 ſes uhdens karroté, ſamaisiju kahdu drufku
 ſukkura, ko es papihri biju eebehris, tai kar-
 roté, un eenehmu to, manna ſeewa darrija
 topaſchu. Pehdigi es arri Kriſtininaï dewu,
 ſchi ſchigli rija. Kriſtapinſch to redſedams,
 peetezzeja klaht, un ſauze: eenemme, ee-
 nemme. Tas bija labbi. Nu eemaisiju es
 to pulweri, ko Dakteris dewis bija, un Kri-
 ſtapinſch to ſmeedamees norija.

Pehz ar mahzitaju ſagahjees, ſtahkiju es
 winnam, kà es ar to behrnu bija darrijis,
 un kà manna mahte manni bija rahjuſi, ka
 es Kriſtapinam rihtſtes ne dewu. — Mah-
 zitajs paſmehjahs, un ſazzija: „Pehz manna
 prahta, mihtais Zanni, eſſi tu gudri un pa-
 reiſi darrijis. Sans irr ar kuhlenu waldams,
 zilweka-behrns wiſſwairak ar mihleſtibu,
 labbu preekſchſihmi un prahtigahm mahzi-
 bahm. Sahles naw gahrdaſ, kad nu behr-
 nam ſirds prett tahm reehjahs, woi tad to
 winnam tiſ lohti warr par launu nemt? —
 Wezzaki, kaſ prahtu zilla, gan ſinnahs ſa-
 wus

wus behrnus ir bes kuhlena pehz fawa prahta
 lohziht. Tikkai tad irr behrni kahdu reisu
 jasitt, kad tee niknumu jeb par leeku leelu pat-
 galwibu rahda, un tad wajag tohs ir aschi
 pahrmahziht, lai to strahpi peeminn. Bet
 kas bes tam behrnus allasch kauj un sitt, ka
 sunnus, tas parahda, ka winsch ne proht,
 behrnus walidiht. Sinnams, ar kuhlenu
 warr gan behrnu ahtraki sawalidiht, ka ar
 lehnibu. Kad behrns ne gribb mahzitees
 strahdaht, — uszehrt winnam tikkai labbi —
 tuhlin winsch peespeedisees. — Bet ta
 skahde nahk pakkak, un tad wairns ne warr tik
 lehti glahbt. Kad es wehl Students biju,
 es weena muischâ par skohlmeisteru biju pee
 diwi jauneem kungeem. Tam weenam bij
 Jurvinsch, tam ohtram Janninsch wahr-
 da. Tee abbi dabbuja kaschki. Tas kungs
 nehme Urstu. Schis mahzija tohs jaunus
 kungus, lai pazeeschoht, un ne kahdas sahles
 no aplanneekeem ne nemmoht; tad dewe
 winsch teem sahles. Winni dsehre tahs
 zauru neddelu, — ne palihdseja ne ko —
 wehl

wehl weenu nebbelu, — Kaschkis kahds bijis
 tahds paleef. „Eh, fazzija weena wezza seewa,
 kas arri tai muischâ dsihwoja, „tas
 Dakteris warr gan gudrs wihrs buht; bet
 kaschki nodsiht, to winsch nudeen ne proht.
 Kad tee jauni kundsiini man gribbetu klau-
 siht, — pahr weenu deenu buhtu kaschkis
 nohst.“ Es tohs jaunus lungus gan mahzi-
 ju, lai no tahs seewas ne kahdas sahles ne
 nemmoschi. Janninsch man klausija, bet
 Jurriinsch apsmehrejahs ar sahlehm, fo ta
 wezza seewa winnam bija dewusi, un to oh-
 tru deenu bija kaschkis nosuddis. Bet kas
 nu notikke? Tas kaschka-nelabbums gahje
 winnam us plauscheem, un ikazzumirkli grib-
 beja winsch aisflahpt. Pehz irr winsch gan
 pillas buddeles ar sahlehm dsehris; bet fo tas
 palihdseja? Nissmazzis bijis, aissmazzis
 paleef, ne warr atpuhstees, un stenn un elsch,
 kad kahdu strehki gahjis, jeb kahdu kalnu us
 kahpis irr. Janninsch bruhkeja Daktera
 sahles pastahwigi, un turrejahs allasch pehz
 wiinna mahzibahm. Tas kaschkis tappe gau-

fi, bet itt gruntigi isdsihts, un pehz weeren-
deles gadda bija Janninsch pilnigi weffels.

Rà tas nu ar kaschi irr, tà irr tas ar
behrnu netikkumeem arridsan. Ar kuhle-
nu warr tohs ahtri nodsiht; bet tee eet us
firdi un dwehseli. Behrni sahle tohs, kas
winnaus allasch kauj un sitt, eenihdeht, tohp
nikni, sahle melloht, un walschkotees, un
tahdas eekschkigas firds: un dwehseles-
wainas irr dauds flimmakas, ne là daschi
ahrigi netikkumi. Kad wezzaki jau behrnu
mihlestibu un ustizzibu saudejschi irr, tad irr
audsinaschanas: darbs til lab là us pussi pa-
spehlehts.

Defnita nodakka.

Kristapinsch dabbu rihkstes.

Es gribbeju sawu dehlu pagallam bes
rihkstehm un kuhlena usaudsinaht. Bet es
redseju tomehr, ka tas ne warreja notikt.
Tas gahje tà. — Kristinina muhs apme-
kleja un atnesse jaunu Lelli lihds. Krista-
pinsch til ko to Lelli eeraudsijis, gribbeja to
ar

ar warru. Es luhdu Kristiniu, lai dohdam. Schi dewe. Kad Kristapinsch to kahdu brihdi turrejis bija, gribbeja Kristinina to atpakka; bet winsch ne dewe. Ko nu darriht? Buhtu es winnam to jaunu wijsli, ko es winnam pirzis biju, klast atneffis, un tad fazzijis, lai winsch Kristininai to Lelli atdohd, tad buhtu winsch to tuhda lin atdewis. Bet to es ne atminnejohs, un kad es to arri buhtu atminnejees, tad es tomehr to kas sinn ne buhtu darrijis. Nu, dohmaju es, buhs tomehr laiks, ka tas behrns eerohnahs, tehnam us wahrdu paklausiht. Es fazziju tadehl: Kristapin, atdohd Kristininai to Lelli. Ne dohse, ne dohse, brehze schis.

Es. Bet tai nabbagai Kristininai nam ne kahda Lelle.

Ne dohse, ne, brehze schis atkal, raudaja, peespeede to Lelli zeeti pee kruhtim, un atgreese man mugguru.

Kristapin, fazziju es, tew buhs Kristininai to Lelli atdohd, es to gribbu. Bet ko

darrija schis? — Sarkans fà ugguns, no mette winsch to Lelli pee semmes.

Uk, tu mannu deeninu! fà es par to is-bihjohs! Kad man manna wiff labbaka gohws buhtu nosprahgusi, tas man ne buhtu tà pee firds gahjis, fà tahdu niknumu un patgalwibu pee manna behrna redseht.

Kristap, usrunnaju es winnu, tuhlin uszell to lelli, un atdohd to Kristininai. — Ne, atkal ne, brehze schis. Tè eenessu es rihksti, rahdiju winnam to, un fazziju: uszell to lelli, jo zittadi dabbusi rihkstes. Kad jau ne, tad ne, tas behrns brehze allasch: ne atkal, ne. Du pazehlu es rihksti, un gribbeju to puiseni sist. • Bet tè peeskrehje manna seewa, luhdse un raudaja: ne zehrt, mihktais wihrin, ne zehrt. — Es apdohmajahs ahtri, nehmu lelli un rihksti, un to behrnu, eegahju lambari, un aistaisiju durwis, fa ta mahte ne warreja eenahët, — nomette to lelli pee semmes, un fazziju: uszell to lelli, jo zittadi dabbusi rihkstes. Mans Kristaps valeef pee sawa prahta, un ne zell.

Nu pazehlu es winnam swahrkus un sah-
 zu winnu schauft. Woi uszelsi to lelli? Ne
 telle, ne telle, atbildeja schis. Tè schautu
 es winnu wehl diktaki. Nu uszehle winsch
 to lelli. Es nehmu winnu pee rohkas, ee-
 weddu to istabâ, un fazzija: atdohd Kristi-
 ninai to lelli. Winsch atdewe; bet tezzeja
 tuhlin brehkdams pee mahtes, un gribbeja
 farwu galwu mahtes flehpi list. Bet schi bija
 tik gudra, ka ta winnu atstumme un fazzija:
 eij nohst, ne effi labs Kristapinsch; bet
 sinname, affaras birre winnai no azzim. To
 mannidams mettu es winnai ar azzim, lai
 iseijsoti. — Pehz Kristapinsch wehl kahdu
 brihtinu brehze un tad meerâ palikke.

Bet man tas tomehr lohti pee firds gahje.
 Gan bija man par to behrnu schehl, gan
 man arri winna niknumb un patgalwiba beh-
 das darrija. — Ne asaidu ne ehdis, ais-
 gahju es pee mahzitaja un isteizu winnam
 wissu. Tas manni atkal eedrohfschinaja.
 Kamehr nahtre, fazzija winsch, wehl jauna
 irr, tamehr warr to ar sakni ar wissu lehti

israweht. Bet kad to ilgaki pamett, un tad gribb israut, tad paleef ta sakne semmē. Tapat irr tas ar behrnu netikkumeem. Jo ilgaki tohs pazeesch, jo gruhstaki tee irr uswarrejami. Tas bija pareisi, ka tu tawu masu stuhrgalwu labbi iskappajis effi. To winsch nu ilgu laiku peeminnehš. Buhtu tu winnuttif druszin un pamasam sittis, tad tas ne bāhtu dauds palihdsejis, tew buhtu winnu weenumehr jakull, un tà eerastu tas puisens tohs kuhlenus tà, ka winsch pehdigi wairs ne fo par teem ne behdatu. Bet rekti kahdu reisi behrnus aschi pahrmahziht, kad pelnijuschi irr, tas paleef winneem peeminna. Tapedz arri behrni ne mehds dauds par mahtes kuhlenu behdaht. Schihš ne usdrihtstahš, behrnus pareisi iskappaht, tà, ka zauri eet. Tadehl arri behrni dauds reises tif nikni un zeeti tohp, ka pehz wiff-stiprakais kuhlens ne fo ne palihds. Kamehr nu tawš Kristapinsch to pahrmahzischanu wehl tà schodeen notikkuschu peeminu, tamehr nemm to laiku wehra, briedini winnu druszin, pawehli winnam schojeb

jeb to darriht, lai winsch tew pastalas, sah-
 bakus, pihi pi peeness flahht, lai sehtas widdi
 masus almintinus salassa. Winsch wissu
 darrihs, un tà paklausischanu eeraddihs. Es
 mahjās pahrgahjis darriju tà, kà zeenigs
 mahjitajs man bija mahjijis, un tas bija
 ittin labbi. Kad es winnam nu zittu reisu
 kaut ko pawehleju, tad tas winnam ne prah-
 tā ne nahje, man pretti turretees. Winsch
 dohmaja, ka tam tà waijagoht buht, un pa-
 klausija man us pirmu wahrdu.

Pirma padesmita nodassa.

**Ar ko Kristapinsch pahr seemu laiku
 Farwejis.**

Zau nahje seema, un es daschu brihdi ne
 sinnaja, ko ar to behrnu eesahkt. Istaba ne
 gribbeja es winnu allasch turreht, zaur to
 buhtu winsch glehws un nihkuls tappis.
 Pahari reises pahr deenu tappe winsch tadehl
 pee lohpeem nests, wisswairak kad lohpi ehdi-
 nati klue. Tur palikke winsch labbu brihti-

nu,

nu, un skattijahs, kà lohpi ehde, kamehr
 winnam sahze salt, tad brehze winsch: pee
 memmes, un tappe atkal istabâ eenefts.
 Es winnam arri biju masas raggutinas patai-
 filis, ar tahm winsch daschu reisu sehtas:wid-
 dû braukaja. — Istabâ raudsiju es winnam
 arridsan kahdu laika kawekli. Zo es noman-
 niju, ka winsch allasch meerigs un lustigs bija,
 tà kà winsch kaut ko darrija jeb spehleja;
 bet kad jau ne sinnaja ko darriht, tad tappe
 skundigs un stuhrgalwigs. Kad tadehl wez-
 zaki til sinnatu, saweem behrneem allasch kah-
 du darbu jeb spehli doht, tad winnam mas
 dusmas un behdas ar teem buhtu. — Es
 jelle gribbu daschas leetas peeminneht, ar ko
 es sawu Kristapianu mahziju laiku kaweht. Es
 nehmu gabbalinu krihti, mahleju tahdu bildi
 us galdu, kas sunnam lihdsinajahs, un fazzi-
 ju tas irr scheinperis. Par to tas behrens
 preezajahs un sahze arridsan scheinperus mah-
 leht. Manni faines-puischi isgreese win-
 nam masas sehgeles pirksa-leelumâ, ar masu
 lohdi. Zohs uslikke winsch us galdu jeb
 ben-

benka, un mette pehz teem ar to lohdti, ar to warreja winsch lihds puffedeenahm laiķu kaweht. Jeb es bewe winnam kohziķu un masu pahtagu, lai jahj, jeb pataisiju winnam, kad man waktas bija, masus rattinūs, ar ko winsch brauze, jeb isgreese winnam no miħksta kohka buzzinūs, aitinas, sirgus, jeb nozpirku winnam kahdu lelli jeb wijoli us tirgus. Kad wezzaki tik prahtu zillaht un dohmaht gribb, tad tee wehl daschas leetas atraddihš, ar ko behrneem laiķu kaweht.

Sinnams, behrni apniħkšt ahtri sawas spehles un darbus, mett tohs nohšt, un raud. Tad winneem tahš leetas, ko tee irr apniħkšfchi, naw tuhdaļin atkal jadohd, bet kaut ko zittu jarauga, kas winneem patihš.

Daschu briħdi arri tas pee manna Kristapina ne palihdseja ne ko. Winsch mette wisfu nohšt, bersejahš azzis un schahwahahš. — Tad tappe winsch sawā gultinā eeliktš. Bet ir tē mehtajahš winsch daschu reisu aplahrt, un sahze raudaht. Tad nehmu es to kohku, us ko winsch mehdsē jaht, un sazziju: Krista

skapin, taws sirdsinsch gribb gulleht, nemm
 winnu gultâ, lai winsch gull. Tad pasmeh-
 jahs winsch, nehme to rohka, eemettahs ar
 to gultâ, un aišmigge. — Weenreis bija
 weens gudrneeks no muhsu faimineem klast,
 tad es tahdu johku ar to behrnu darriju.
 Schis sahze manni par to apraht, un fazzija:
 Kapeh; tu tad tawam behrnam tahdus mel-
 lus teiz, Zanni? Rohks jau ne warr gulleht.
 Tu jau taru Kristapu par melkuli darrisi. —
 Tas gahje man ka sohbins zaur firdi, es run-
 naju ar mahzitaju. Mahzitajs man atbilde-
 ja: Taws gudrineeks irr kaut ko dsirdejis,
 bet ne ihsti saprattis. Sinnams, ar behr-
 neem buhs taisnibu runnaht. Jo zittadi tee
 muhsu wahrdeem ne tizzetu, un paschi mel-
 kuli taptu. Kad tadehl behrns jau prahtu
 sah; zillah; tad sinnams ar tahdu behrnu
 skaidru taisnibu ween buhs runnaht. Un
 kad winnam no kaut kahdas leetas to taisni-
 bu wehl ne gribbetu jeb ne warretu teikt, tad
 labba; no tahdas leetas winnam ne ko ne
 buhs fazziht. Kad weenam behrnam no
 feschem

fefcheem gaddem weens brahlihts jeb mah-
 fina buhtu peedsimmuschi, un tahds jautatu
 manni, fà tas masakais irr atraddees, —
 un es ne gribbetu winnam taisnibu teikt, tad
 es winnam labbaſ atbildetu: taggad es tew
 to wehl ne warru fazzih, gan tu to dabbusi
 finnaht; — bet ne muhscham ne mellotu es
 winnam preeſſchā, fà daschi mehds, fà stahrks
 to mahfinu jeb brahliti atneſſis, jeb wezza
 mahte to no uppes isſweijojusi. Un sinnamš,
 arri tahdeem maseem behrneem, fà tawš
 Kristapinsch wehl irr, ne buhs tahduš mellus
 teikt, fəs winnus baida. Jo tahdas bai-
 les tik ahtri ne suhd. Tapeh; es to ne mas
 ne warru eeredseht, fà daschi behrnus grib-
 bedami apſluffinaht, pee durwim flauē, un
 fakka: Bubbuls ahvā; — jeb fad behrnus
 pelli jeb wardi gribb rohka nemt, winnam
 usfau;: ne nemm, tas tewi kohdihš, tad tu
 mirsi. — Bet masam behrnam daschu rei-
 su ir tahdu leetu teikt, fəs naw teesa, ja
 winnu jaur to warr apmeerinah, un ja ta
 tik behrnu bailigu ne darra, tas ne faisch ne
 nee-

neeka. — Tà warri tu tawam Kristapi-
nam droschi fazzicht, ka winna sirdsinsch gul-
leht gribb. Kamehr winsch peeaug, un
prahtu zillaht fahk, irr winsch to jau ilgi
peemirsis.

Ohtra padesmita nodakka.

Ko Kristapinsch waffarâ darrijis.

Waffarâ warreja Kristapinsch wehl lab-
baki laiku kawecht. Tad bijam mehß gan
drihs zauru deenu us lauka, un nehnam muh-
su maso lihds. Mehß winnu bijam eeraddi-
najusch, us wissu usluhfoht, un tà bija
winnam laika-kawekka deewsgan. Tè skat-
tijahß winsch pehz wahrnas, kas us lohla
fehdeja un brehze, tè pehz bittes, kas us puf-
kes schuhposahß, tè pehz taurina, kas zaur
gaisu apfahrt skrehja, jeb gahje kahdam wab-
bolam jeb wardei pakkal. Un tad winsch
laut ko eeraudsija, tad sauze winsch manni
jeb mahti pillâ kalla un rahdija mums to.

Weenreis apgreesu es leelu afmini, un fazziju: Kristapin, rauges, kas schè buhs. Uk, kà preezajahs schis, redsedams, ka appaksch ta afmina wabboli, skudras un sleekas lihde. No ta laika pazehle winsch ikkatru afmini, ko winsch atradde, un raudsija, kas tur appakschâ bija. Bet tà sahze winsch ir it nelabbu eeraschu usnemt. Wabboli atraddis, spaidija, mohzija, un saplohfsija winsch to, un nomette to tad nosprahguschu pee semmes. Man tas ne mas ne patikke. Urri behrneem ne buhs lohpus, jeb tahrpus un kuffainus mohziht. Jo zaur to dabbu tee neschehligu un zeetu firdi; labbak irr tee mahzami, tohs kohpt un schehloht. Tad buhs tee ir prettzilwekeem jo schehligi. — Nu sahze man tas schehl tapt, ka es Kristapinu bija mahziis afminus apgreesf. Jo zaur to eeradde winsch tohs nabbagus tahrpus mohziht. Daschu reisu es gan fazziju: Kristapin, ne speed winnu, tas tam nabbagam wabbolim fahp; bet winsch par to dauds ne behdaja.

Bet weenreis, kad winsch arri akmini gribbeja apgrohsiht, uskritte winnam tas akmins us pirksteem. Winsch sahje raudaht, un sazzija: pee memmes. Pagaidi, pagaidi, bohmaju es, nu es tewim gan norad-dinaschu kuffainus mohzih. Es nonessu wiannu pee mahtes. Pehz kahdu brichtinu atnahje winsch atpakkal. Kad nu atkal wabboli sakehris, to sahje spaidiht, usfauzu es winnam: Kristapin, lai to wabboli armeeru, winsch gribb pee sawas memmes eet. Te sahje winsch smeetees, palaide to wobboli wallam, skattijahs, kaschis prohjam tezzeja, un sazzija: eet pee memmes. Zaur scho johku isglahbu es wiffus tahrpus un kuffainus no wianna rohkahm. Weenreis gahju es dahrsä siranus apdurt. Kristapinsch nahje man lihds. Te zehlahs bahrgs pehrkonagais, sibbini greesahs, pehrkons duhje no tahyenes. Kristapinsch to eeraudsijis, peetezzeja man klah, un sauze: Zehte, Zehte, udsche, udsche. Es nehmu wiannu it drohschi pee rohkas, rahdija winnam to sibbini,

un fazziju: redsi, tas irr sibbens, un tad pehrkons duhze, tad fazziju es: Klau, pehrkons duhze. Tas behrens, azzis usplehtis, fazzija ta ta sibbins mettahs, jeb pehrkons duhze, sibbe, pehkone, un manni drohschu redsedams, winsch arri ne mas par to ne baidijahs, un ir pehz laika ne muhscham bailigs ne bija, tad pehrkone:gais zehlahs.

Trefcha padefmita nodakka.

Weens wella=zeppets un weens gudrneeks.

Ne ilgi pehz tam apmekleja manni mannas mahses wihrs, Baigu Uhdams, ar sawu masu dehlu. Kad tas to preeku redseja, to muhsu masais mums darrija, nokahre winsch galwu, un skattijahs zaur lohgu ahra. Nu brahl, jautaju es wiannu, kapehz tu tif noskummis effi? — „Ka tad man ne buhs noskumt, atbildeja Uhdams, sche redsu es tahdu jauku, weffelu, schiglu un gudru behrenu. Lai Deems wiannu tew usturr, mih-lais

lais brahliti. Bet kad es apdohmaju, kahdi wilkam-apehdami elles-prauki no behrneem man irr, tad man firde gribb puschu sprachgt. Kramma un kaschkis tohs zauru gaddu ne atstahj. Kad weens weffels tohp, tuhlin eekriht attal ohtrs flims. Man firde jau reebjahs, ta ka es istaba eenahku, allasch tee blaustahs, schkendejahs un laujahs. Kad es kahdam kaut to pawehleju, tad allasch atbild: es ne eeschu. Kad daschu reisu ahra spehle, un manni til eerauga, tad behg, ka no swehra. Es ne sinnu, ka Deews man ar tahdeem wella zeppefcheem nesohdijis irr.“

Man dasch daschadas dohmas zaur gals wu gahje, kad Ahdams ta runnaja, un man schkittahs, ka mans mihlais mahses-wihrs gan pats par to wainigs buhs, ka winnam tahdi neweffeli un negohdigi behrni irr. Bet es tomehr ne wahrdiru ne fazziju, wiasch man to buhtu warrejis par launu nemt.

To ohtru rihtu, tas bija swehtdeenas-rihts, gahjam mehsh abbi us basnizu. Pehz basnizas-laika apmeklejam mehsh zeenigu mah-
zitar

zitàju. Tas patlabban pee galda sehdeja un ehde. Winsch likke muhs turpat istabà pee-
sehst, un jautaja manni tuhlin pehz manna
Kristapina, un tà sahjam mehš atkal no
behrnu: audsinaschanas runnaht. Ahdams,
kashdu brihtinu klausijees, tappe atkal no-
skummis, un sazzija: Es mihtais zeenigs
mahzitajs, Deewam shehl! ne warru teif-
tees, ka manni behrni man par preeku darra,
un tè sahje winsch prett mahzitaju tapat par
faweem behrneem sühdseht, kà prett man süh-
dsejis bija. Mahzitajs ilgu brihdi klausijees,
krattija galwu, nopuhtahs, un sazzija: Kai
Deews par to pasarga, tas irr sinnams
leels krusts un leelas mohkas. Tad run-
najam mehš wehl no dasch daschadahm lee-
tahm. Us weenreis usmette mahzitajs azzis
us weenu kohschu skappi, kas it jauns un
patlabban gattaws tappis, istabà pee seenas
stahweja. Winsch jautaja manni: Kà pa-
tiht tew tas skappis, Zanni?

Es. Brangs skappis. Kas juns to
pataisijis? zeenigs mahzitajs.

Mahzitajs. Sijteru Mattijs. Te warr ar taisnibu fazzijt, ka darbs meisteri rahda. Es esmu zittahrt weenu snikkeri pasinnis, tas smahdeja weenumehr sawu darbu. Kad es zittu snikkeru darbus redsu, fazzija winsch, tad tur wiff tik jauki un glihschi istaisihts irr. Bet sawu paschu darbu usluhkodams, ne sinnu es kur palikt no dusmahm. Ko dohmajeet juhs no schi snikkera, mihlais Ahdam?

Ahdams. Ko tad no tahda buhs dohmaht, zeenigs mahzitajs? Kad jau sawu paschu darbu smahde, nu tad jau irr jadohma, ka tahds sawu ammatu ne proht.

Mahzitajs. Ta gan buhs. Bet ka tas nu ar snikkera-darbu irraid, ta tas man arri schkeetahs ar behrneem effus. Kad jau weens tehws par sawa behrna nisnumu un blehdibu parleeku fuhds, tad es allasch dohmaju, ka tahds ihsti ne proht, behrnus audsinahht. Sinnams, weens behrens irr no labbakas dabbas, ka ohtrs. Bet ta ka labs snikkeris arri no schkihba galda kaut ko sinnahs

nahs istaisiht, tà arri prahtigs tehws no
 ifkatra behrna wehl kaut fo labbu sinnahs is-
 audsinaht. — Teesa gan irr, ka behrnu-
 audsinafchana ir prahtigi wezzaki daschu
 briedi ne tuhda lin sinn, fo darriht, fo ne
 darriht. Tè dabbu behrns kahdu kaiti, fur
 ne tuhda lin warr sinnaht, kà ta zehlfusees,
 tè eerohn tas kahdu nelabbu wainu, fur ne
 warr tif ahtri fapraft, kà behrns to usneh-
 mis. Kuhtri un glehwi wezzaki par to ne
 behda, lai eet, kà eedams, un dohd wiffu
 wainu behrneem. Winni sakka, tas behrns
 irr jau no masahm deenahm tahds nihkuls,
 jeb arri, tas irr wella-zeppets, fo ar tahdu
 buhs eefahkt? Bet kas behrnu- audsinafcha-
 nu pee sirds nemm, tas zilla prahtu, un doh-
 ma tif ilgi, kamehr wiafch wiffu ihsti isprat-
 tis, no ka tas nahzis, un kà winnam nu ja-
 rauga, to kaiti dseedeht, jeb to wainu fa-
 wal diht. Un tad arri retta reise buhs, ka
 ne paschkirfees; — es sakku, retta reise.
 To sinnam, daschi behrni irr jau no mahtes
 meefahm nihkuli, zitti atkal no wahja prahta,

jeb kuhtri, jeb parleeku ahtri. Tur audsina-
 schana mas paspehs. Bet tas wiffleelakais
 pulks no muhsu behrneem jau tomehr, gohds
 Deewam! wessels peedseem, ne teem mul-
 ku: prahts, ne parleeku launa firds. — Es
 tadehl wiffseem wezzakeem, kas par sawu behr-
 nu newesselibu jeb blehdibu juhds, to padoh-
 mu dohmu, ka tee tuhliia labbi ismekle, woi
 winni, tee wezzaki paschi, par to ne buhs wai-
 nigi. Daschi, kas man klausijuschi, irr
 man pehz par to pateikuschi; bet tee, kas,
 kad behrni ne isdohdahs, wiffu wainu teem
 behrneem pascheem dohd, tee irr ne muhscham
 ne fo labbu no teem ne isaudsinahs. Man
 bija zittkahrt skohlas-behrni, fo es rakstihē
 mahziju. Kad es winnu rakstus pahrluhfo-
 ju, un teem tahs wainas rahdiju, tad tee
 zitti man pateize, un us zittu reisu no tahm
 wainahm fargajahs. Tif weens, ar wahr-
 du Krischjahnis, runnaja man allasch pretti,
 te bij papihris, te tinte, te spalwa, te zits
 behrens wainigi, kad winsch schkihbi jeb ne
 pareisi rakstijis bija. Winsch allasch to wai-
 nu

nu no fetw pascha nogreese, un zitteem us-
teepe. Bet kas notikke? Tee zitti behrni
mahzijahs labbi, skaidri un jauki rakstih, —
Krischjanis ne muhscham. — Tapat arri
tee wezzaki allasch jo labbaki mahzisees, sawus
behrnus audsinaht, kas labbam padohmam,
klausa, un pareisi ismekle, woi wianni paschi
pee behrnu netikkumeem naw wainigi. Bet
tee, kas ne muhscham paschi ne gribb tee wai-
nigee buht, jeb, kad teem labbas mahzibas
no behrnu-audsinaschanas dohtas tohp, par
to smeijahs, un sakka, tee irr neeki — tahdi
arri ne muhscham ne prattih, behrnus pa-
reisi mahziht un walduht. — Bes tam irr
tas allasch negudri, par behrnu wainahm
suhdseht. Tas irr tapat, ka kad snikkeris sa-
wu paschu darbu smahdetu. Prahtigi lau-
dis kas to dsird, dohma tad allasch, ka tah-
di sawu ammatu ihsti ne proht. Ta runnaja
mahzitajs. — Mans Uhdams sahze kau-
netees, nositte azzis, un ismukke zur dur-
wim ahra. Bet, kamehr mahzitajs wehl
runnaja, bija Leelmannu Indrikis arri pee
mah-

mahzitaja eenahjis un samu masu dehlu Ehr-
 nestu lihds eeweddis. Wunsch bija wehl tohs
 pehdigus wahidus ko mahzitajs fazzija, dsir-
 dejis. Kad nu Ahdams bija isgahjis, ee-
 sahze Indrikis: Ta irr skaidra taisniba zee-
 nigs mahzitajs, ko juhs salkait. Kad behr-
 ni ne isdohdahs, tad irr ta allasch wezzaku
 waina.

Mahzitajs. Allasch, nu, nu, tas irr
 atkal par dauds runnahis. Bet sinnamis,
 dauds reisehm irr ta gan wezzaku waina.

Indrikis. Es, gohds mihtam Deewam,
 mannis behrnus ne warru smahdeht. Tee
 irr behrnini, lai Deeros wisseem wezzakeem
 tahdus behrnus dohd. Schis masais Ehr-
 nestinsch, ah! zeenigs mahzitajs, kas tas par
 gudru behrnu! Kad juhs winnu tif drufzin
 pahrajautatut, juhs brihnitutohs, ko tas
 schkelmitis jau sinn. — Nu, Ehrnest, welz
 grahmatu no kabbatas, nahz schurp pee zee-
 niga mahzitaja. Redsesim, ko tu mahki. —
 Te likke nu Indrikis samu dehlu lassiht, dsees-
 mas no dseesmu-grahmatas, un dasch dascha-
 dus

dus stahstus, lo tas grahmatās laffijis bija,
 no galvas usfazzihst. Wiff gahje pareisi,
 un teefa bija, tas puisitis bija labbi mah-
 zihst. — Bet lo darrija mahzitajs? Ka-
 mehr Indrikis sawu dehlu pahrajautaja un is-
 waižaja, nehme mahzitajs maisēs-garrofi,
 sagreese to masās druskās, un fazzija: Nu,
 mihtais Ehrnestin, ganna buhs, eij nu, un
 dohd tahs maisēs drufžinas zahleem. Ehr-
 nests nosarke no peeres lihds ausim, atplehte
 azzis, un skattijohs tē us tehwu, tē us mah-
 zitaju. Wiffi bija kluffu. Kaunigs un dus-
 migs isgahje winsch pee zahleem, un ne ee-
 nahje wairs eekschā. Kad bija isgahjis,
 sahje mahzitajs tā ar Indriki sarunnatees:

Mahzitajs. Tas irr teefa, Ceelmann,
 juhsu dehls irr gudrs un labbi mahzihst.

Indrikis. Pateesi, gudrs behrns, zee-
 nigs mahzitajs. Wiffi laudis par winnu
 brihnijahs.

Mahzitajs. Bet kad nu juhsu behrns
 zaur to flims taptu, woi jumis tas patiktu?

Indrikis. Nu, tas man gan ne patiktu.

Mah-

Mahzitajs. To es tizzu. Bet vedseet nu, Leemann, tahs kaites irr daschadas, — meesas = kaites un dwehseles = kaites. Schih's irr jo slimmakas. Sargastees, Leemann, ka juh'su dehlinaam nikna dwehseles = kaites ne peesittahs.

Judrikis. Ka, zeenigs mahzitajs?

Mahzitajs. Juh'su behrns warr negantu kaiti dabbuht. — Schi kaites irr ta lep'niba. — Ta ka ikweens no tahda behg, kam nelabba smakka no muttes, ta arri no weena lepna zilweka ikweens atkahpijhs. Ta, ka wahjam zilwekam, kad winsch kahdu kummofu ehdis, tuhlin firdi speesch, ta arri lepns zilweks ne fur preeku, bet wissur skumjas un dusmas atrohn. Kad tahds ar zitteem faeetahs, tad gribb winsch, lai wissi pehz winnu luhko, un winnu usteiz. Kad tas ne noteek, tad eet winsch prohjam, tohp skundigs un dusmigs, un kas padarra to wissu? — Ta lep'niba. — Schi neganta kaites arri pee juh'su Ehrnesta jau sahlahs. Kad es us winna gudribu ne klausijohs, un winnu ne usteizu,

teizu, woi juhs redsejat, kà winsch fahje luh-
pas wilkt? Un kad es winnu fuhstiju zahlus
ehdinaht, kas tomehr tahdam jaunam pui-
sim ne kahds kauns newa, woi ne tappe far-
kans kà deggoscha ohgle? woi azzis ne sibbeja
kà ugguns? un taggad paleef winsch pagal-
lam ahra. Leelmann, Leelmann, juhsu
behrnam jau irr nikna waina, un juhs paschi
effat par to wainigi.

Indrikis. Nu tu schelligais Deems, kà
tad es par to wainigs buhtu?

Mahzitajs. Juhs jau to behrnu azzis
usteizat, un tà, ka winsch to dsird. Kà
tad winsch lepns ne taps? Peeauguschant
zilwekam, ko zitti allasch slawe un usteiz,
irr jau jasargahs, ka lepns ne tohp. Kas
nu wehl ar nejhgu behrnu buhs?

Indrikim gan schi walloda ne patikke.
Winsch dewe mahzitajam ar labbudeen, un
aisgahje ar sawu Ehrnestu us mahjahm.

Mahzitajs runnaja nu wehl no tahm
daschadahm wainahm eefsch behrnu-
audsina-
schanas. Daschi wezzaki, fazzija winsch,
schfen-

schkende un smahde weenumehr sawus behr-
 nus, noscu; tohs mulkus un blehschus.
 Kad tas nu zilwekam iddeenas saggihis tohp,
 tu effi mulkis un blehdis, tad winsch ir pehz-
 laika par mulki un blehdi tohp. — Zitti
 usteiz atkal sawus behrnus par leeku. Kad
 schee to nu allasch dsird, tad eedohmajahs tee
 gudraki un labbaki effoschi, ne ka zitti, un
 tohp lepni. Tapehz, mihlais Zanni, ne ko
 par leeku, un wiff ar mehru, ta irr labba
 mahziba arri eeksch behrnu-audsinaschanas.

Man ta arri bij labba mahziba. Jo es
 atminnejohs, ka es sawu Kristapinu arri lab-
 prahnt mehdsu skubbinahnt, ka winsch zitteem
 laudim sawu gudribu rahdija. Sinnams,
 es pats winnu gan par to ne usteizu; bei zitti
 winnu tomehr glaudeja un usteize, ka winsch
 tahds gudrs schkelmis effus, un tif gudri sin-
 nus runnahnt un atbildeht. Un allasch no-
 manniju es, ka Kristapinsch tad jo wairak
 plehtahs un grohsijahs, un jo pahrgalwigs
 bija, kad zitti winnu ta bija usteikuschi

S. G. Maczewsky.

(Zurpmak weht wairak.)

Sin

Sinnahrtneekam wiff leeti Derr.

Ja juhs wehl ne muhscham nebuhtu lin-
 nus redsejuschi, un zits jums schohs teewus
 stohbrinus parahditu, arrig jums gan prah-
 tá nahktu, ka no teem warretu istaisiht tah-
 du baggatu derrigu leetu ka audeklis irraid?
 Kas dohs! bet teescham juhs dohmatu sawá
 prahtiná tee effoschi kautkahda nederriga
 sahle, ko wehl kreetns lohps ehst negribbeh.
 Nu redseet tapat dohmadami, juhs arridsan
 daschus zittus auglus saknes un stahdinus,
 ko ta mihla semme isgads dsemdina, droh-
 schi appaksch kahjahm famihdeet, un neatgahda-
 jeet, zeek derrigas winnas jums ka sinn buhtu,
 ja juhs tikfai winnu dabbu un spehkus pa-
 shtu. Zeekahrt gan paschi buhseet nolahde-
 juschi tahs nejaukas nahtres, kas pee wisseem
 schohgeem aug, wiffur starpa jauzahs, un
 daschureis jums pirksinós dsehle; es jau sin-
 nu, juhs winnus labpraht lihds saknehm no
 pasaules isdeldetu, un tatschu ir nahtres
 welti neaug, ir nahtres jums labbumu dah-
 wina, un labpraht sawu masuminu pee juhfu
 lab-

lablalschanaſ un pahrtiſchanaſ klahliktu,
ſa juhs winnaſ negribbetu ſmahdeht.

Jumſ jau pagallam nepatiht no winnahm
dſirdeht; bet ſuhſami! laſſeet jelle ſcho lap-
pinu, neba ta rohkaſ ſadſellſ, warr buht,
ka juhsu eenaidiba mitteseſ. Kad juhs winnaſ
labbaki paſihteet. Uſluhkodami paſchi atraſ-
ſeet, ka diwjahdaſ nahtreſ aug, prohti tahtſ
leelaſ, kaſ gan driht uſ kannepu wihtſi kriht,
un atkal tahtſ maſinaſ kaſ wiſſwairak dſell
un dahrſoſ wiſſur rohnahſ; no tahm lee-
lahm eſ jumſ teitan ihpaſchi ſinnu un pamah-
ziſchanu doht gribbu, tahtſ maſaſ, tiſ tahti
ka mehtſ ſinnam nekam negeld. Tahtſ leelaſ
nahtreſ, kaſ wiſſwairak pee ſchohgeem un
tahdoſ kaktōſ aug, kur daudſ neſtaiga, ir-
raid tohti patihkama un weſſeliga barriba,
ihpaſchi preekſch gohwim un aitaſhm; winnaſ
wairo un taukaſu darra to peenu, ir taſ
ſweeſtſ jauki dſeltentſ mettahſ, un paſchi tee
loſpi tahdi trekni un ſtalti paleek, ka preekſ
tohtſ redſeht. Danſku ſemmē tee rihtelu
ſirgi ta kluhtſ barroti, un Wahſſemmē eſ
patſ

patš to esmu redsejis, ka dauds semmeskoh-
peji, ne truhkuma dehl, bet tapehž ka wiini
to labbumu atradduschi irraid, fatuus lohpus
tā mittina. Tahš nahtres warr jeb tā kà
sehku sallas ar seenu sakrattih, jeb arridsan
tapat kà pellus filtā uhdeni fajaukt; bet zitti
arridsan wiinas tā kà seenu schahwe un glab-
ba, un tahdas sewischki aitas par seemu lab-
praht ehd. Es arridsan klui redsejis, ka
tahš fausas lappas, tā kà beeschu lappas
pluzzina un tad wistahm dohd, tee laudis
man fazzija, ka tahds mitteklis winnahm
lohti gahrds un derrigs irraid, un us deh-
schanas skubbina. Tahš jaunās pawas-
saras-lappinas un asminas, neween tihtere-
neem un sohsleneem leeti derr, bet arridsan
zilwekam gahrdu un wesseligu ehdeni dahwi-
na, kas weegli eeschas un affins skaidro,
un ihpaschi Latweescheem kas par seemu dauds
taukas gallas un zettu barribu saehd, ittin
derrigs buhtu. Tahš jaunās lappinas tapat
wahra kà kimmenes, un pilsfatā dauds lauti-
ni wiinas pardohht aplahrt nehša, un daschu
lab-

labbu wehrdinu fapelnahs. Zitti dakteri to
sullu no fagrufstahm nahstrehm, dellamã
sehrgã fã sahles eedohd. *)

Nahstres gan drihs tapãt aug fã kenne-
pes, to ikweens warr redseht; un ja winnas
ihpaschi sehtu un kohptu, tad arridsan tif
pat leelas un kuplas isaugtu. Bet, to fa
sinn nebusi dohmajis, fa tahs leelas nah-
stres no tahs paschas dabbas, fã linni un
kannepes, un fã winnas tapãt fã sehohs is-
strahdaht warr. Sunnu mehnescha gallã,
jeb fillu mehnescha eesahkumã (fã tas laiks
flapsch jeb faufs rahdahs un zitti darbi to
wallu lauj) fãt tahs lappas jau gribb no-
wihst, un ta sehkla jau birst, tad tee stohbri
lihds faknehm (tahs faknes paleel) ar iskaptu
jeb zirpes fluhst nogreesti. Zerraid tas pa-
darrihts, tad wajaga winnas tillahst, fur
wehjsch un faule tahs labbi warr aiskemt,
un tã lai fahdas 2 deenas apschuhst, fãmehr
tahs lappas pagallam nofriht, jeb tatschu
at-

*) Bet winnas arridsan daschã zittã flimmitã un
kaitẽ palihds, fã gudri ahrsti to irraid atraddu-
schu un apleezina.

atlaischahs ka winnas lehti nobrahst warr. Talihds kad jau deesgan apschuifchas irraid, winnas tohp tà kà linni eesehrtas un schahwetast, kuhlichos faseetas un mehrzetas, un pehz aikal labbi schahwetast un fausâ weetâ noliktas, kamehr winnas beidsot ittin tapat kà linnus jeb kennepes isstrahdaht, prohti, mihsiht, kulsiht, sukkaht un wehrpt gribb. Tatschu juhs pasihstat to drahni ko Netteldohgu fauz? ta kluht no nahtres dsijahm Wahzsemme taifita, un winnai tapehz tas wahreds, kà wahziski nahtres Nesseln fauz, tad nu Netteldohgs to paschu apsihme ko nahtres audeklis. Kreewu semme daschi eedsihwotaji no nahtres dsijahm tihklus, spai-les un wiffahdas drahnas istaifa, un tee Kineseri proht winnas tik smalki sawehrpt, ka winnai tahs krahpdami pee sihschu dsijas klahht jauz. Zittâ semme no nahtres dsijahm arri-dsan tohp audeklis isaufts kas ittin labs es-foht, un dauds lehtaki leekahs ballinatees kà pakkulu audeklis.

Wehl irraid tahs leelas nahtres geldig-
gas

gas preefsch pehrweschanas; kad winnas tiffai skaidra uhdeni ween labbi sawahra, tad jau andeklis jeb zitta drahne no schi uhdena falli dselteni paleek, un ja wehl aluhnu jeb sahlfi klahnt leek, tad ta pehrwe jo tumfaka mettahs, un labbafinokohschahs.

Wiff tas nu gan labbi jums patiftu, tiffai ta irraid ta nelaima, ka winnas neschelligi dsell; bet arridsan schi waine zilwekam par labbu nahk, prohti tahdeem gaude-neem kas aisgrahbti irraid. Scheem dakteri leek tohs aisgrahbtus notirpuschus lohjeklus ar sallahm nahtrehm graisicht, lai ta dsihwiba un juschana atkal rohnahs, kad nu winnas nedfeltu, tad to labbumu nespehtu darriht, tapch; lai ir ta waine jums nereehj.

Ka nu jums patihk tahs nahtres? arrig wehl buhs ta pagallam smahdejamas, ka juhs dohmajeet? zeek daschadu labbumu winnas jums dahwina, un to paschu zeek lehti! ne tahs irraid ihpaschi jafehj ne ihpaschu laufu, neds fuhdus prassahs un tomehr ifgads labbi isdohdahs; kad winnas wehl tapat ka
kan-

Kannepeß tihscham sehtu un kohptu, tad sin-
 nami arridsan leelakas isaugtu, un jo derri-
 gas buhtu. Bet — es jau dsirschu, zits
 fakka: lai winnas Deews audsina, man
 seens un salmi papilnam, linni un kannepeß
 arridsan netruhkt, man negribbahs pirkstus
 apdsellt. Labbi ka tu tahds laimigs effi;
 nebbe es arridsan gribbu, ka tew jau nebuhs
 wairs seenu plaut, neds linnus seht, neds
 salmus glabbaht; bet ja nu, ka gan noteek,
 seens nepaaug jeb pohsta eet, linni neisdoh-
 dahs, salmi peetruhkt, neggi tad labbi buh-
 tu zittu glahbinu sinnaht? neggi sinnahtnee-
 kam ir nahtres tad leeti derr? Ta mihta dewi-
 ga semme, tew daschureis to dahwanu aisleeds,
 ko tu gaidiji, bet redsi, winna to atkal at-
 lihdsina, un ittin ka labba fainneeze saweem
 maises behrneem allasch sinna ko preekscha
 zelt, kapehz to lepni smahdetum?

Gan drihs man gribbetohs, bishkhiht ar-
 juns bahrtees; juhs schamehr ittin labbi lau-
 tini effat, bet ta irraid juhsu starpa pagallam
 nelahga tizziba, ka juhs tahdas mahzibas,

kas jums pee dsihwoschanas, pahrtifschanas
 un darbeem labbu gudru sinnu dahwina,
 aplam smahdejeet un nizzinajeet, tuhda
 tohs wezzus tehwiu tehwiu eeraddums
 fagrahbuschi, tohs kà brunnas preefscha
 turrait. Neba tad juhsu tehwiu tehweem
 ta gudriba bij peedsimmusi; tatschu tee
 'arridsan no zitteem mahzijahs, un
 pateesi to krahjumu sawas sinnaschanas,
 jums behrneem ta labbad nebuhs
 atstahjuschi, lai juhs to, kà zits
 negudrs nammaturretajs darrija,
 semmè apraktu, bet jums peeklah
 tohs to wairoht un daudfmas ko
 klahtpelniht. Tam pirmam semmes
 kohpejam gan nebij tahdi labbi
 arrami rihki un zitti eerohtschi,
 kà jums taggad irraid, un kas
 sinn, neggi ir juhsu arkli un
 ezzekli wehl labbaku istaisiht
 warretu, un tapat tas ar wiffahm
 leetahm irraid. Tad nepeelihpeet
 tahm wezzahm eeraschanahm tik
 lohti, bet dsennetees juhsu
 sinnaschanu un sapraschanu
 wairoht; ne eeksch neeku
 leetahm, kahru-meem un
 lepnibas, bet eeksch wiffa ta,
 no ka jums juhsu dsihwes
 kahrtà labbums atlezz.

Pee-

Wenenmeet tapehꝛ mihligi katru mahzibu, kas kahdu jaunu sinu dohd, jeb fainneezehm pee mahju kohpschanas, jeb jums pascheem pee lauka darbeem, kas jums pasihstamu darra kahdu derrigu stahdu, sakni, augli jeb zittu dabbas dahwanu, ko wehl nebijat pasinnuschi, lai geldetu ka sahles flimmiba, jeb preeksch lohpu mittekla, jeb pahrdohschanai, jeb zittai waijadsibai, pahrbaudast wiffu un paturrait to labbumu.

Kaut gan ta lepniba buhtu dohmaht, ka wiff tanni pasaulé preeksch zilweka ween rad-dihts effoht, tad mums tomehr pateizigi japapreezalahs, zeeffahrt mehs ko jaunu atrohsnam, kas mums leeti derr, un ta mihla tehwa ihpaschu gahdaschanu par mums apleezina.

Tapat jums arridsan nebuhs to aplam par launu nemt, ja jums prahta laudis parahda, kahdu nelabbu bruhli un mahnu tizzibu, pee lauka darbeem, lohpu, dahrsa, bischu kohpschanas ic., jeb zittu kahdu netiklibu, kas gan daschu labbu starp jums sawaldsina,

un atkal nau janoflehpijhs ais tehwu tehweem, ta la norahs behrninsch mahtes flehpi muhk un tur patwehrumu mekle, bet ir tahdas pamahzifchanas pateizigi japeenemm, un tas netikkums janoleef. Ur wahrdu fakfoht, wiffas derrigas mahzibas, katra gudra sinna, mums tik pat mihligi un preezigi jafanemm, la wiffbaltajs dahlderis, lai ir tuhda sin nesinnatum kur to isdoht, ko par to pirkt, gan winsch sawa laika par labbu nahks, un tapat arridsan gudra sinna un mahziba sawa brihdi to gan armakfahs, la winnu gohdigi usnehmam, ta irraid manta ko neds ruhfa neds kohdi aisteef, un kurrat saglis newarr peekluht. Nemmeet tad schoreif par labbu ar to nahtres faujinu, zitta reise jaulas pukkes dahwinaschu.

Voigt.

Kahpostus no tahrpeem un stahdinus jeb dehstus no spradscheem aisfargah.

Kad spradschi us kahpostu = stahdineem jeb dehsteem kriht, tad iskaisi kannepu pellawas (spat
tus,

fus, fehnalas) lezzeffi. Zapat arri jadarra, Kad tahrpi sahlf Kahpostus ehst; bet ja Kannepu-
 vellawas pee rohkas newa, tad speedi stary teem
 Kahposteem Kannepu graudiaus semmê, bet ne
 beesi, fâ teem dehssteem tas semmes spehks ne
 tohp panemts. Labbi, Kad Kahpostu=dahrsâ
 wissapfahrt gars wihju (jeb schohgu) Kannepes
 sehtas tohp, jo no Kannepehm behg tahrpi un
 spradschi.

Brihscham tee stahdiai lezzeffi, Kad wehl fihki
 irraid, jau no tahrpeem faknês tohp nihzinati un
 stahw nogurruschi, tad nemini smalkas Dhsoku-
 truhdes un siji tahs wirsâ, no tam tee stahdiai
 spirdsinajahs.

J. C. G. Krause.

Grahmata us to gohdigu faimnee- fu Behrtuku, Dsihwotes sehtâ.

Kâ juhš, mihtais Kaimin! prohtat, weenu
 leetu ahtri ismekleht un isdibbinahst, kalabbad
 tai waijag tahdai buht! Es to wainu, kapehç
 daschu brihdi tee behrni tif labbi ne isdohdahs,
 tà ne warreju useet, fâ tas juuns laimeiees. Es
 tiffkai brihnodamees brihniyohs, fâ labbeem un
 gudreem wezzakeem warr nerahtni behrni gaddi-
 tees, un noschelhodams schohs wezzakus stary
 man,

manneem raddeem, no kurreem es jums rakstiju, ka tee tiff teizami laudis, un allasch gohdigi un kristigi dsibwojuschi effu, tas man ne buht prahta ne schahwahs, raudsiht, kahdi tee gan warr buht bijuschi, kurreu starpâ tas dehls usaudsis un mahzihis tappis. Nu man wiff gaischi preeksch azzim rahdahs. Stahde tikkai, ka man newa prahta nahzis, tur isklauschinaht, kahds tas, kas wiaku mahziis, un kahdi tee laudis tannis mahias bijuschi, kur wiach, behrens buhdams, ffohlâ gahjis. — Bet Deemschehl! tas gan warr buht, ka wiach tur tahdu launu un niknu, mu redsejis un peenehmis. Kur tad zittur wiach warreja raddinatees, tiff bahrgs un launs prett zitteem buht? Tas lai mums buht par mahzibu, mihlais Kaimia! faruus behrens gudraki apgahdaht un tohs ne list starp kaut kahdeem zilwekeem usaugt. Es wehl atminnohs to laiku, kad juhs faruus masinas audsinajeet, ar kahdu sinu juhs to darriyat. No Jums it warr mahzitees, tohs par gohdam raddinaht. Wehl ka schodeen atjehdsu, ka juhs ap to laiku, kad juhsu Kristaps mas bija, man weenu johku leetu, kas to brihdi bij notikkusi, ne gribbejat stahstiht, pirms wiach bij atstahjees. Es prat tu, ka tas bes sinas ne bij un ka juhs tam puischam ne gribbejat launas dohmas darriht. Ah ja! juhsu zittahrtigais maifes behrens, par kurrea laimi ir es tohti preezajohs, tappe no jums gan schehlohts, glabbahs un us labbu skubbinahs. Gan muhsu fahrta laudis brihscham zeetsirdigi mettahs, un tohs nabbagus sweschus behrens,

kas

Ɛas eefſch wiannu mahjahm irr, dauds ne nofohpj.
 Deewſ lai teem ne peelihdsina to leelu grehku!
 Bet dasch labſ, Ɛad wiſſſch Ɛà Ɛahds funs ap-
 ſmahdehts un us tahdu nepeeklahjamu wiſſi
 turrehts tohp, zaur to paleek par lohp un par
 nelaimigu zilwoku. Bet juhs labbaſu padohmu
 turrejat un par to nabbagu behrnu tahdu wezza-
 ku, Ɛas jums it nepaſiſtami bij, tiſ patt gahda-
 jeet, Ɛà par ſawu paſchu. Nu Deewſ jums to
 arri leek peediſhwoht, Ɛa juhs preeku baudat no
 wianna aplaimoſchanas un no ta gohda, eefſch
 Ɛo taſ wehl turplikam dſiſhwohs. Ar Deewu,
 mihtais draugs! Leelâ gohdâ es juhs turru un
 jums wiſſadu labeklahſchanu no ſirds wehleju.

Starastu Sehtâ,
 tai 15. ta Mikkela mehn. 1797.

Andreis.

Utbildeschanas grahmata tam
 ſaimneekam Andrejam, Starastu
 ſehtâ.

Mihtais draugs!

Ko juhs dohmajeet? Ɛahdas leelas gudribas
 tur waijag Ɛlaht, to iſtu wainu uſminneht,
 zaur Ɛo muhſu behrni tà ne iſdohdahs, Ɛà mehſ
 to wehlejam? — Muhſu nelaiſa mahzitais,
 lai Deewſ meelo wianna dwehſeli! taſ daudſſahrt
 ap

aprunnadamees ar mums, un pehz muhsu behrneem apwaizadamees, allasch mehdsch fazzicht, ka ta preekschsihme to wezzaku un skohlmeisteru, ir wissu mahias = kauschu, un wiannu eeraddums, farwa starpâ runnaht un darriht un weens prett ohtru isturretees, wissu laimi un nelaimi ihpafchi pee teem behrneem padarra. Es to labbi esnu paturrejis, un to nofkattidamees atraddis, ka wiasch taisnibu mahzijs. — Wehl wiasch fazzia, un tee irr wiannu paschi wahrdi: „Kas preeku gribb fadsihwoht pee saweem behrneem, un redseht, ka tee laimê dsihwo, un Deewam un zilwekeem peeuemmigi irr, tam buhs labbi pee wiannu audsinaschanas, tahs diwi mahzibas es sismetees, fo es taggad stahstischi. Mums peenahkabs 1) ar siannu un gudru apdohmu behrnu preekschâ stalgahht un isturretees, ta ka tee ne kahdu kannu pee mums reds, un no mums dsird, bet tur prettim wissadu labbu, fo mehsh tikkschi preeksch wiannu azzim darram, un wiannu dsirdohht runnajam. Mums wajag arridsan 2) teem wissadu gudru padohmu sneegt, ka eenemtees buhs un eerast, ikwenu labbu darbu darriht un pasrahdaht; tohs atgahdinahht un passubbinahht us labbeem tikfunneem un darbeem, kad ta labba wakka, tas isdewigs laiks pehz tahm vohnahs; un teem to kaunu, fo wiannu jau buhtu usnehmufchi, aisleegt un noraddinahht, kamehr wehl jauni, un ta firds teem mihska un lohzigä irr.“ Tee irr wiannu wahrdi, un es pee teem ween turrohs. Kas tohs weenumehr pee saweem behrneem wehrâ liks, tas pee sawas audsinaschanas

nas gan laimigs buhs. Bet fur tohs par gals
 tou laidihš, tur labbums ne rahdisees. Ne brihs
 nijetees, mihtais fainneeks, ka eeksch scheem
 wahrdeem ta grahmatu mahzischana un tee ffoh-
 las darbi ihpafchi ne tohp minneti. Kam tad
 tohs ihpafchi nems? Tee jau gan waijadfigi,
 finnamš bes tam! Woi tad muhsu behrneem
 buhs par lohpeem palikt? Bet tas wiff irr ma-
 sa leeta. — Kursch no mums to nesinn, ka teem
 buhs mahzitees prahru zillaht, grahmatu ar ap-
 dohmu lassiht, labbi rakstihš, fskaitka rakstu fas
 prast un drufzin rehkeneht. To augstas gudri-
 bas grahmatu teem waijadsetu pilnigi isstrahstihš,
 ka tee tahš dabbas likkumus prastu. To lectu
 wiffu waijag, un tapehš mehš lohti warram ee-
 dusmotees prett tahdeem, fas pee behrnu eemah-
 zischanas to naudu gribb taupiht, un par to ne
 buht sirdehstus turr, ka wianu behrni gudri taptu,
 un fo labbu peenemt, fas pee wianu weeglas
 un laimigas dšihwofchanas derr. Bet tok fakku
 es: ta irr masaf leeta. To kad mehš farvus behr-
 nus no masahm deenahm eefahkahn mahziht,
 pehš atkal wehl wairaf, labba ffohlâ tohs turre-
 dami, wianus leekam eemahziht, tad ne fahdas
 behdas newaid, weeglinam gan to wiffu ismah-
 zihš. Tas irr masaf leeta fauzams, ir tapehš,
 ka wiffa fchi mahzischana ne fo ne warr geldeht,
 kad behrns eeksch wiffahm zittahm leetahm ne
 tohp ar sianu audsinahš, gudri raddinahš un
 fargahš, ka tas ne fo lauma ne reds un ne mah-
 zahš. Tu mihtais Deems! ka man schauscha-
 las pahreet redsoht, ka wezzaki behrnu preekshâ
 ne

neprah̄tigi turrah̄s. Deem dasch strich̄diensch̄ roh̄
 nah̄s sawā starpā, woi ar faimi un ar faimi-
 neem. Behrni to noklaufah̄s, un pehz mums
 tas leels brih̄num̄s irr dsirdeht, ka tee arri jau
 fah̄t rahtees un weens oh̄tru gah̄nitees. Teh̄ws
 woi mah̄te fah̄t kah̄du reisi ehr̄modamees weenu
 wezzu bleh̄au pasakku stah̄stih̄t. A rē kà behrni,
 mutti atplehtusch̄i to klaufah̄s! paturr to, par
 tair̄nibu un pateefigu leetu un notikkumu to turr,
 un deenās tik bailigi un bleh̄autizzigi, woi arri-
 dsan beskaunigi, un us daschadu wihs̄i samaitati
 zaur tah̄deem stah̄steem tohp, ka brihs̄cham ne
 warr sinnah̄t, kas teem notizzis. Woi nu, dasch
 fazzih̄s, behrnu labbad buhs̄ pagallam jazeesch̄
 fluffu, un par meh̄meem buhs̄ japaleek? Es
 atbildu: Kapeh̄z? Sargees tik̄kai no neprah̄-
 tigas wallodas, ne melsch, un ne runna bes ap-
 dohma. Virms̄ tu eesah̄z kō stah̄stih̄t, apstah̄-
 tees, woi behrni newa klah̄t, kam tas warretu
 fah̄du darriht. Tik̄ ween waijag. Behrneem
 bes tam neklah̄jah̄s wiffas leetas sinnah̄t, un
 klaufitees. Tee ne kaproht daschu reisi, kō zitti
 teiz, un tapeh̄z daschu kaumu, kō tee wahr̄di ne
 buht ne eesih̄me, zaur to us̄nemnah̄s dohmaht,
 runnah̄t un darriht. Tā tas jo wairak̄ bailiga
 leeta irr ar teem kauneem un greh̄zigeem eeraddu-
 meem to wezzaku. Behrni nokkattah̄s, ka tee
 us̄ nejauku wihs̄i joh̄kajah̄s, jaktejah̄s, par ne-
 pateefu eedufinojah̄s, woi dsih̄rēs eet un tur par
 apfimeekku peedferrah̄s. Kō labbu lai tee nu no
 mums mah̄zah̄s? Deewam schehl! Tee behrni
 no Deewa roh̄kahn̄ bes kah̄da kauna eeradduma
 nah̄.

nahkufchi, zaur mums pascheem ween par gah-
 nekkeem tohp, zaur muhsu wainu, un preeksch-
 sismi to launu usnem; tas lihv flah, kà kahda
 lihpana fehriga; un pehz kad winni usaugufchi,
 tad mehs to ne zeescham un brehzam, kad fchis
 woi tas neiauks eeraddums un netikkums redsams
 fluhst. Mums tapehz flahjahs bailigeem un ap-
 dohmigeem buht, kad mehs ar jauneem laudin
 un behrneem kohpâ effam, lai tee buht muhsu
 paschi, woi zitta behrni. Zebfchu mehs no da-
 schadahm leetahm dauds sinnatum spreest, kas it
 derrigs un ne buht aplam runnahts buhtu, tad
 tomehr, kad behrni flah irr, mehs zittadi ap-
 dohinajamees, un tas paleek us zittu reisi. Bes
 kahdas apgrehkoschanas mehs warretum taggad
 fo padarriht; bet nè — behrneem tas warretu
 par skahdu buht. Pehz, kad winni atstahjufchi,
 mehs to, fo mehs apnehmuschees effam, darri-
 sim. Zà ar behrneem apdohmigi jadsihwo. Zo
 kahda nelaine tas buhtu, kad tee zaur muhsu
 wainu taptu samaitati! Lai Deews pasarga!
 Nu scho reisi par leeku dauds rakstihst! Luhd-
 sam, ne nemmeet to garru grahmatu par launu

Zuhfu

Dsihwotôs,

taî 17. Mikkelâ mehn. 1797.

ustizzigam kaiminam

Behrtufam.

Hartmann.

Mu-

Audekku itein kofhschi ballinaht.

Kad audekku ittin kofhschi ballinaht gribbi, tad nemm rudsu jeb meeschu miltus, us weenu gab-
 balu no 20 ohlektim diwi feeziaus, wahri tohs
 ffaidra uhdeni fa fchaidru putru, eeleij to fahda
 baka un eespeedi to audekku zeeti tanni putra, jeb
 labbaki wehl, faminni winnu ar ffaidri nomas
 gatahm fahjahm ittin zeeti. Kad wairak nekfa
 weens gabbals irraid, tad waijag atkal tahdu
 miltu putru usleet un tad to ohtru gabbalu eelikt
 un peemiht, un ta ar weenu, kamehr wiffi eespee-
 sti irraid; usleez tad fahdus kofku jeb galdu
 gabbaliaus un labbu swarrigu afminau wirfu, fa
 tas audekklis ne warr zeltees, un lai wiasch ta
 feschas deenas stahw un ruhast. Kad tas aude-
 klis tad isnemts tohp, tad buhs wiasch glohtains,
 un winnu waijag ar ffaidru uhdeni ismasgabt,
 ar wahlu dikti welleht un ffalloht. Tad tohp
 pelnu fahrima, fa jau sinnams irr, eefahrmohts,
 buhschts, dahrsfa ballinahts, if pahru deenu fahr-
 mohts un pa tahm deenahm kad fahrmohts ne
 tohp, dahrsfa ar ffaidru uhdeni aplaistihsts un ap-
 greests. Kad tas audekklis ittin smalks irraid un
 winnu tohti baltu gribb, tad waijag winnu kad
 no tahs miltu putras isnemts un labbi masgahsts,
 wellehts un isfallohts irraid, atkal ruhguhcha
 peena tapat fa tanni putra eespeest jeb ar fah-
 jahm zeeti eemiht, un atkal feschas deenas rau-
 dseht, un tad fa jau sinnams irr, fahrmohht un
 buhscht. Audekklis kas tahda wihse ballinahts
 tohp, buhs ittin spohsch un balts, un zaur sawu
 kofh

Fohfchu baltumu un stiprumu tas ballinafchanas
darbs baggatigi buhs atmakfahis.

M. Stobbe.

Labs un lehts pohtwafks.

Nemin fwekki, kahdu gabbalinu taukus un
waska, faleez to dselses grahpi, un lai wiff koh
pa iskust; nosmelli tad ar dselses karroti, jeb ja
terw tahs nebuhtu, ar zittu masu trauzinu, lai
tas atdseest un tad mehgina, arrig wiinfch lees
fahs ar pirksteem labbi speestees un mihzitees.
Ja ne, tad atkal tauki un wafks flahht jamett,
labbi jamaifa, un atkal tapat janofmell par
prohwi, kamehr tu atrohni ka jau labs irraid.
Ja ta fwekkis ar to wafku un taukeem negribbetu
labbi jauktees, tad tu pehz, kad wiffi atdsuffis,
filita uhdeni to warri pahrimihziht. Usfkattees
arridsan, ka kausohht, tas ugguns nedegg leelas
leefinas un tanni grahpi ne eemellahs, tapehz
arridsan wiffilabbaki buhs, kad ittin rahms lai-
zinfch irraid, to darbu par ahru kahda atstahht
weeta preefshâ nemt, lai nekahda nelaine ne
warretu notift.

Janson.

No dsihwahn wihjahm jeb schohgeem.

Sinnams, kà dascha leela fflahde un nemeers ar kaiminaem no tam nahk, kad dahrsam un aplohkam labbas wihjas newa. Daschâs weetâs ne warr nei schaggarus nei meetus dabbuht. Tad jau gan leela raise gohdigeem kautineem. Scheem pascheem par labbu es wehlejohs, kà tee mehgi natu dsihwas wihjas taifihht. Schahs warr eegrohshht us diwejadu wihsi.

1) Pawassarâs eefahkumâ zehrti labbus pris schus wihhtoku jeb kahrku sarrus (bet tâ, ka ta misa ne tohp rauta, tadeht, us lohku kahpis, zehrti no augshenes us semmi tam sarram wiffaplahrt, tad wiannu drohshchi warr lausihht un ta misa paliks weffela) un eemehrzi schohs uhdeni. Kad jau semme atkuffusi, tad durri ar meetu zaurumus, papilnam divi pehdu dsiltus, bet flihpus, weenu prett ohtru, un pussohtru pehdu starpumâ, — tad nozehrti tohs gallus no garrakeem sarreem, tâ kà schee wiffi peezeu pehdu garri paleet; to resgallu notessi bischshht, bet ne tik asfi, kà meetam; tad eedehtsti tohs sarrus tannis ar meeteem taifitôs zaurumôs, pahru pehdu dsilti un frustu-frustam, tad peespeedi labbi to semmi wiffaplahrt bet ne aiskare to misu.

Kad sarri fausâ weetâ jeb smiltôs eedehtstitt, tad apleij tohs wakkarôs ar uhdeni. Tahs ataugas (atwassas) paschâ gallâ nogreesi, lai ap paschâ beesaki aug.

Kur ittin slihta un smilfchu semme, tur rohzi grahwi, pahru pehdu dsilku, un puffedtru plat- tu, pildi to ar mellu leijas semmi un tad dehsti tohs sarrus eefschâ, kâ jau fazzihst irr.

Bet kad daschâs weetâs tee schahdâ wihsê ee dehstiti wihtoki tomehr kalst tad

2) Plehsi tanni weetâ, kur tu to dsihrou wihs- ju gribbi audseht, ar arflu, woi rohzi ar schkip- peli kahdu puffedtru dsilki, tad leezi wihtoku- jeb fahrktu sarrus, ihfus un garrus, kâ tew pee rohkas, paweenam, un kur sikhaki, pa diweem gullus eefschâ, metti mellu semmi wirfû un pee- speedi to bischliht. Ja fausâ jeb smilfchu semmê tahdu wihsju gribbi audsiht, tad rohzi labbu schkippeles teefu wissapfahrt, kur tai wihsjai buhs eetaisital tapt, tad berri lihds puffed mellu semmi eefschâ, eelezi tohs sarrus un pildi scho waggu jeb grahwihfchu, ar tahdu paschu mellu semmi.

Labbi, kad leetus lihst un ta semme drehgna paleef, bet kad fausâ laiks, tad apleij tohs deh- stitus sarrus wakkarôs un peeluhkojeet, mihti kautini, kâ lohpi un juhkas skahdi ne darrâ un tahs ataugas (atwassas) ne norauj! Redsefeet, kahds leels labbums no schi puhliua jums buhs! Ohtrâ gaddâ jau warreseet, kâ gribbedami, tohs jaunus sarrinus krustu krusteem wiht, un kad ar laiku schaks apaugt, woi sarri ne buhs labbi, fo appafsch katla bahst? Ir tee pelni no wihtoteem irraid labbaki ne kâ tee no zitteem kohkeem. Woi ne buhtu labbi, mihti kautini, kad juhs ikgads, kâ spehdami, sawâ lohpu = gannibâ jeb garr-
plaw

plawmallahm tahdus fruhmus audsetut? tad zilwek'em un lohpeem buhtu pa'rehflis (paehna) un no lappahm taukaka semme un sahle.

Kam plawas' apauguschahs ar fuhneem, tas lai pelmus, jeb kalku, pirkstabeesumâ, iskaisa, tad uspreekschu labbake sahle buhs.

Mehginajeet paschi, mihli kautini, tif kahda plawas'-stuhriti, redsefet, woi augli karbu ne mak'sahs. Un fursch lab's fainneeks to ne mehginahs, sinnadams kâ, fur lohpubarriba, tur arri labbas flauzamas gohwois, sirgi, wehrsch, teksti, jaites, wissi lustejahs, tur arri treknum's lau'keem dahrseem un plawahm. Un kad mehs tã no sawas' pusses darram, kâ sinnadami un spehdami, tad mehs arridsan paschi ar preezigu firdi labbumu redsesim.

J. C. G. Krause.

Kâ lohpi pawaffarâ ne baddahs.

Kad lohpi seemâ stalkôs stahwejuschi, tad pawaffarâ kad gannibâ tohp isklai'sti winai wairs ne pasihstahs bet swesch' palikkusch' irraid, un tas dehl eekam aprohnahs brishcham gauschi durrahs un baddahs. Tas pats' notee' arri, kad kahdu sweschu gohwi jeb wehrschu pehr' un pee ganna ma pulka peelaisch, kâ tahds no zitteem gauschi baddihts tohp. Kas to aisfargah't gribb, tas warr lohpeem galwu un mugguru ar filku sahlagu fwaiddiht, tad winai ne baddahs, bet tahdu
sahls

fahls laisht un zaur to apraddisees. Tapehz to
warr til labbi pawassarâ kad lohpi no laidara is
laisht tohp, kâ arri ar swescheem peepirkteem loh-
peem darriht pirms wiwnus pee jitteem peelaisch
flaht — Rohden.

Labs allus no zeefahm, preefsch nabbageem lautineem.

Tahs sahles, saknes, fo ikweens semneeks
pasihst, un fo meh's zeefas sauзам, eeksch
daschahm flimmibahm weffelligas un derrigas
irr, jebshu tahs laukos newaid zeefcha-
mas, un katram arrajam wajaga darbotees,
tahs pee ezzechanas salassihst un isdeldeht, ka
no tahm ta nikna sahle ne zeltoshs. Taggad es
Tew, mihtais Lassitais, mahzishu, kâ no
schahm saknehm arri warr labbu allu wahriht.

Salassi tahs zeefas pawassarâ, jeb arridsan
pret ruddes gallu, nomasga tahs skaidrâ uhde-
ni, un sakappa tahs smalki, kâ eketus. Sa-
leezi tahs pehz wecnâ kohpâ (bet ne wissai beesi,
ka wiwnas ne sakilst, un ne sahl dihgt; jo zaur
to tarws allus pehz sahles smecketu,) leez tahs
labbi schuht, un pehz tu tahs warri zepli jeb rihjâ
to diktri wehl schahweht, lihds wiwnas pagallam
sakalst. Schahs sakaltuschas zeefas tew rupji
irr jafamalk, jeb jafagruhsh, un tad tu no tahm
til labbi kâ no eefala warri allu wahriht. Das-
schi bruhweri to eefalu nemehds wahriht, bet til-
kai wehrdoschu uhdeni usleij, jeb sakfanus ak-
2tra Gadda. 2. 3. R mi-

minaus eemett; bet tahs zeefas dikti waijaga
 wahrigt, arridsan maggenigt appiau peeligt,
 un tad scho bruhwenu ar labbahm meeelhm fa
 maifigt un filtâ weeta raudseht. Irr tas dseh
 reens jaw gan ruhdis, tad to warr nokahst,
 un tew gahrdsmekligs un weffeligs allus buhs.
 Gribbi tu to stipraku jeb plahnaku darriht, tad
 nemm woi wairak, woi masak zeefu klahst.
 Leez wehl wehrâ, ka tew ne buhs waffarâ tahs
 zeefas lassigt, jo tad tahm ne kahds spehks ne
 waid. Bet pawaffarâ isfuhti taruus behrnus us
 teem pat labban arteem laufeem, jeb eeksch dahr
 seem, un tee tew daschu pilnu flehpi no sehahm
 faknehm, kas laufôs ne derr, pahressihis. Ta
 tawas druwas taps tihritas, un tew buhs labs,
 weffeligs un gahrdsmekligs allutiasch. Launis.

No Swehtdeenas un winnas ihste- nas swehtifchanas.

Dauds laudim, wiffwairak muhsu Satwee
 scheem, ne irr skaidra sapraschana, par fo swehtdee
 na irraid eezelta, un us kahdu wihs ta irr swehtis
 jama. Pee daudseem tas wahrds swehtigt, eesihme
 flinkoht, dsert un plihreht. Dshrejeem tadehl
 dauds swehtdeenas irraid, fo tee ar dserschanu
 noswehti — tee wehletu ka iddeenas buhtu sweht
 deenas, un brandwihns wiffôs grahwjôs skreetu.
 Kad wiffas tahs deenas fo tee swehti, faskaita,
 wiffas Jurgu = ugguns = un krussta = deenas, wif
 fas tirgu = wiffas dsihru = deenas, kristibas, at
 sehkirribas, behres, kahsas un atkassas, wiffus
 Mahn

Mahndagus, kas flinkmannu swehtdeenas irraid — tad tik ko lihds ar wisseem talkeem kur wairaf dserr ne ka strahda, kahda darbu-deena atleef. — Tahdi ka lohpi peedsehruschi, tik ko mehle spehi kustetees, ar farwu kaunu leelidamees, sakka: Tas irr muhsu gohds — jo wairaf brandwihns pluhst, jo dsehreji wemjahs, jo leelaks irr tas gohds bijis. — No ihsta gohda un peeklahjamas swehtdeenas swehtischanas, tee tik dauds proht ka mans suns kas basniza nahzis ne ko ne nojehds. Ar tahdeem runnaht, tahdus pamahziht, irr tapat welti, ka weenu Mohru (melnu zilweku) jeb Tschigganu balti masgahht. Bet ar jums prahtigeem Latweescheem un jauneem grahmatneekem, kas wehl ne effat samaitati un ar dserfchanu gahniti, gribbu es labbu wahrdinu runnaht un jums skaidru sinu no swehtdeenas buhschanas un peeklahjamas swehtischanas doht. Swehtdeenas eestahdischana irr tik wezza ka muhsu pafaule — jo kad Deews eeksch 6 deenahm wissu raddischanu beidse, duffeja winsch septita deena, (tas irr, winsch wairs ne ko flahht likke nedf raddija, tapehz ka jau par wissahm wajjadsibahm gahdahs bija,) un pawehleja schai deena duffeht un to wiannam par gohdu un kalposchanu swehtihht, tas irr, farwu dwehsefeli ar Deewa wahrdeem apkohpt. Un ka pee tahdas wajjadsibas ne kahda leeta laudis ne kawetu, aisleedse Mohsus teem Zuhdeem wissus darbus pee lauka = un mahjas = kohpschanas.

Bet ka buhs mums Kristiteem eeksch farwas skaidras Deewa atsihschanas to swehtdeenu usskattihht?

I. Par

1. Par fo irr wianna mums dohta un kahdâ wihsê fwehtijama?

Strahdaht, wiffadi darbotees, us preekschu gahdaht, irr Deewa likkums un gudrs padohms pee zilweku laines. Dihki, bes darba un ruh peschanas buht, ar weenu ehst, dsert, lustetees, gulleht, farwai kahroschanai pakkat eet — lai Deews pasarga, tas buhtu leela fohdiba un zilweku laimi gluschi beigtu. Kahdas blehnaas tad tee kahrigi zilweki ne isdohmatu, zil flimmibas flinkeem kahrumneekem ne useetu, ka zitti neg dsihwâ meesâ kapuhtu. Re, Deewa mihlestiba muhsu pohstu ne warreja kaut. Darbi irr mums wesseli un darra ehdeenu un meegu jo gahrdu. Teescham tee zilweki, kas appaksch wahrgoschanas tik fo waldami, waktas un dihka-buhfchanâ, weens ohtru isnihzinahtu. Darbs irr zilwezis bas gohds, dohd wesselibu, preeku un pilnu maist. Kas to ne warr kaprast, tas wehl leels mulkis irraid, un behnam lihdsigs kam skohlâ jamahzahs. Bet ka mums pehz grubteem darbeem buhtu duffa un atspirgshana, un farwadi weena deena fur farwu dwehseli warram apfohpt un us muhschibu zeenigi kataisitees, Deewinsch mihku fwehtideenu dewe. Tapehz fwehtideenai trljada sianna irraid;

1. Duffa no neddelas darbeem.
2. Dwehselles apfohpschana ar Deewa wahrdeem.
3. Gohdiga islusteschana.

1. Kahdai buhs tai duffeschanaï buht?

Tik fo festdeenâs wakkara faule laischahs, leez wissu darbu pee mallas, kas laukâ strahdajis lai steidsahs mahjâs. Garrâs deenâs wakkara, wairs ne us fo jadohma, ka us duffeschanu steigtees — jeb kam patihk eet us pirti — tad pahrnahjis wakkariinu paehdis, wakkara - luhg-schanu noturrejis, eij gulleht. Seemas - laikâ wehl dascha stunda buhs, kurrâ ar draugeem un fehtas laudim warrehs isrunnatees un lustetees. Rabbi isgullejs un atspirdsees taifees us basnizu un steidsees tur laikam pee paschas pirmas dseefminas peehtuht. Woi tu kahdu kummosi no rihtâ ehdis jeb ne ehdis — kad tu tikkai wehderu ne effi peepildijs, tad tas tew pee zeenigas Deewa peeminneschanas ne kaitehs. Bet peesprahgtees un ta dsert, ka jau us augschu kahpj, irr lohpiſchki — labbaſ teescham irraid ne fo baudijs, tad pehz beigtas Deewa - kalposchanas ehdens un dsehrens jo wairak sirdi eelihgsmohs.

2. Kahdai buhs tai dwehſels: apfohp-schanai buht?

Basnizâ nahjis, atmett leekas dohmas un wissas ruhpes — us Deewu ween sawu sirdi zilladams. Weenreis basnizâ eegahjis, lai taws prahs ne apnihtst, lihds gallam iszeest, un ne dohma isstaigahht, kas tew kauns irraid un sihme ka tew tee Deewa wahrdi ne irr gahrdi — un zitteem laudim tu apgrehzi bu dohdi — tad
ween,

ween, kad leels pulks Deewagaldneeki irraid,
 un ta Deewa = kalposchana wiffai steepjahs, tew
 kahdu reisi ahra eet, ne warr par launu nemt.
 Pee wiffahm dseefmiahm, luhgfschanahm un
 Deewa wahrdu fluddinaschana, atwerr Dee-
 wam sawu firdi, lai katre wahrdisch un swehta
 apdohmaschana labbu weetu atrohn, un apnem-
 mees wiffa spehka par to ruhpetees, ka Dee-
 wam pa prahtam darriht un pee tahs debbes
 walstibas zeenigs warri tapt. Wiffwairak is-
 manna labbi sawu firdi un dsihwoschanu arrig
 schis jeb tas grehks un nerahnum, fo mahzi-
 tajs norahi, pee tewim rohnahs, jeb arrig schis
 jeb tas tikkums us fo mahzitajs muddina, tew
 patihkams, un tawa firds us to neffahs, to lab-
 praht isdarriht. Un wiffu, fo tu wehl pee se-
 wim atrohni, kas ne irr ta ka peenahkaks, mett
 nohst no sewis — nedf leedsees, nedf isrunnajees,
 nedf teepjees preeksch Deewa — ne apklahi sa-
 wus nerahnumus un launas eekahroschanas ar
 to, ka tawi tehwi un dauds brangi laudis ta darra
 — jel no Deewa puffes ne skattees us zitteem,
 ne klausz zitteem — Deewam ween tew ja = atbild
 — un kad wiffa pafaule Deewu apfmeetu un to
 swehtdeenu gahna — tu ne turrees winneem lih-
 dsigs — kad tad dauds elle skrees, tu sawu dweh-
 feli buhfi isglahbis. Dalabbad fo tu luhdsi, fo
 tu dseedi, fo tu dsirdi, fo tu darri, leez wiff pee
 firds — tu effi Deewam peederrigs, us Deewa
 puffes tew jastahw — par wairoschanu tahs
 Deewa walsts tew jaruhpejahs un neapnizzigi
 jastrahda; un kad tu zaur labbu preekschsihmi
 dauds

dauds zittus us labbu effi muddinajis, un ar mihs
 ligu pamahzifchanu dauds zittus no grehkeem un
 tauneem eeraddumeem nowehrfis, un us tahdu
 wihsi tawam mahzitajam pee rohkas gabjis, un
 wianna lihds-strahdneeks pee kauschu apgaismo-
 schanas bijis, tad tu weens freets strahdneeks
 pee Deewa darba effi bijis un tawa alga buhs
 leela; un tas spohschums tawas gohdibas buhs
 lihdsigs debbes un swaigsnu spohschumam. Fo
 Deewam peewest dwehfeles, wairak geld ka
 pafauls. Fa walka to basnizas laiku, ka tu
 eeksch swehtas gudribas un labbas darrifchanas
 ar weenu warri peenemtees. Ruhmós stahwe-
 dams apdohma, ka ir tu ka nabbags behrniasch
 zitkahrt fristihis tappis, un fo tu Deewam bijt
 sohlijis — un lihds Deewu par tawu frista-
 behrnu un par wianna muhschigu swehtibu, un
 kad taws frista-behrns fahf augt un spehka pee-
 nemtees, tad paskubbina wianna wezzakus, ka
 to audsina ka Deewa behrnam peenahkaks. Pee
 Deewa swehta galda eijohit, eij ar firdspreeku,
 apdohmadams zif labba tew zaur Jesu tohp pa-
 rahdihts, un ka wiansch tew pateesi swehti dar-
 rihts, kad tu wianna mahzibu klausi, un wianna
 preekschbildai lihdsigs tohpi. Wisseem tauneem
 eeraddumeem fo tu schurp turp redsi, turrees
 pretti ka wihrs, un ne effi weens pintikkis to
 tuhda tizzeht, fo tew kahda wezza bahbe teiz,
 jeb to darriht, fo kahds pluffkats dsehreis tew
 mahza. Tew buhs Deewu wairak bihsteht ne
 ka zilwekus, un ne behda kad tee besdeewigi tew
 isfmeij — redsi tas laiks nahzin nahks, ka wianni
 fauks

Fauks un waidehs, bet tu ar neapgahnitu dweh-
feli muhscham preezasees. Pee behrnu mahjis
bas flahnt buhdams flausees labbi to sinu, ka
mahzitajs katru haufli un tizzibas gabbalu iswai-
za, behrneem flaidro un wissur labbas mahzibas
peeleeft, ka ir tu mahjas tarvus behrnus un faimi
ta spehtu iswaizahnt un winnu atsihschanu flai-
droht un tas neween festdeenas wakfara gohdigs
darbs buhs, bet arridsan pa daschu mihku wak-
faru ruddens un seemas laika jauks kaweklis.
Jkkatra labba grahmata us kauschu isflaidros
schanu rakstita, tew irr zeenijama un ka dahrga
Deewa dahwana wakajama. Kad basniza pa-
gallam un pehdiga dseefmika beigta, tad preeza-
jees par wissu labbu krahjumu ko tu sche faneh-
mis jeb prahnta atjaunojs, un dohdees, bes ilgi
krohgâ kawetees us mahjahm, un atgahdajees
wehl us jektu jeb pee teem tawejeem nahjis, wis-
su to, ko tu dsirdejs un apnehmees effi.

3. Kahda irr ta gohdiga islusteschana kas tew swehtdeenâ wehleta?

Mahjas pee teem tawejeem jeb mihsteem goh-
digeem draugeem zeemâ nahjis, ehd un dserr ar
sahntu un gauflu Deewam pateikdams par wis-
sahm mihlahm dahwanahm, un runnadams no
wissadahm gudrahm leetahm — pehz scha tu
warri islustees ka patihft, jeb isstraigatees jeb sa-
runnatees ar prahntigeem, no dascha gudra pa-
dohma pee lauka un mahjas kohpschanas, jeb
pee dascha darba. Ta gadda grahmata sawadi
ir

ir tapeh; tohp rakstita, ka tai buhs dascham labbu
 sinuu doht, ka mehs jo gudrafi un labbi sawas
 leetas prohtam isdarriht; pateesi, no fcha grah-
 mata dauds warr fazzih, un no tahm leetahm
 kas tur rakstitas dauds runnas turreht, un zaur
 gudrahm runnahm zits zittu pamahza, un tahda
 wihsé gudriba pee wiffahm tautahm peenemmahs.
 No tahdahm wajadsibahm ganna runajis, un
 kad prahts tahs jau apnizzis, warrehs us zit-
 tahm lustehm greestees — pasakkas un stahstus
 teikt jeb lassih — jeb arridsan smeetees, deetees,
 spehleht, dseedah, jakteht — bet ne kad par-
 leeku un ka grehts kohpa ne rohnahs — besgreh-
 zigi un newainigi preeki mihtam Deewam ne
 reebi — jo wiasch pats weens Deewos to preeku;
 bet trakka plohsichana, rihschana, nakts, mul-
 deschana Deewam ne warr patikt, dehl to skah-
 di, kas zaur to noteek, lai buhtu pee wesselibas
 jeb pee mantas. Prett wakkaru tu jau warri
 fahkt us saweem darbeem dohmaht, jo ar faules
 ta fwehtdeena pagallam eet. Waffaras laika
 pee ihfahm naktim us gullechamu jadohma, ka
 jo agri sawus darbus eesahkt warr. Rudden
 un seemas laika warr fcha naktk drohschi sprig-
 gulu rohka nemt — seewiskas warr pee rattina
 apsehstees. Jo, ta ka mums tiklai weena
 fwehtdeena dohta, ta arridsan tiklai weens pats
 fwehts wakkaras warr buht, un tas bija festdee-
 nas wakkaras.

(Turpmak wairak.)

A. J. Stender.

Brenzis.

Brenz no mahjam isgahjis
 Get arr garru ohssu nuhi'
 Buhthu Wahjssem's needritis
 Sudrabb' apkalts, appumpohs
 Buhthu Kundstafsch staigajis.

Issejohr no aplohka,
 Ustohy klaija disch, zekka.
 „Kam man tewis waijaga?“
 Ussbreh; Brenzis kohzinam.
 „Neba puikis, bet disch wihrs“
 „Staiga dischu zellinu.
 To eeblahwis isfweede
 It ar firu dufmibu
 Nabbadssin nuhjinu
 Ka zaur gaisu isfwilpe.

Bet to dischu zellinu
 Pahrteff weena uppite
 Ne tik platta, ne tik dsikka,
 Neba schaura, neba sekla.
 Isbrist, pahrlcht, weegli narw
 Neds te wihrum patikke
 Ahda, biffes flappinacht
 Dhtrâ mallâ, ganneklôs
 Sunni Brentscham sohbus rahd.

Stahwedams kâ famiffis
 Sahk winsch lohiti noscheloht
 Garru ohssu nuhjinu

„Kaut jel buhtu kohzinsch tu

„Taggad manná rohkâ wehl

„Tu man buhtu laipina

„Pahr ko uppi pahrtaptu

„Tu man buhtu pataga

„Ur ko sunaus kappatu.

„Ne tiht mekleht! — Ja pahrtobp“

Salka Brenzis, skattidams

Plaschahm azzim bailigi

Schè tahs strautes plattjumu

Tur to sohbju garrumu.

Gohda = swahrkus fanehmis

Taisahs wihrs us lehkschanu.

Lezz nu Brenzis! — Bet ahu!

Tè gull wihrs us deggonu

To us krastu lahpidams,

Straum' ar kahjahm airodams.

Piksis arri peeschahwahs

Mohfej' wihram zeppuru.

Skatt kâ Brenjam gaddejahs,

Kad tas dischains eegribbahs

Disch-zell' eet bes nuhjinas.

Pasmeij! Bet nemm mahzibu,

Kad tu labbâ laimé miht

Tad to draugu ne smahdiht.

Dascha behdu uppite

Pahrteks dschwib's zeklineem,

Kur, kâ Brentscham kohzina,

Tâ tew drauga waijaga.

Fr. J. Klappmeyer.

Las

Tas blehdigs kalps.

Jndriks, besdeewigu wezzaku dehs, gan flikti audsinahths un pehz par puiski eedohts fehta pee weena negohdigu fainneeku, kas sawu mahjas buhschanu ne mas ne peeluhkoja, pagallam negantigs tappe. Par naktim wiasch frohgods dsehre, un par deenu us lauku pee arkla, woi kaut fur bes usraudsischanas buhdams, to deenu snaudedams ween nowasaja. Saimneeka sirgus pagallam nobendeja, un no pilskatas woi no lauka allasch peedsehriš pahrnahkdams, wiasch tohs sirgus, ta fabraukti, ka tee bija, pee fillas peelaide. Tad nu tee wiffi pehzgalla wainigi tappe, un tas fainneeks zaur fehi zilweka netikkumu un nesapraschanu, tas ne bij ne zif ilgi, bes sirgeem palikke. Pehdigi Jndriks pats nomirre leela nabbadsiba, no ne weena zilweka apraudahths.

Warren leela irr ta skahde, ko ta neustizziga un negohdiga faine fainneekam padarr. Kur tad paleef Deewa swichtiba pee tahdas besprahstigas dsihwoschanas eeksch mahjahm? Kur rafees tur arri ta mihlestiba, fur tahdi besgohdigi un nesaprattigi zilweki zitteem faunu un behdas ween padarr. Pamahzat, sakka tapehz Deewa wahrds, tohs kalpus, ka teem buhs fainneekem padewigeem buht un peetizzigeem, neko atzaut, bet wiffu labbu peetizzibu parahdiht. Zit.
2, 9. 10.

Gartmann.

Pamahzidama Siina.

Wisseem semmes eedsihwotajeem, dsimteem un nohmas laudin, fainneekem un kalpeem, Frohdsineekem un peedsihwotajeem, wihriskeem til labbi kà seewiskahm tohp schi pamahzidama siina fluddinata un dohta: ka iffatru, kas kà sweschneeks jeb saldats, kas bes Rungu un Waldineeku siinas, jeb kas no muischas usraugeem newaid tà kà kohrteli stahwedams eeliks tappis, wiffwairak tohs, kas no semneekem par Refru teem nodohiti irraid, fur redseht leekahs, buhs tuhдалиа faemnt un muischâ norwest. Neweenam ne buhs tahdu sweschineeku jeb behglt famâ fehtâ usæmt, neds wiannu flehpt, neds us kaut kahdu wihi tahdu us flehpschanu jeb behgschanu skubbinahst jeb wiannam paligu doht. Kas schi fludinafchanai un siinaai prettim darrihis, kas kahdu sweschineeku, saldatu jeb aissbehgtu Refrutu pee ferwis usæmm, wiannam kahdu azzumirklî famâ mahjâ ruhmi dohd, us behgumu skubbina jeb paligu dohd, wiannu flehpi, jeb tahdu redsedams kahdu wahrdu ar wiannu runna; kas wiannu tuhдалиа ne faemnt un us muischu norwedd, tam tphp ittin affi peekohdinahst, ka tas bahrgu un niknu strahpi dabbuhs. Un ja tahds saldats jeb refruts zaur wianna wainu un flehpschanu nohst taptu, tad tahds blehdigs flehpejs pats tannî weetâ par saldatu taps nemts. Schi siina kas jau no zeenigeem Rungeem famôs norwaddôs fluddinata irraid, tohp scheitan ihpaschi wehl wisseem semmes eedsihwotajeem siinama darrita, lai ikweens,

weens pehz tahs paschas isturretees un no leelas
strahpes fargatees sinnatu. —

Mihflu usminneschana pirmejä zettorsni.

- 1) Esis.
- 2) Bitte.
- 3) Kohls.

Zittas mihklas.

- 1) Diwi behrni reekstus ehde; Tad fazzija
tas weens: dohdi man diwi no tarweem
reeksteem, tad buhs man tif pat dauds kà
terwin; tas ohtrais atbildeja: dohdi man
diwi no tarweem, tad buhs man ohtruteef
dauds kà terwin; zif bija katram reekstu?
- 2) Semneeks fehj, semme ness, wiffi walko,
tad tohp fagreests, fagruhsts, samalts un
prezzineekeem pahrdohsts; pehz ne sinn fur
paleef?
- 3) Kam irr tshetras kahjas un tomehr ne
warr no weetass eet, un kad no weetass tapt
gribb, tad wehl diwi kahjas waijag?